

Keyifli Okumalar Dileriz

Binlerce kategoride milyonlarca PDF e-kitap, ders kitapları, dergiler ve romanlara platformumuz üzerinden ücretsiz ulaşabilirsiniz.

RESMİ WEB SİTEMİZ

<https://rantey.org>

Yedek ve Duyuru Kanallarımız

Sitemize erişim engeli gelmesi veya adres değişikliği durumunda aşağıdaki kanallardan güncel giriş adresine erişebilirsiniz:

- Telegram: <https://t.me/birkitapbir>
- WhatsApp Kanalımız : <https://whatsapp.com/channel/0029VbDHv8uE50Us4lvMoc0Y>

GÖKHAN ÖZCAN

Günlerin Gölgeleri

G Ö K H A N Ö Z C A N

GÜNLERİN GÖLGELERİ

GÖKHAN ÖZCAN, 19 Mart 1965'te İnegöl'de doğdu. İlk, orta ve lise öğrenimini İnegöl'de tamamladı. 1982 yılında Gazi Üniversitesi Basın Yayın Yüksek Okuluna kayıt yaptırdı. 1987 yılında bu okulun Gazetecilik ve Halkla İlişkiler Bölümünden mezun oldu. TRT'de aralıklı olarak Mimar Sinan, Yayla Yollarında, Yunus Emre ve Kırk Ambar, Havuçlu Pilav, Zamanın Seyyahları, Çek Bir Film, Tutunamayanlar gibi yapımlarda çeşitli görevler aldı, senaryo ve metin yazarlığı yaptı.

Panel ve İzlenim dergilerinde çalıştı.

Albatros, Birey, İkinci Yazıları, Ârâf, Yeni Dergi, Hece, Kaşgar, Edebiyat Ortamı dergilerinde büyüklere, *Mavi Kuş, Kırmızı Bisiklet, Ebe Sobe, Arkadaşım ve Birdirbir* dergilerinde çocuklara hikâyeler ve denemeler yayınladı.

İlk çıktığı yıllarda Yeni Şafak gazetesinde *Tersköşe*'yi yazdı. Bir süre Medyakronik isimli internet sitesinde TV eleştirileri kaleme aldı. Ardından Hakan Albayrak ve Levent Gültekin ile birlikte Gerçek Hayat Dergisi'ni çıkardı. Hâlen Yeni Şafak'ta yazılarına devam ediyor.

Eserleri; *Hiçbişey* (1991), *Altmışikiden Tavşan* (1997), *Günlerin Gölgeleleri* (1997), *Ruh Yordamı* (1997), *Kim Duma Dum Kime* (2005), *Serçe Parmağı* (2010), *Gözağrısı* (2017), *Açık Pencere* (2019)

Zaman pek çok şeyi değiştiriyor; sadece bedenimizi, suretimizi değil, duygularımızı, dűřűncelerimizi, hissedişlerimizi de... İnsan değişerek, farklılaşarak ilerliyor zamanın içinde. Belki bir parça demleniyor da...

'Gűnlerin Gűlgeleri' neredeyse bir çeyrek asır űnce çıktı, içindeki yazılar daha da eski... Yıllardır yeni bir baskısı da yapılmadı. Yapılmadı çünkü bunu istemedim. Kitaptaki yazıların hem içerięiyle hem dil ve űslubuyla durduęu yerden biraz daha farklı bir yerdeyim bugün. Yeniden dokunabileyim, hayatın sonraki yıllarda bana kattıklarıyla yeniden yoęurabileyim istedim yazıları. Olmadı bir tűrlű, uzadı gitti bu hikűye böylece... Nasip bugűnlereymiř.

Elinizdeki kitap, 1997 yılında yayınlanan 'Gűnlerin Gűlgeleri'nden kısmen farklılıklar taşıyor. Bugűnkű hűlimle ısınamadıęım birkaç yazıyı tamamen çıkardım içinden, dięer yazıları da biraz onardım kendimce. Buna karřılık, yaptıęım tadilatın kitabın genel havasını deęiřtirmesini de istemedim ve bundan műmkűn olduęunca kaçındım.

Bugűn yazsam mutlaka birçok şeyi farklı ifade ederdim. Ancak geçmişte yazdıklarımın da en az bugűn yazdıklarım kadar benim olduğunu biliyorum. Tıpkı geçmişte yaşadıklarım gibi...

Gűkhan űzcan

GÜNLERİN GÖLGELERİ
GÖKHAN ÖZCAN

Vadi Yayınları: 356
Edebiyat Dizisi: 50
ISBN 978-605-5830-36-6

Yayın hakları:
© Gökhan Özcan, 2020
© Vadi Yayıncılık, 2020

Yayına Hazırlayan: Berkehan Kıran
Tashih: Beyhan Kıran
Sayfa Düzenleme: DBY Ajans
Kapak Tasarımı: Hüma Abay

Birinci Basım: Mavi Yayıncılık, 1997
Basım Tarihi: İstanbul, 2020

İç Baskı/Cilt:
Step Ajans Matbaacılık
Göztepe Mah. Bosna Cad. No: 11
Bağcılar/İstanbul - Tel: +90 212 446 88 46
Sertifika No: 45522

Tüm hakları saklıdır. Bu kitabın tümünün veya içeriğinin herhangi bir bölümünün yayıncının yazılı izni olmadan fotokopi dâhil, elektronik ya da mekanik herhangi bir yolla çoğaltılması yasaktır.

Vadi Kültür Sanat ve Yayıncılık A.Ş.

Yayıncılık Sertifika No: 31122
Muhittin Üstündağ Cad. No:11 Kadıköy/İstanbul
Tel: +90 216 428 11 02 Faks: +90 216 428 11 01
E-Posta: bilgi@vadiyayinlari.com.tr

www.vadiyayinlari.com.tr

   VadiYayinevi

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - <https://rantey.org>

İÇİNDEKİLER

Daktilo.....	7
Olanla Biten.....	10
Yutulmuş Pervaneler.....	13
Ben Küçük Bir Öğrenciyken.....	17
Kurşun Asker	20
Bir Ölüm Faraziyesi.....	22
Bombalar.....	25
İçimizden Bir Grup Adam.....	28
Yanılsama	31
Anın Görüntüleri	34
Türküler Eskimiyor	37
Benim Fesleğim İyidir!.....	40
Kelimeler Sahipsiz mi Ey Kalem?	43
Dönence.....	46
Eşkıya Baran'ı İnciten Dünya	49
Damardan "Trainspotting"	52
"Önce Hayaller Ölür"	55
Bazı Günler Uygun Değildir Aslında.....	58
Fotoğrafların Gizli Tarihi	61
Canımı Sıkan Bir Şey Var	64
Bu Köşe Yaz Köşesi.....	67
Avuntular	70
Balkon Kapısı	73
Zaman Gerçekten Koşuyor mu?.....	76
Göz Kaçmağı.....	79

Bilmeme Hürriyeti	82
Pamuk İplikleri.....	85
Sıkıntı	88
Pencere	91
Otuz Yılcı Güñ	94
Sis	98
Zaman İlerliyor	101
Uzak	104
Şairane.....	107
Servilerin Altında	110
Hiç Şaşırmıyorum!	113
Bir Güñün Notları	116
Kutlu Olsun!	119
Son Bahar	122
Bir Masanın Haritası.....	125
365'lik Tespih	128
Bakmıyor Çeşm-i Siyah	131
Ses Sustu.....	134
Unutulmaz.....	137
Dönüşü Olmayan.....	139
Salep Falı.....	142
Kış Güneşi	145
Yanlış Zaman.....	147
Uzak Şehre Yolculuk.....	150
Huzursuzum!.....	153
Çığırından Çıkılmış Kalem	155
Kuyruklu Yıldız Altında İz Düşüm	158
Nakarat.....	161
Nokta	164

DAKTİLO

1987 yılında ilk kez bir gazete bürosunda çalışmaya başladığımda kocaman bir daktilo ile baş başa bıraktılar beni. Uzun uzun seyrettik birbirimizi.

Sonra oturup tuşları kıracak bir heyecanla yazmaya başladım.

O günden beri yazma hastalığı ile birlikte, bu çaresini bulamadığım klavye bağımlılığım da sürüp gidiyor.

Daktilosuz tek bir satır bile yazamıyorum.

Yıllarca eniştemden ödünç aldığım ve uzun zaman iade etmediğim küçük gri daktilo ile yazdım kâğıda dökmek istediklerimi.

Onu geri vermem icap ettiğinde yazı hayatımın da orada bir daha başlamamak üzere bittiğini sandım.

Yaklaşık bir seneyi tek cümle bile yazamadan geçirmeme sebep oldu bu beklenmedik daktilosuzluk hâli.

İşsizdim ve memlekette mahsur kalmıştım.

Daktiloya verecek param yoktu.

Benim durumumdaki biri için en azından lüks bir harcama gibi görünüyordu bu türden bir harcama.

Kafamın içinde çınlayan nice heyecanlı cümleyi, bir kâğıdın üstünde kayda geçiremeden unutulmaya bırakıverdim mecburen.

Bu böyle devam etti. Bir sabah, güleç yüzlü bir kargo görevlisi gelip kapımızın zilini çalınca kadar...

Durumumu bilen bir dostum dayanamamış, bana paketleyip kargoyla dünyanın en güzel daktilosunu göndermişti. Şiirine herhangi bir mısra ekler gibi...

Onun bu dostluğunu hiç unutmadım. O daktiloyle yazdığım her cümlenin bir parçasının ona ait olduğunu hiç çıkarmadım aklımdan.

Ve deli bir hasretle başladım tuşlarla konuşmaya.

Durmadan yazdım.

Yazılar yazılara eklendi ve dostumun emaneti olan bu zarif daktilo ile beraberliğim nihayet dördüncü yılını tamamladı.

Onun yardımıyla nice uzunlu kısalı, anlamlı anlamsız, gerekli gereksiz metin doldurdu kâğıtları.

Ve ben bugün kendime yeni bir daktilo aldım. Hem de yüzde yüz yazdıklarımдан kazandığım parayla...

Yeni daktilomda yazdığım bu yazıyla birlikte şimdi yeni ve daha uzun bir yolculuğa hazırlanıyor gibi hissediyorum kendimi.

Ama sakın bundan önceki daktilodan ayrılmayı düşündüğüm ya da onu emekliye ayırmaya kalkıştığım fikrine kapılmayın!

Böyle bir şey yok!

Sadece iki ayrı mekânda yazı yazma imkânı sağlamış oluyorum kendime.

Böylece günün büyük bir bölümünü geçirdiğim bu iki mekânda, istediğim an yazının kapağını açma şansına sahip olacağım.

Yazıyı her gün rutin olarak zamanın hep aynı köşesine sıkıştırma zorunluluğundan kurtulacağım.

Yazı yazarlar bunun ne büyük bir nimet olduğunu bilir. Özellikle de benim gibi, kalemle yazamayan ve klavyelere muhtaç olanlar...

Çok şükür artık bir değil, iki klavyem var.

Bütün yazmak isteyenlerin bir çaresini bulup yazıyla arasındaki engelleri kaldırabilmesini dilerim.

İnşallah bu süreç, bana geldiği kadar uzun gelmez onlara. Ve dilerim onların da, çok istediği hâlde yazı yazma imkânına sahip olamayanlar için hayatın ne kadar küçülebileceğini anlayabilen güzel dostları olur.

Sizlerin huzurunda ve yeni bir daktilonun startını verdiğim böyle önemli bir günde dört yıllık bir borcu ödemek istiyorum.

Bir sabah, bir kargo görevlisiyle içinden bir parçayı daktilo kılığına sokarak bana gönderen sevgili dostuma teşekkür ediyorum.

Şiir yazmadığı zamanlarda bile her hâliyle şair kalabilen nadir insanlardan biri o bu dünyada.

Belki ben de bir gün ona kırmızı gıcır gıcır, jilet gibi bir Mustang alırım.

Çekip gönlüne göre bir şehre gider.

Yeni daktilomla zarfına sığamayan haylazca mektuplar yazarım ona.

OLANLA BİTEN

Bu okuduğunuz cümle 'Olanla Biten' başlığını taşıyan bu tedirgin yazının ilk cümlesi.

Bu da ikincisi...

Daha pek çok cümlesi var bu yazının.

Daha pek çok anlatacağı...

İfadelerden ifade beğenmeye çalışıyor bu yazı titizlikle; silkinip kendine gelmeye çalışıyor.

Tökezleyip durduğuna bakmayın, üç beş kifayetsiz kelimeye nice uzun cümleyi sığdırmaya çalışıyor bu yazı.

Saçı ağarmış bir ihtiyarın çehresindeki gizi, yeni doğmuş bir bebeğin sesindeki korkuyu arıyor.

Bir tepeden aşağıya doğru koşup rüzgârı koltuk altlarına dolduruyor. Uzaklarda gülümseyen herhangi bir insan tasavvur ediyor.

Evin kedisi gibi bir şey bu yazı; kıvrılıp yatıyor sürekli odanın üçerisinde, sobanın kıyısında.

Ve köyün delisi gibi bir şey bu yazı; kıvranıp kıvrımlanıyor köyün körleşmeye yüz tutan insafında.

Olur olmaz duruyor, duraksıyor, düşüncelerin içinde tortulanıp koyulaşarak bu yazı; telve gibi oturuyor anlam fincanının en dibine.

Ama bir yandan da hiç durmuyor, dinlenmiyor, sanki nefes bile almıyor bu yazı; uyku saatlerinde ortalıktan kaybolan acayip şeyler gibi, kayboluyor tenhalıklara akarak.

Hakkını yemeyelim, hiç kimsenin duygularına itiraz etmiyor bu yazı; hiç kimseyi haklı ya da haksız çıkarmıyor aslında.

Sadece hüznüyle camları buğulandırıyor bu yazı; sadece çatılardan aşağı damlıyor belki de, yolunu uzatmış yağmur damlaları gibi.

Ne söyleseniz haklısınız; ne anlattığı hiç belli olmuyor bu yazının. Anlaşılmıyor hiç, sonunda nereye varacak bütün bu kelimeler.

Karşıdan bakıldığında iskeleden balık tutan bir yazıya benziyor bu yazı, yakından bakıldığında hiçbir şeye benzemiyor.

Sağı solu belli değil bu yazının; en zor tekerlemeleri bile kolayca söyleyebilir, en basit cümlelerde bile dil sürçmesine yakalanabilir.

Galiba hepimize küçük tatlı bir şaka yapıyor bu yazı; öte yandan, ciddi görünmeyi de iyi kötü beceriyor.

Biraz haylaz olduğu, işin hep dalgasında olduğuysa herhâlde aşikâr...

İsterse amcalara kurbağa taklidi bile yapabilir bu yazı; isterse teyzelerin çoraplarını dahi kaçırabilir.

Ayaklarını Kuzey Kutbu'na kadar uzatabilir isterse; havasını Çin Seddi'ne kadar atabilir.

Tuhaf mı tuhaf doğrusu bu yazı ama bir o kadar da sıradan... Günleri iyi pişmiş seviyor belli ki, saatleri rafadan.

Kaideyi huzursuz edecek türden bir istisna bu yazı ama sırf bu yüzden bir işe yarayacağı şüpheli.

Ne kulağımızın pasını silecek doğru dürüst bir beste yapabiliyor bu yazı ne usulünü biliyor keman akort etmenin.

Bazen gözleri bir noktaya dalıp gidiyor bu yazının farkında mısınız? Peki, hafızasının virgüllerden acayip gıdıklandığının?

Haklısınız, çok haklısınız! Doluya koysan almıyor bu yazı, boşa koysan beş para etmiyor.

İstikrarsız bir yazı olduğu söylenebilir rahatlıkla. Elinden tuttuğu bir tek meseleyi bile sonuna kadar götürmüyor, öyle ya!

Yasa dışı yollara tevessül ettiği söylenemez yine de bu yazının; kimsenin tavuğuna kışt dediğini gören yok.

Ara sıra burnunun dikine gitmeyi istiyor yine de alttan alta, gafil avlanmaktan da çok çekiniyor ama.

Birileri kulağını çekse yeri bu yazının; birileri şöyle hafifçe canını yaksa itiraz eden olmaz.

Açıkça ortamı sulandırıyor bu yazı; açıkça klorluyor şehir zihniyetinin dip sularını.

Bunca tafrası var ama kendinden haberi var mı peki bu yazının? Bakın o tartışılır! Şu an içinde bulunduğumuz bu cümlelerin sondan kaçıncı cümle olduğunu bile söyleyemez belki de sorsanız.

Bir kuyunun dibine taş atmak gibi bir şey bu yazı; bütün olan biteni bir kuyunun dibinden çıkarmak gibi...

En iyisi bir kaza bela çıkarmadan burada bitsin bu yazı.

Bu cümle de son cümlesi olsun.

YUTULMUŞ PERVANELER

Boşluk, kelimeleri geri vermiyor. Ses, aks-i sedasından fazla çoğalmıyor. Gölgelelerin gücü adına söyleniyor bütün masallar... Ve yürekler, çırpınmaktan suçlu bulunarak törpüleniyor.

...

“Yalnız, yaşı olmayan ve dünyalarını kendi içlerinde taşıyan insanlara dayanabildiğimi fark ediyorum.”

Böyle diyordu, elektroşoklara direnmeye çalışan beyniyle Tezer Özlü...

Her sabah, yaşını yitirmiş bir yolcu gibi buluyorum kendimi yatağımda. Hiç aldırımıyorum inatçı bir sinek gibi başımda vızıldayan zamana. Akrep ve yelkovanla da yüzleşmiyorum. Hiç iflah olacak gibi değilim.

Ümit vermiyorum her kapıda bekleyen gelecek tacirlerine. Bütün tezgâhlarını yıkıp deviriyor, bütün pazarlarını körel-tiyorum onların.

Sanki beni dünyaya karışmaktan alıkoyan bir semaverde durmadan demleniyorum ben.

Kaybetmekte kıdemleniyorum durmadan.

...

Küçük kara kaplı defterimde, yüzlerce üstü çizilmiş göz var. Yüzlerce kalpdışı edilmiş bakış...

Bir yağma sonrasının fotoğrafiymışım da sanki, dirsek darbelerini yemişim hoyrat kelimelerin.

Zamana kaptırılmış nice parçalarım, gurbetleşen nice ayrılıklarım var.

Çok geç belki de hikâyeme geri dönmek için; ne kadar uğraşsam da toplanınca bir bütün olamıyorum artık.

...

Yine de içimin pencere önü saksılarında heves çiçekleri açıp duruyor her Allah'ın günü.

Yüreklere de olsun istiyorum ben bütün sözlerin. Dokunacak elleri ve işitecek gerçek birer muhatapları da...

Kuşlar da konsun istiyorum anlamın telgraf tellerine. Ve kanatları kırılmamış olsun o kuşların ve umutları tükenmemiş...

Yeter ki gidecek yeri olsun bütün yola, yolculuğa niyet edenlerin. Yeter ki ufka doğru atacak adımları olsun.

Nice yenilgiye rağmen hâlâ inanıyorum, ben ayakkabılarımı eşiklere çivilemek için ertelenmiş olamam bunca zaman.

Aykırı güfteler için bestelenmiş olamam.

...

Umudun ellerini sıcak tutmaya çalışıyorum ama yine de hızlı adımlarla gelip geçiyor zaman.

Cızırdayan bir pikapta, ağır bir devirle hep aynı nakaratta dönüyorum mütemadiyen. Hiç sonu gelmeyecekmiş hissi veren bir döngüde yahut kendi eksenimde.

Geri çekilmekle çıkamıyorum bu küsuratlı kısır döngüden. Malum, sıçrayarak uyanmak uykuya çare değil!

Bu hikâyenin içinde ben hiç yokmuşum gibi kendi kendine anlaşılmaz bir sarsaklıkla dans ediyor sürekli bedenim.

Ve düşüncelerim, görünmez mandallarla çekiliyor üst katlarına köhne gemilerin.

...

Korkum, yaşamsız kalmaktan değil. Ben ölüm kadar genişleyen bir ıssızlıktan korkuyorum.

Öyle bir ıssızlık ki; bir adım ötesini göremiyor hiçbir göz, hiçbir söz! Belli ki dünyanın en içli cümlesini kursam bile, bir lokmada yutuverecek karanlıklar onu.

Sadece havada öylece asılı kalmış bir havai fişek gibi belli belirsiz parıldayıp sönecek karanlıkta kısa bir süre.

Dünyanın neonları ayaklarını sürüyerek rahatsız uykularına dönecek sonra, bu küçük seğirmenin ardından.

...

Ah ki insan, hiç yorulmuyor kendini hayallerle yorup durmaktan. Ya da nefes alan her hayali kendine yormaktan...

Ama bunlar hayatı yolundan çevirecek şeyler değil; alamıyorum ben de kendimi yaşamaktan. Gözlerimi kapalı ve ellerimi ceplerimde tutamasam da uzun zaman...

İçimde nice isyan var, kibrit çöpleri gibi tutuştuğu anda sönmeye başlayan. Ve nice başarısız firar girişimi, nice günü geçmiş teselli, nice devrilmiş cümle, anlamının kapısına varamadan düşüp kalan...

Belli artık, bu kadarla kalmayacak sarsıntısı benim tekinsiz hikâyemin. Uzadıkça her şeyi ortasından bölecek bu kırılğanlık. Belli, en beklenmedik vakitlerde kurşunlanacak kuşları, yolumun üstündeki telgraf tellerinin.

Dilim varmıyor söylemeye, bitmiş olan her şeyin, daha nice zaman serseri bir kasnak gibi öylece boş yere dönüp durduğunu.

Alışveriştiğimiz kimi şeyler, ne kadar zor alışıyor değil mi bize?

Arıyorum uzaktaki bir başka hikâyenin hiç dokunulmamış bir sayfasını.

Dalgakıranların çocukları kıldığı uzak bir limanda küçük hüznünlü bir prens buluyorum. Çakıl taşları ile söyleşiyor, bir de kendisiyle:

“İnsanın arkadaşını unutması ne acı. Kaldı ki arkadaşı olan kaç kişi var içimizde? Bir gün unutursak, gözleri sayılardan başka bir şey görmeyen büyüklere döneriz.” diyor. “Evet ya!” diye mırıldanıyorum ben de. “Sahi kaç kişi kaldık gerçekten biz içimizde?”

...

Bunları herkesten saklıyorum, sesimi alçaltarak sadece kendimle konuşuyorum. Gizli kamp ateşleri yakıyorum avuçlarımda ve durmadan pervaneler yutuyorum. Gözlerimle sahipsiz güneşler arıyorum, onlara bakıp bakıp kör oluyorum.

Uçarak çıkıyorum açık unutulmuş bir pencereden bazen. Gelmiş geçmiş bütün kuşlar namına, bulduğum bütün telgraf tellerine konuyorum.

Gözlerimi kapattığımda aslında hep uzaklara bakıyorum ben.

Kendini içine kilitleyen cümleler kuruyorum daima.

...

Bugün, önceki günlerden daha da dün sanki. Ne kadar yaşanmış gün varsa hepsini yeni baştan yaşıyorum.

Bugün, önceki günlerden daha da yarın belki. Kayıp düşüyor ellerimden, iyi planlanmamış bütün ümitler.

...

Ey yaşı olmayan ve dünyalarını kendi içlerinde taşıyan güzel insanlar! Ey bütün masum yanılgılar, göz kamaşmaları, ele gelmez gölgeler...

Kim bilir kaç milyonuncu kez derin bir sessizlikle sesleniyorum bugün size.

Kaç milyonuncu kez fısıldıyorum kim bilir, isminizi şu kesif karanlığa.

BEN KÜÇÜK BİR ÖĞRENCİYKEN

Ben küçük bir öğrenciyken okullar çok büyüktü.

Eski taş binaların loş ve rutubetli sınıflarında ben, olduğumdan da küçük görünürdüm. Etraf tebeşir ve kurşun kalem kokardı. Gökyüzüne açılan kapıya ulaşmak için dakikaları tespih taneleri gibi sıraya dizer, sıkıldıkça sıkılırdım.

Ben küçük bir öğrenciyken öğretmenlerim insanüstüydü.

Korkuyla saygı arasında gidip gelen minik yüreğim, ne hissedeceğini bilemezdi onların karşısında. Öğretmenlerin de öğrencilerinden farklı insanlar olmadığını ancak büyüdüğümde anladım. Beni korkuttukları için kızdım birazcık onlara.

Ben küçük bir öğrenciyken en çok teneffüsleri severdim.

Dersi kesen zil sesi, ara verilmiş çocukluğuma yeniden start verir, şimdi inanmadığım bir coşkuyla sınıftan dışarı atardım kendimi. Kısa ama güzeldi teneffüsler... İçine ne kadarını sığdırabilirsek o kadarını sığdırmaya çalışırdık çocukluğumuzun. Sonra o zil yeniden çalar, gerçekler kendilerini hatırlatır, yeniden hayattan çekilir, sınıflara kapanırdık.

Ben küçük bir öğrenciyken en yararlı ders beden eğitimi dersiydi.

Çünkü top oynamamıza izin veriliyordu beden eğitimi dersinde. Demek ki doğru ve gerekliydi. Yüzümüz kıpkırmızı olup paçalarımızdan ter sızmaya başlayınca kadar

koşardık topun peşinden. Bıkmaz ve usanmazdık. Çocuk-tuk çünkü; çamura bulanmış, havası inik bir top bütün asık suratlı sayılardan ve buyurgan harflerden çok daha güzeldi.

Ben küçük bir öğrenciyken masallarla tarih dersini birbirine karıştırırdım.

Bütün padişahlar krallar kadar güçlü, bütün komutanlar şövalyeler kadar kahramandı. Kazananlar hep kazanıyor, kaybedenler hep kaybediyordu. Ciddiyetsizliğe asla tahammülleri, oyuna, eğlenceye vakitleri yoktu. Bir tek kralın, bir tek padişahın aklına bile çekirdek çitlemek fikri düşmüyordu mesela, bir komutanın canı dondurma istemiyordu. Tarihte hiç kimsenin çışı de gelmiyordu nedense.

Ben küçük bir öğrenciyken coğrafya dersi, fiziki ve coğrafi haritalar üzerinde kaybolup gitmekti.

Renkler ve çizgilerden oluşan, üç tarafı denizlerle kaplı girintili çıkıntılı bir yerdı benim ülkem. Topraklarımızın bir kısmında çay ve mısır yetişiyordu, bir kısmında buğday ve pancar. Kimi bölgelerimizin iklimi sıcaktı, kimisinin ılıman. Kimi zaman sıcak ve kurak, kimi zaman soğuk ve yağışlı... Kimi ormanlıktı topraklarımızın, kimi göz alabildiğine bozkır... Harita denen bu kâğıttan renkli ülkeye insanların yüzleri işlenmemişti nedense. Sanki hiç insan yaşamıyordu bu coğrafyada. Sanki yoktu bu topraklarda hiç kimsenin girintili çıkıntılı hiçbir hikâyesi.

Ben küçük bir öğrenciyken bütün çocuklar gibi ahlaklıydım.

Yine de ahlak konusunda dikkat çekici bir başarısı bulunmayan kimi büyükler, ahlak dersi verip duruyordu okullarda mütemadiyen. Büyüyünce onların istediği gibi insanlar olmamız için... Parmağını sallayan, kulağımı çeken o sinirli hâllerine bakıyor, söylediklerine inanamıyordum pek. O yüzden bildiğimi okumaya karar verdim. Çocuk gibi düşünmeye devam edersem zaten ahlaklı olacağıma

inanarak... Bilemezdim tabii o günlerde, bütün çocukların nihayetinde büyümek zorunda olduğunu. Bütün öncekiler gibi...

Ben küçük bir öğrenciyken kalbimde bir iman saklıyordum. Okulda öğretilen 'din', hep tedirgin etti kalbimdekini. Bu soğukluğun etkisini uzun zaman kaldıramadım üstümden. Kuralları öğrenmekten daha fazlasının gerekli olduğu fikri hiç bırakmadı yakamı. Ezbere tekrarlamaktansa, bir ömür gönülden aramak gerektiğini anladığım günlere kadar aralıksız yaşadığım bir çelişkiydi bu.

Ben küçük bir öğrenciyken tertemizdim.

Tırnaklarımı zamanında kesmesem de mendilimi doğru katlamasam da temizdim ben. Çocukluk icabı oyunlar oynamam, zaman zaman toza toprağa bulanmam, ille de çimlere basmam gerekiyordu benim. Ve bu aslında hiçbir şeyi değiştirmiyordu. Çocukluğun olağan hâlleri hiçbir çocuğu kirletmiyordu. Temizdim ben. Temizdi bütün çocuklar. Başka bir sebeple değil, sırf çocuk oldukları için...

Ben küçük bir öğrenciyken hayat hakkındaki her şeyi biliyordum.

Bana üniteler boyunca hayat bilgisi öğrettiler, kafam karıştı. Hiçbir şeyi tam olarak bilemez oldum. İnsanları tam anlayamaz, hayatımı tanıyamaz oldum. 'İnsanoğlu' diye başlayan cümleler deli ediyordu beni. Hiza, mesafe almaktan yorulmuştum. Ne yaptım? Bu katı ve sıkıcı kurallar bütününden kaçtım. Hayatın kuru, köşeli, buyurgan bilgilerinden öğrendiğimden çok daha fazlasını, yaşayarak yine hayatın kendisinden öğrendim.

Ben bir öğrenciyken küçüktüm.

Şimdi büyüdüm ve hayata dair pek çok şeyi unuttum.

Adam akıllı yaşamak için, şimdi her şeyi yeni baştan öğreniyorum.

KURŞUN ASKER

Bütün oyuncaklarım oturuyor sessizce sandığın içinde.
Bir tek kurşun asker durmuyor yerinde. Her Allah'ın günü
çıkıp dolaşiyor hayatımın üstünde çamurlu postallarıyla.
Bu kadar olsa iyi! Kulağımı ısıyor. Saçımı çekiyor. Nası-
rıma basıyor.

Ne zaman güneşli bir güne doğru kollarımı açıp derin bir
nefes almaya kalksam, gelip iki eliyle gözlerimi kapatıyor
aniden.

Ne zaman bir dereciğin buz gibi sularına ayaklarımı sok-
sam, serinleyemeden gelip kurutuyor dereciğimi.

Ondan kurtuluşum yok! Ne yana dönsem onun kurşun
grisi gözleriyle, delici bakışlarıyla karşılaşıyorum.

Öfkesini eksik etmiyor suratından.

Hiçbir şey de söylemiyor doğru dürüst. Ne selam veriyor
ne de selamımı alıyor. Kurşun topuklarını sertçe birbirine
vurup, orada ve her yerde olduğunu hissettiriyor bana
sadece.

İçime isimsiz ürperti mesajları göndermekle yetiniyor.

Onu görmezden gelemiyorum. Çünkü doğduğum günden
beri o hep yakınlarda bir yerde. Kurşundan varlığını hisse-
deceğim bir şeyler yapıyor ikide bir.

Ellerini sertçe kurşundan pantolonuna vurup bir sak-
lanıyor, bir ortaya çıkıyor, parmağını sallıyor, tehditler
savuruyor ve durmadan büyütüyor gölgesini.

Oyuncak sandığına, diğer oyuncakların yanına, yani asıl ait olduğu yere dönmeye razı olmuyor.

Bunun lafını bile ettirmiyor. Sorularıma da cevap vermiyor. Sadece kaşlarını yukarıya doğru kaldırmakla yetiniyor.

Bu yaptıklarının ne anlama geldiğini, geleceğini çok iyi bildiğinden zerre kadar kuşku duymuyor.

Kurşundan üniformasına iştirilmiş parlak madalyalar, kendine olan güvenini belli ki daha da pekiştiriyor.

Hiçbir şey sarsamıyor onu, hiçbir şey aşamıyor kalın zırhını.

Hiç soru sormuyor, hiç sorusu yokmuş ve olmamış gibi sanki. Ne kendisine ne de başkalarına...

Böyle olunca, başkalarının sorularına da kulak asmıyor tabiatıyla.

Şüphe yok, hayatından memnun, kendisinden memnun, etrafa yaydığı bütün o korkulardan memnun.

Kurşundan gözleri, uzun kış gecelerinde yorganı yüzüne çekip gizli gizli ağlayan çaresiz insanların varlığını görmüyor bile. Dönüp bir kere olsun kendisinden başkasına bakmıyor çünkü.

O kadar bakmıyor ki, estirdiği hoyrat rüzgarların çocukların ruhunda meydana getirdiği yıkımın farkına varmıyor.

Çocukların sesini duymuyor.

Çünkü kurşundan yapılmış bir asker o.

Oysa onun gibi değiliz biz; hiçbir şeyi umursamayan, hiçbir şeye aldırmayan kurşun askerler değiliz.

İnsanız biz, etten ve kemikteniz.

Duygularımız var bizim hâlâ.

Katılaştı onca şeye rağmen katılaştımayan bir kalbimiz...

BİR ÖLÜM FARAZİYESİ

Bir meydan düşünün.

Güneşli bir günde bu meydanda birbirine benzeyen ve hiç benzemeyen insanlarla alelade bir zamanı paylaşıyoruz.

İçimizden biri, bir anne, küçük oğluna neden çikolata alamayacağını anlatmakta zorlanıyor. Çocuğun canı çikolata istemiş bir kere. İşin maliyetini düşünecek durumda değil. Anne bir yandan çocuğun böyle basit bir isteğini yerine getirememenin nasıl bir şey olduğunu anlamaya çalışmak, bir yandan da başka şeylerden söz ederek çikolatayı unutturmak gibi iki zorlu mücadeleyi aynı anda vermek zorunda. İçi burkuluyor, meramını anlatmaya yetmeyen cümlelerden.

İçimizden bir başkası, bir yaşlı adam, bastonuna dayanmış, kendi evvel zamanında dalgınca dolaşıyor. Yakın zamanda kaybettiği can yoldaşını ve onunla geçirdiği güzel yılları düşünüyor. Hayatın dopdolu ve bomboş hâllerini karşılaştırıyor zihninde kederle. Bir ah çekiyor sonra derinden. Bir tel daha beyazlıyor o anda saçlarından, bir kırışık daha ekleniyor yüzündeki haritaya, bir damla daha düşüyor gözlerinden toprağa. Sanki o anda bastonu artık taşıyamaz hâle geliyor yaşlı adamı.

İki tane genç... Biri kız, biri erkek... Hiçbir şey umurlarında değil... Uzun sürecek mutlu bir gelecekte başka hiçbir ihtimal yok sanıyorlar belli ki hayatlarında. Kahkahaları her köşede cınlıyor, dolduruyor meydanı. Kuşlar üstlerinde nasıl cıvil cıvil ötüşüyorsa, öyle! Birbirlerinin ellerinden

tutuyor, düşecekmiş gibi birbirlerinin gözlerinin ta içine bakıyorlar. Sevgilerinden adeta yerlerinde duramıyorlar.

Yakınlarında bir kız çocuğu, 10 yaşlarında... Elinde nereden bulduysa bir lastik top... Yoldan çok az araç geçtiği için topu karşı duvara atmakta ve duvardan seken topu tutmakta zorlanmıyor. Zamanla ve mekânla hiç ilgisi yok. İcat ettiği bu yeknesak oyunu büyüklere özgü bir ciddiyetle oynuyor. Yüzünde tedirgin bir yüz ifadesi yok, rahat görünüyor. Aynı şeyi uzun sayılabilecek bir zaman boyunca aksatmadan yapabilmenin gururuyla aydınlık yüzü.

Az ileride gençten bir kadın, hafif makyajlı... Vaktiyle bu meydanın en göz alıcı ışıltılarını taşıyan büyük mağazanın boş ve terk edilmiş vitrinine bakıyor. Öylece dalıp gitmiş. Çok önceye ait bir görüntüye, iz bırakmış bir hatıraya baktığı belli dalgın gözlerinin. Gülümsüyor hafifçe. Elini vitrin camına doğru uzatıyor. Tam dokunduğu anda geri çekiyor. Cam hiç beklemediği kadar soğuk karşılıyor elini belli ki...

Elli yaşlarında bir başka adam, gözleri bulut mavisi... Güleç, aydınlık, ışıklı bir yüzü var. Bakışlarından içindeki dinginliği görmek zor değil... Hafif sakallı... Elindeki tesbih şaşmaz bir zamanlamayla sallanıyor, dudaklarının arasındaki mırıltıyı yakalıyor. Bu mırıltının deruni kokusu her köşeye yayılıyor, meydana dolduruyor.

Birlikte zaman geçirdiğimiz bu meydanda iki de satıcı var. Birinci satıcı yiyecek namına ne bulduysa bir tezgâha doldurmuş: Şeker, un, kahve, çay, yağ vs... Pahalıya mâl ettiği için ucuza satamıyor. Bu yüzden pek alıcısı yok. Umutsuzca bekliyor. Yapması gereken bir şeyi yapıyor olmanın sıkıntısıyla... Havanın güneşli, mevsimin yaz ve aylardan ağustos olduğunun pek farkında değil sanki. Ya da öyle görünüyor.

İkinci satıcı, mutfak gereçlerinin ağırlıkta olduğu bir sürü şeyle doldurmuş tezgâhını. Neyin satıcısı olduğuna karar veremiyor ilk bakışta insanlar. Bu satıcı, diğerinden daha

hareketli... Ayaklarıyla, söylediği şarkıya ritim tutuyor. Zaman zaman tezgâhın iki ucu arasındaki iki buçuk metreyi neşe içinde gidip geliyor. Yürümeyen zamana inat yürüyor, kıpırdıyor.

Ve ben, yazar, büyük bir merakla meydana dolduran bütün bu insanları seyrediyorum. Hikâyelerini, hayallerini, sızılarını içimde hissetmeye çalışarak... Yeni hayatlardan yeni hayaller, yeni hayallerden yeni sızılar, yeni sızılardan yeni hikâyeler üretebilmek için... Ve yeni aşklardan, yeni heyecanlardan, yeni sevinçler ve kederlerden başka yeni hatıralar ve hızla hatıralaşan başka ayrıntılar edinebilmek için... Bir meydana doldurarak paylaştığımız bu zamanı incelikle kayıtlara geçirebilmek için hazırlık yapıyorum zihnimde.

İşte tam o anda biri bağılıyor ve meydanın tam ortasında kocaman, kapkara ve çirkin bir şey bulunduğunu fark ediyor herkes: Bir bomba!

Her şey birden duruyor. Hikâyeler kararıyor. Işıklar sönüyor.

Hayat çekiliyor bir anda meydandan. Ölümün ağır sessizliği alıyor her şeyin yerini.

Kan bir anda rengini değiştiriyor meydanın ve üstünde yaşamakta olan her şeyin.

Lastik top bir süre daha zıplıyor, duruyor sonra.

...

İşte dünyanın bir yerinde hayat bazen böyle acı sürprizlerle bir anda yolundan döndürülüyor ve hikâyeleri birbirine bağlayan pamuk ipiği kopuyor. Ölüm bir anda dolduruyor hikâyelerin boşalttığı her yeri.

Ve orada olmayanlar, orada olmamanın tesellisiyle avutuyor ancak kendilerini.

BOMBALAR

Bir çocuk, başını bir yastığa koyabilir.

Kendini sımsıcak bir uykunun kollarına bırakabilir. Uykunun billûr kanatları ile kanatlanabilir. Bir düştten bir düşe, bir gökkuşağından ötekine uçabilir.

Yüzünde hafif bir tebessüm belirebilir.

Ve bir bomba, bir çocuğu uykusunda yakalayabilir.

...

Bir çocuk, olanca çocukluğuyla bir oyuna dalabilir.

Yalnız rüzgârın dilinden anlayacağı dur duraksız bir koşu tutturabilir. Bir çemberi önüne katıp diyar diyar çevirebilir.

Uçurtmaların güneşte ipeksileşen incecik ipleriyle gökyüzüne gönülden bağlanabilir.

Misket şıkırtılarının peşinden dünya dışı bir serinliğe atabilir kendini.

Usta saklambaç hamleleriyle zamanın elinden kurtulabilir.

Hiç bitmeyecek sandığı oyunlarla coşkunun doruklarında dolaşabilir.

Ve bir bomba, bir çocuğun oyununu tam ortasından bölebilir.

Bir çocuk, büyüklerin hayal dahi edemeyeceği uçsuz bucaksız hayaller kurabilir ve bıraksak yıllarca o hayallerde yaşayabilir.

Halının üstünde yılan gibi kıvrılıp giden trenler imal edebilir boş kibrit kutularından.

Bir ceviz kabuğundan gemiler türetilip hayali denizlerde sonsuz seferlere çıkarabilir kaptanı olduğu o gemileri.

Bir sarmaşık dalının gülbüz yeşilliğinde balta girmemiş nice gizemli ormanlar keşfedebilir.

Bir kelebeğin peşinde arzın karşı kıyısına doğru macerası hiç bitmeyen seyahatlere çıkabilir.

Hayallerini avuçlarında biriktirerek masal ülkelerine yaracak güzellikte kristal saraylar kurabilir.

Ve bir bomba, bir çocuğun hayallerini ısıtan ışığı söndürebilir.

...

Bir çocuk, çok sevebilir özgürce yaşamayı.

Bir kuş tüyünün gökyüzünden yeryüzüne süzülüşü gibi döne döne süzülebilir zamanın içinde.

Bir çiy damlası gibi el değmemiş ısıltılar derleyebilir sabahın erken vakitlerinde güneşten.

Bir kardelen gibi ürkekçe açarak çiçek çiçek, ısıtabilir belki de buz gibi soğumuş hayatları.

Bir yağmur damlasının dokunuşu gibi serinletebilir dokunuşuyla ateşin dağladığı gönülleri.

Bir çocuk, bizim bilmediğimiz, hatırlamadığımız bir anlama gelerek yaşamak isteyebilir.

Ve bir bomba, bir çocuğun yaşama sevincini kurutabilir.

...

Bir çocuk, insanlığın gelecek zamanlara gönderilmiş selamı olabilir.

Bizim yaşamadıklarımızı yaşamak için, bizim aramadıklarımızı aramak için yollara düşebilir.

Başka bir geleceğin ümidini parıltılı bakışlarında taşıyabilir.

Bir çocuk, belki de hiçbir zaman varamayacağı bir geleceğe doğru yürümeyi göze alabilir.

Ve bir bomba, bir çocuğun bu masum yürüyüşünü yarınsız bırakabilir.

...

Bir çocuk, kollarını sevgiyle annesinin boynuna dolayabilir. Dünyanın en bakılmaya doyulmayacak manzaralarını annesinin gözlerinde görebilir.

Hayatın yakıcı sıcaklarından gölgesinin serinliğine, dondurucu soğuklarından şefkatinin sıcaklığına sığınabilir.

Bir çocuk, annesinin muhabbetini bir ömür üstünde hissedebilir.

Ve bir bomba, bir çocuğu annesinin sevgi dolu kollarından çekip alabilir.

...

Bir çocuk, bir gün bütün bir dünya anlamına gelebilir.

Ve bir bomba, bir çocukla beraber bütün insanlığı öldürebilir.

İÇİMİZDEN BİR GRUP ADAM

İçimizden bir grup adam, iflah olmaz bir yüreklilikle ömürleri boyunca 'dergi çıkarma' ideali peşinde koşup dururlar.

Bu gayretlerinin, ekonominin realiteleri nezdinde ne bir karşılığı ne bir kıymet-i harbiyesi vardır.

Kafasında, mürekkep kokulu dergi sayfalarının hayalini taşımayan kahir ekseriyet, bir ömür heyecanını yitirmeyen bu beklentinin, hiç eksilmeyen bu hayalin ne için olduğunu kavrayamaz.

Yolu sık sık bir derginin sararmış yaprakları arasından geçen kalem erbabı ile iflah olmaz dergi sevdalıları dışında hiç kimse, kafayı dergi çıkarma idealine takmış bu gönlü geniş 'koca adamlar'ın derdini anlamaz, anlayamaz.

Onların aslında gönüllerini çıkarıp fasikül fasikül dört bir yana dağıttığının kendileri dışında pek kimse ayırdına varamaz.

İşte bir derginin sayfalarına sinen samimiyet, böylesine soylu bir yalnızlığın, böylesine söz dinlemez bir sevdanın buğusundan yayılır.

...

İçimizden bir grup adam, akıl almaz bir sabırla ilmik ilmik örерler adeta yazılarını.

Gönlü geniş adamların yürekli dergilerini süslemek için yazı kılığında dünyalar kurarlar kafalarında.

Çay ve sigara eşliğinde sabahlara bağlanan geceler boyunca zihinlerini zorlar, çeperlerine kadar kullanırlar kalplerini.

Sonunda ellerine geçen, duvarda mütevazı bir tuğla ol-
maktır, hepsi bu.

Ne takdir görürler çoğu zaman ne tekdir...

Sadece zifiri bir sessizlik!

Yine de sorsanız, bu hayatları boyunca yaptıkları en iyi, en
ehemmiyetli, en esaslı iştir.

...

İçimizden bir grup adam, inanılmaz bir bağlanmayla bağ-
lanırlar kapılarını çalan dergilere.

Bir alışverişten çok, önünü sonunu düşünmeden delice
sevdalanmaya benzer onların dergilerle sayılar boyu ku-
caklaşmaları.

Onların içlerine açılan kocaman kapıları vardır sanki der-
gilerden.

Dergilerle yaşar, düşünür ve severler.

Etrafta kopan dev fırtınaları, edilen koca koca lafları, her
sayıyla gelip geçen zamanı takmazlar pek o kadar kafala-
rına.

Her dergi, süzülen bir saman çöpüdür hayat ırmağında
onlar için...

Oturur suyun kenarında, kendi gidişatlarından çok dergi-
nin gidişatına bakarlar muhabbetle.

...

İçimizden bir grup adam, yüreklerini ortaya koyarak der-
giler çıkarır.

İçimizden bir grup adam, beyinlerini çatlatarak sayılı üç
beş kimseye ulaşacak yazılar yazarlar o dergilere.

İçimizden bir grup adam, sevdalarla bağlanırlar yeni çıkan
ve yakında muhtemelen çıkamayacak olan bütün o dergilere.

Bu üçgen, her şeyden hesaba gelir bir fayda, kazanca
yazılabilir bir menfaat uman günümüz tüccar insan geo-
metrisiyle anlaşılabilir bir şey değildir.

Bu, hiç tereddüt etmeden diline tiraj, reyting ve popülarite tekerlemelerini dolayanların anlayabileceği bir muhabbet değildir.

Bu aşktır düpedüz, mantığı, hesabı, yarını, öbür günü yoktur.

Bu mesele, dergilerin dergiliğinden çok, gönüllerin gönüllüğüyle ilgilidir.

Güneş, yüzünü gösteriyor.

Her yeri kendi rengine dönüştüren ağır kar örtüsü, toprağın ülkesinden adım adım çekiliyor.

Cümle nebat yerinden kıpırdıyor. Hayatın temposu yavaşça yükseliyor.

Yerimde durup, artık yerimde duramayacağım günlerin gelmesini bekliyorum çokça heves, biraz merak, biraz da sabırsızlıkla.

Havayı, suyu ve toprağı saran heyecan beni de uykumdan uyandırıyor yavaş yavaş.

İçime bir cemre düşüyor. Gözlerim açılıyor. Dilimin ucuna varan cümle oradan aşağıya atlıyor:

-Bahar! Oradasın biliyorum, hiç saklanma boşuna, takvim yapraklarının ardına!

Her kış bitiminde büyük bir şaşkınlık yaşıyorum. Soğuğu eritmeyi başaran güneş benim de aklımı başımdan alıyor.

Her defasında heyecanıma kanıyor, başka bir yerden yenisinden başlayacak sanıyorum yaşadığım her şey.

İklim geçişlerinin hayatın gidişatını değiştiren gün dönümleriyle aynı şey olduğunu düşünüyorum.

Oysa kulağa uzak bir şarkı gibi gelen her bahar, içimize küçük bir yaşama heyecanı bırakıp sivriliyor her defasında ortalıktan.

Yazık ki baharın kışkırttığı renkler, hayatı kendi renklerine boyayacak kadar uzun ömürlü olmuyor.

...

Kırmızı, beyaz ve mavi...

Kieslowski'nin filmlerini çektiği, üstlerine tek tek hikâyeler giydirdiği renkler bunlar.

Keder, kaybediş, yenilgi ve doğrudan üstümüze yayılan değil, kıyıdan köşeden üstümüze vuran güneş ışığı...

Kieslowski, hayatı çok iyi biliyordu mutlaka. Aşk, özgürlüğü ve umudu da... Derinliklerimize gizlediğimiz duyguların hikâyelerinden çıkardı daha çok filmlerini.

Öyle emindi ki mesela hayat hakkında bildiklerinden, 'öldürme'nin ipuçlarını aramaya cesaret etti 'insan'ın gizli kapaklı mahzenlerinde.

Kuşkusuz; yaşamak üstüne bildiklerimiz, ölümün her zaman yeni bir şey olduğu gerçeğini değiştirmiyor.

Kieslowski için de ölüm yeni bir şeydi.

Baharla birlikte geri dönme şansı olsaydı, sanırım ölümün kendisi üstüne de küçük bir film çekerti.

Ama böyle bir şey olmayacak, çünkü Kieslowski tamamladı çoktan dünyadaki hikâyesini.

Karlar eriyecek ama baharlar giden hiç kimseyi geri getiremediği gibi Kieslowski'yi de getirmeyecek.

Kieslowski bir daha göremeyecek güneşin açtığını ama biz onun filmlerini her izlediğimizde insanı farklı mevsimleriyle izlemeye devam edebileceğiz.

Kieslowski her zaman her isteyene bu iyiliği her daim yapabilir.

İnsanın kışlarını ve baharlarını aynı incelikle anlatabilir filmleriyle, hayatın ibretlerle dolu hikâyelerini bütün renkleriyle dikkatimize sunabilir.

İnsanın ne kadar ucsuz bucaksız bir ülke olduğunu biliyordu çünkü o ve tam da o istikamete çevirdi kamerasını.

...

Vakit geldi, güneş yüzünü gösteriyor artık.

Karanlık kar örtüsü, toprağın ülkesinden geri çekiliyor.

Direncim çözülüyor benim de, bahara kapılıp gitmek ze-reyim.

Çünkü henüz kendisi tam olarak teşrif etmediyse de uzak bir şarkı gibi kulağıma geliyor baharın heyecan verici sesi, ılık nefesi.

ANIN GÖRÜNTÜLERİ

Yeni doğmuş bir bebeğin çılgılığı hastane koridorlarını dolduruyor.

Bebek korkuyor.

Oysa yeni bir hayata başlamanın endişesini hissedecek kadar çok şey bilmiyor daha.

Onun yerine büyükleri taşıyor geleceğin tatlı ve acı sürprizlerle dolu tedirginliğini yüreklerinde.

Bebek ağlıyor, çılgınlıklarını duyurmak istiyor ama kime?

Nereye geldiğini bile bilmiyor daha; kimlerin arasına, kimlerle birlikte neyi yaşamaya, nasıl bir hayatın içinde nasıl bir insan olmaya.

O bilmiyor ama biliyor annesi, babası, ailesi, büyükleri...

O yüzden, bir yandan yaşıyorlar sevinçlerini, tatlı heyecanlarını, bir yandan gizlemeye çalışıyorlar bilinmezlerle dolu yeni bir hayatın tedirginliğini.

Biraz zaman geçiyor aradan.

Bir çocuk sakınmasızca koşup oynuyor bahçelerde, sokaklarda, parklarda.

Kâh kanatlanıp uçacakmışçasına sıçırıyor havalara, kâh düşüp bulanıyor toza toprağa.

Bildikleri yetiyor ona.

Bilmedikleriyse bir kalkan gibi genişleyip koruyor onu, hayatın kaygı yüklü cereyanlarından.

Sadece hayat ısıldıyor gözlerinin içinde.

Biraz daha zaman geçiyor aradan.

Ağaç dalları gibi eğilip bükülerek yürüyor dar sokaklarda, zihni kaygılarla dolu bir delikanlı.

Belli ki içinden çıkamadığı ve içine giremediği şeylerden sıkılıyor, daraldıkça daralıyor canı.

Geleceğin ümit verici olduğu kadar kaygı verici de olan ihtimalleriyle yüzleşmekten bizar, hayata karşı yanında hiç kimse olmadığını düşünüyor.

Tamamen haksız değil ama tamamen haklı da değil.

O bir genç, bir delikanlı... Yanılma yaşında... Sert rüzgârlara tutacak bir zaman daha yanılmaya amade, kırılgan bedenini.

Yaşadığı her acıdan, yaptığı her yanlıştan, çözemediği her bilmecedan teninde iz bırakan derin yaralar alacak.

O bir genç, bir delikanlı... Yaralanma yaşında...

...

Az daha zaman geçiyor hızını arttırarak.

Bütün ışıkları yanan kalabalık bir evde belli ki bir mürüvvet töreni var aydınlatılmış bir salonda.

Bir yuva kuruluyor ya da iki genç, ortak bir cephe açıyorlar birlikte sürdürecekleri yaşama savaşında.

Birbirlerine yaslanarak ve birbirlerine sokularak beraberce bir ırmak olup akacakları yatağı arıyorlar.

Herkes çok heyecanlı... Mutluluk şarkıları söyleniyor çevrelerinde. İyi dilekler sunuluyor.

Belki umut edilen o mutluluğun ama belki de giderek büyüyecek bir uçurumun eşiğine geliniyor.

Ve belki iki ürkek hayat tedirgince dokunuyor birbirine.

...

Zaman hızını iyice arttırmış durumda...

Yine bir bebek çılgılığı duyuluyor koridorlarda. Yeni bir hayat, yeni umutlar, beklentiler, korkular yaşanıyor gönüllerde.

Sonra bir çocuk yine sakınmasız koşuyla şenlendiriyor bahçeleri, sokakları, parkları.

Sonra yine delikanlı oluyor o çocuk, yine endişeyle, yine çekinerek bakıyor geleceğine. Ve yine ışıklar yanıyor, hayırlı beraberlikler kuruluyor.

Ve yine bir anne-baba, orta yaşı geçmenin hüznüyle seyreliyor, çocuklarının bitimsiz neşesinde, çocuklarının ve hatta çocukluklarının derin özlemini.

İmrenerek ve saklamaya çalışarak gözlerine düşen gölgeleri...

...

Zaman artık koşar adım ilerliyor.

Vücutların ak saçlara direnemediği ve hayatın derinleştikçe derinleştiği günlerde iki ihtiyar oturuyor sessizce evlerinin salonunda.

Zamanın hızı yormuş, örselemiş bedenlerini, yerleşik sızılar var artık her taraflarında.

Parmakları bir tespihin izi sıra gidiyor, dillerinde hafifçe mırıltılar... Şükürler, niyazlarla dönüyor dünya.

Çok şey yaşadılar, çok şey görüp geçirdiler, çıktıkları tepeden hayatın bütün duygular coğrafyası rahatça görülebiliyor artık.

Bütün pişmanlıklar hoyrat dalgalarla vuruyor kıyılarına.

Bütün geçmiş zaman güzelliklerini, bütün acı tatlı hatıraları sessizce bir tebessümün, derin bir iç çekişin içine sığdırabiliyorlar bazen.

Küçükler, içlerinde garip bir tedirginlikle izliyorlar onların geri saymaya başlamış kum saatlerini.

...

Her şey değişiyor, kendi şeklini, akışını kazanıyor insanların hayatında. Ve zaman akıyor hep onlarla birlikte yanı başlarında.

TÜRKÜLER ESKİMİYOR

Zamanla değışmeyen ne kadar az şey kaldı hayatımızda.
Çok az şey eskimeden kalabiliyor.

İnsanlar değışiyor ve eskiyor.

Düşünceler değışiyor ve eskiyor.

Duygular değışiyor ve eskiyor.

Sevgiler değışiyor ve eskiyor.

Aşklar değışiyor ve eskiyor.

İçinde bunların hepsinden bir parça taşıyan türküler de-
ğişmiyor ve eskimiyor.

...

Son zamanlarda her zamankinden çok daha fazla türkü
dinliyorum.

Kelimelerin muhtevasını büyük ölçüde kaybederek içsiz
birer kabuğa dönüştüğü böyle bir zamanda, türküler
herhangi bir zaman aşımına uğramadan sahiciliklerini
sürdürüyor.

Türkülere canlarından can katan, acılarından acı ekleyen,
sevinçlerinden paylar devşiren o eski ve güzel insanların,
o yalın ama derin hayatlarına gıpta etmemek mümkün
değil...

Türkülerle bugünden geçmiş zamana doğru uzayan tefek-
kür yolculuklarına çıkıyorum.

Toprağa, havaya ve suya, güneşe, aya ve yıldızlara, çiçeğe,
arıya, kelebeğe akraba bu engin, bu bereketli 'insanlık'
anlamaya çalışıyorum.

Türkülerin membainın insanın çok derinliklerinde olduğunu, oradan taşarak yeryüzüne yol bulduğunu görüyorum. Nicedir bu topraklarda söylendiği gibi, Allah'a yakınlığa götüren yolun yaratılana yakınlıktan geçtiğini gecikerek de olsa anlamaya başlıyorum.

Hayatla ölüm arasındaki dramatik yolculuğun, eli ve yüreği nasır tutan yiğit insanlara dokunamadığını görüyör, felsefeler üstü bu bilgeliğe şapka çıkartıyorum.

Türküleri türküleştiren gönül iklimine içten bir hayranlık besliyorum.

...

Ne zaman içim daralsa yolumu türkülere düşürüyorum son zamanlarda.

Türküler, hayatı dört tarafından kavramayı biliyor, eksik bir taraf bırakmıyor.

Ölümü hayatın içine çekerek, kavranabilir, dokunulabilir ve birlikte yaşanabilir bir mesafeye getiriyor.

Acı, acıya benziyor türkülerde. Sevinç sevince... Her şey yerli yerinde duruyor.

Zaman ve mekân, insanın lehine konumlanıyor.

Adam adama benziyor türkülerde. Zaman, zamana benziyor.

Bunca öğretiliğin içinde daha bir derinden dinliyorum bu yüzden türküleri.

İçime nakış gibi işliyor türküler, bu bereketli topraktan filizlenen bütün o dokunaklı sesler.

Doğrusu ya, şaşıyorum türkülerin gönlümde acıtacak bu kadar çok yer bulmalarına. Bir lav ırmağı gibi dağlayarak içime akışlarına...

...

Türkülerin iklimler ötesinden gelen çağıltısı dokunuyor bana.

Her şeyin türkülerdeki kadar görünür, türkülerdeki kadar sahici ve türkülerdeki kadar içeriden olduğu kesitlerini arıyorum zamanın.

Adını tam koyamadığım ve beni ancak türkülerin alıp götürdüğü duyguları derinden özlüyorum.

Ve sonra dönüp bakınca yaşadığımız şu hayat gevezeliğinden ölesiye sıkılıyorum.

Zamanın baş döndürücü hızı ve anların bitimsiz bir sarhoşlukla kendini tüketişi acıtıyor içimi.

En çok da, kendi ellerimizle biçimleyip kendi yolumuza sıraladığımız engellerin çokluğuna yanıyorum.

Yeni hayatımızın gürültü ve kargaşasından türkülerin coşkulu sükûnetine kaçıyorum.

Sözlerin içi boş kalabalığından türkülerin huzurlu tenhaliğine sığınıyorum.

Her yeri saran öfke yangınlarından yakamı kurtarıp, türkülerin serin gölgeliğine kaçmaya çalışıyorum.

Çünkü insanlar yalan söylüyor bu devirde; düşünceler, duygular yalan söylüyor.

Sevgiler, sevdalar bile yalan söylüyor.

İnsan sadece başkalarına değil, kendine bile yalan söylüyor.

Türküler hiç yalan söylemiyor ama... Yalan söylemediği için de hiç eskimiyor.

Dünya eskiyor, türküler eskimiyor.

BENİM FESLEĞENİM İYİDİR!

Porselen bir demlik almıştım.

Ama bir süre sonra çatladı.

Annem toprak doldurarak bir fesleğen ekti içine.

Aslında o bir fesleğen değildi.

Fesleğene çok benzeyen, adını bilmediğim bir çiçektir.

Herkese onun ne çiçeği olduğunu sordum ama bir sonuç alamadım.

Ona 'fesleğen' demeye karar verdim.

Sanırım bu aklına yattı.

En azından bir itirazı olmadı bu duruma.

Aksine kısa zamanda demliği benimseyip serpildi.

Herkesin dikkatini çeker oldu.

Ben de kısa zamanda alıştım varlığına.

Hayat felsefelerimiz birbirine uyuyordu.

Fesleğenim dürüsttü, yalan söylemiyordu.

Aslında hiç konuşmuyordu.

Konuşmadığı için hangi hızda konuştuğunu bilmiyordum.

Ama çok akıllı olduğu belliydi.

Mesela bir gece rüyasında yüksek sesle nutuk attığını görse bunun bir kâbus olduğunu düşünürdü.

Benim fesleğenim kendini kurulu düzene ait hiçbir şeyin teminatı olarak görmüyordu.

Burnu Kafdağı'nda değildi. Elindeki her şeyi paylaşmayı biliyordu. Muhteris olduğunu da hiç kimse söyleyemezdi. Demlikten dünyanın bütün yönlerine doğru sürgünler göndermesi hırsından değildi.

Ömrü boyunca toprağa bağlı olarak yaşayacağını bilincindeydi.

Her şeyden önce kök salması ve bulunduğu yere sımsıkı bağlanması gerektiğini fark etmişti.

Mütevekkildi.

Bunun için güzeldi.

Ve bunun için seviyordum onu.

Fesleğen deyip geçmiyordum.

Duygularını dikkate alıyor, rencide olacağı şeyleri yanında söylememeye çalışıyordum.

Hukukunu koruyordum yani.

Karşılıklı bir muhabbet oluşmuştu aramızda.

Bazen saatlerce konuşuyordum onunla; uzun uzun hayatı, insanları anlatıyordum.

Fesleğen olmakla ne iyi ettiğini söylüyordum. Dışarıdaki dünyanın ayartmalarından uzak olduğu için sevinmesi gerektiğini söylüyordum.

Hiç sesini çıkartmadan dinliyordu beni.

Her defasında daha derinlere inmeye, içimde biriken bütün sıkıntıları tek tek dile getirmeye başladım ona zamanla.

Neredeyse bir insan kadar tanır olmuştu dünyayı.

İşte bu noktadan sonra, onun bir fesleğen olduğunu ben de unutmaya başladım.

Ona resmen insan muamelesi yapıyordum.

Bu havaya kendimi öylesine kaptırmıştım ki, yapraklarının sararmaya başladığını fark edemedim.

Fark ettiğimde artık yeşilini kaybetmeye başlamıştı ve canı yavaş yavaş çekiliyordu yaprak uçlarından.

Şaşkına döndüm.

Neden böyle olduğunu düşündüğümde onu günlerdir hiç sulamadığımı hatırladım.

Aramızdaki ilişkinin biçimi beni anlaşılmas bir dalgınlığa düşürmüştü.

Onun bir fesleğen olduğunu ve suya ihtiyaç hissettiğini unutmuştum.

Zavallı, bana olan sevgisiyle uzun süre yaşamış, direnmişti.

Hemen istediği kadar su verdim ona.

Yetmedi. Şefkat gösterdim. Yetmedi. Bildiğim bütün şarkıları söyledim.

Şimdi nasıl mı?

Çok iyi! Selamları var...

KELİMELELER SAHİPSİZ Mİ EY KALEM?

Sen dünyanın hangi dilinde şarkılar söylüyorsun ey kalem?

Hangi yitik baharın ardından ağıtlar yakıyorsun?

Sokakları dolduran şenlik ateşlerinden haberin yok mu senin?

Çılgın kahkahaları duymuyor mu kulakların?

Neden bütün denizlerin hüznüle dalgalanıyor senin ey kalem?

Neden bütün ürkek martıların kire bulanmış bir gökyüzünde uçuyor?

Neden çember çevirmekle yetinmeyip dünyayı da çevirmek istiyor parmaklarında senin çocukların?

Neden bütün korkunç fırtınalarını kuytularına gönderiyorsun insanların?

Neden sözlerin zehirli senin ey kalem?

Neden bunca karanlık bakışların?

Biraz da oluruna bıraksana dünyayı!

Biraz da mutlu yarınlar devşirsene gelecekten!

Biraz da teşvik etsene hatır için kurulan parlak cümleleri!

Biraz da boş versene!

Sen dünyanın dört başı mamur bir resmi yapılabilir mi sanıyorsun ey kalem!

İçimizi de gösteren fotoğraflar çekilebilir mi sanıyorsun!

Geçmiş kokan bütün o solgun hikâyelerden bugüne ait bir ifade çıkarılabilir mi sanıyorsun!

Kolların bütün gamlı coğrafyalara kadar uzanır mı sanıyorsun!

Parmakların dokunduğu her yaraya şifa olur mu sanıyorsun!

Ardında bıraktığın enkazları biri gelir kaldırır mı sanıyorsun!

Bir fiskelik canın olduğunu unutma ey kalem!

Kalemlerin kendi cümlelerinden infaz edildiğini hiç unutma!

Akıtacaksan kendine akıt zehrini!

Yazacaksan kendine yaz yakıcı cümlelerini!

Konuşacaksan kendi kendinle konuş ucu keskin gerçeklerini!

Sen garip bir kalem olmaktan başka nesen ey kalem?

Sen rüzgârlarda titreyen bir rüzgâr gülü olmaktan başka nesen?

Hangi coşkulu yağmura dayanabilirsin?

Hangi yakıcı güneşten korunabilirsin?

Ne demeye kendini bu asık suratlı meydanlara atıyorsun ey kalem?

Ne demeye kendine kıymet biçiyorsun?

Oturduğun yerde otur ey kalem!

Dünyanın ritmini bozmaya kalkma!

İnsanlığın yollarına ayaklarını uzatma!

Yanlış kapılarda bekleme!

Boşa ümit besleme!

Senin heves ettiğin memleketlere buradan hiçbir otobüs kalkmıyor.

Senin uzandığın dallarda meyve bitmiyor.

Yapacağın en iyi şey, şarkını içinden söylemektir.

Oysa biliyorum için içine sığmıyor senin ey kalem!

Doğru durmuyor içinde kanatların.
Sanırım sen hep böyle serseri olacaksın ey kalem.
Her cümlenden bir acı, bir keder damlayacak.
Ve kalbimi kırıp duracak kâğıda dokunuşların.

Ötelerden, uzak ufuklardan, dağların ardından, ıslak çatılardan, kirli balkon demirlerinden, çirkin anten siluetterinden, minare hilallerinden, yapraksız çınar dallarından, soğuk seherlerden içimize akarak doğuyor gün.

Dünyanın kirlenen örtüsünü ağartarak katılıyor aramıza.

Cümle nebati, sokak kedilerini, asabi horozları, yapışkan sinekleri, ağırdan alan kapıcıları, okul telaşına düşmüş minik talebeleri, dolmuşcuları, otobüsçüleri, fırıncıları uyandırarak başlıyor hikâyesine.

Bir günün hikâyesine...

Soğuk bir günün, ağlamaklı bir günün, cıvı cıvı bir günün, beklenmedik bir günün ya da günlerden bir günün bilinmezlerle dolu hikâyesine başlıyor.

Bir kader cümlesini tarih defterine dizer gibi tedirgin, coşkulu, ürkek açıyor ışıktan gözlerini.

...

Bir kahvaltı iklimini sofraya yayar gibi açıyor bir günün bohçasını sabah saatleri.

Bir zeytin çekirdeğinden, çayın mis kokusunun odalara yayılışından, mahmur gözlerden, patlamamış afyonlardan, çenelerdeki su damlalarından, bağlanan yaka düğmelerinden damıtılmış bir hayat ritmini yayıyor eşyaya, harekete, hayata.

Kısa ayrılıkların, ivedi sürgünlerin, günübirlik özlemlerin, yaşama zorunluluklarının, sevgilerin, şefkatlerin,

çarpıntılarının, muhabbetlerin ve yer çekiminin ilanıaşkını duyurarak dünyaya...

Böyle kendinden emin ve böyle mütevekkil bırakıyor günün dizginlerini serin sabah saatleri.

Kanat çırpın bütün canlılar gibi...

...

Güneşi elinden tutup yeryüzünün tavanına buğulu, parlak ya da bir cehennem habercisi gibi asıyor sessiz öğle saatleri.

Hararetin resmini havaya, iştahın istencini yutkunmalara, insanların içinden geçenleri çatala, kaşığa, ağız şapırtılarına, şükür dualarına, paylaşımlara, güler yüzlere, ağız tatlarına çizerek genişliyor, dağılıyor.

Gölgeleri sahiplerine dağıtıyor.

Söğütlere, gökdelenlere, pazar çadırlarına, toprak damlara, yüzme havuzlarına, yıpranmış kasketlere, boyacı şapkalarına, ter deryası kara yağız yüzlere, bakışlara, karanlık derin kuyulara, kirli gözlük camlarına ve dertli gönüllere pay ediyor gölgeleri öğle saatleri.

Suyun sonsuz berraklığının bir bardağı doldurması gibi...

...

Dingin ikindilerde yüklendiği emaneti pembe gün batımlarında avutarak karanlığa ulaştırıyor akşamın kat kat perdeleri.

Bir an nefeslenerek, bir an hüznlenerek, bir an gerileyerek yay gibi, sonra öfkelenerek, şaşırarak, bağırarak, susarak, sadece yaşanan ve hızla yaşlanan günü düşünerek, hatırlayarak ve yeniden nefeslenerek, derin derin, içli içli bu defa...

Eski bir hatıranın mumunu söndürür gibi...

Kavriyor iki ucundan eylemini, döngüsünü, kederini, yalnızlığını, ıssızlığını, dönüşsüzlüğünü ve gurbetliğini akşamın kat kat perdeleri.

Bir gülü avucunda kurutur gibi kurutarak kararan günü.

...

Bir günün güçsüz bedenini taşıyarak dolduruyor zamanın şaşmaz terazisini gecenin siyah kolları.

Bir trenin karanlık ve tükenmez vagonlarında umarsız, solgun ve kimsesiz bir yolculuğa çağırır gibi sırtkan, şımarık ve uzun...

Uykunun kapılarını tıklatarak, tahtaların gıcırıltılarını artırarak, günahı ve kiri çoğaltarak, ağlayarak, inleyerek, boğazları düğümleyerek, kalabalığı sağırlaştırarak, buharlara karışarak, demlerde demlenerek, yürürken tökezleyerek savuruyor narasını gün sarhoşu gecenin siyah kolları.

Güne bir yüklem ayarlar gibi...

EŞKIYA BARAN'I İNCİTEN DÜNYA

Yanıyor dönüyor dünya.

Yıldızların yerini havai fişekler alıyor.

Dağların mert eşkıyalarının yerini şehrin namert eşkıyaları...

Kimseye güvenlik vaat etmeyen çatılarıyla kirli binalar, dağların önünü kesiyor yer ile gök arasında.

Gecenin karanlık örtüsü dünyanın günahlarını örtmeye yetmiyor.

Hayatın başka köşelerini ihya eden şatafat, köşeye sıkışmış insanların içlerindeki akrepleri öldürmüyor.

Yüzlerini güldürmüyor.

Delikanlı bedenlerde sırtan bıçkınlık raconları, paranın kalles semtlerine bir türlü saplanmıyor.

Gözlerdeki derin kuyuları köreltmiyor.

Yaşamının naif tutamaklarına uzanan çileli eller, boşluğun zalim kollarından kurtulamıyor.

Çatılardan kanlı caddelere bakıp duran çocuklar, neler olup bittiğini hiç anlamıyor.

Hiç anlamıyor.

Yine de sızılar gelip yuva yapıyor çocukların daha çok gün görececek cılız, kavruk bedenlerine.

Yine de gözün gördüğü en uzak noktalardan daha yakın-lara kuruluyor günlerin kıl çadırları.

Yine de şaşıyor çocuklar, büyüdükçe ümidin bütün ışıklarının teker teker söndürülmesine.

Her şeyin çılgın bir dönmeyle dönüp durmasına, gözü dönmüş, deli bir akışla akıp gitmesine...

Aşkın ve ihanetin, çırpınan iki küçük balık gibi aynı yürekte yan yana yaşayabilmesine...

Her şeyi temizleyen suyun, sıra kalbin lekelerine geldiğinde aciz bir köpek gibi kıvrılıp yatmasına...

Sadece şaşırıyor çocuklar.

Ve şaşkınlıklarını minik elleriyle yoğurup her şeye alışıyorlar.

İnciniyor çocuklar.

İnciniyor şehrin dikenli tarlasına düşen Eşkiya Baran.

İnciniyor, üvey annesi damda bir kuş gibi uçup beyaz elbisesiyle, bir taş gibi yere çakılan Cumali.

İnce Cumali...

İnciniyor kayan yıldızlar arasında Baran'ını göremeyip suskunluğunu bir manzume kadar uzatan Keje.

İnciniyor hayat.

İnciniyor şehir.

İnciniyoruz.

Fırat'ın aç suları asıl bizim viran şehirlerimizi yutsun, önüne katıp götürsün istiyoruz.

Günahlarımızı örtsün, kapatsın istiyoruz.

Kemiklerimize işleyen bu hayat yoksulluğu burada bitsin istiyoruz.

Yanık türkülerde barınan tohum yeniden büyüsün, boy atsın istiyoruz.

Sevdalar uzayıp gitsin, yıldızlara değsin istiyoruz.

İstiyoruz.

Ama olmuyor.

Dünyanın düzeni değişmiyor.

Kalplerin asayışı sahiplerinden sorulmuyor.

Eşkıya Baran'ı inciten dünya bizi de incitiyor.

İçimize işlemiş en eski cümle, karanlık köşelerde yitip gidiyor:

“Sevdanın yanında hayat nedir ki...”

DAMARDAN "TRAINSPOTTING"

Şu anda yolun hangi noktasındayım bilmiyorum.

Ama ilk adımı attığım günden beri benimle geldiğini sandığım ya da onlarla birlikte gittiğime inandığım insanların arasındayım.

İtiraf etmeliyim ki; o insanların hiçbiri, burnumuzun dibine kadar sokulan modern dünya alışkanlıklarıyla esastan hesaplaşmıyor.

Kuramsallık sobasının çevresinde kıvrılıp yatan kediler gibi miskinleşiyor, sokak kedilerinin zor dünyalarıyla ilgili bir kahrolası cümle etme gereği duymuyorlar.

İşin kötüsü, onların bu kuramsal sağırlığı sokak kedilerinin hiç de aleyhine olmuyor.

Sokak kedileri ya da kendilerini dört duvar arasında tutamayan sokak insanları, sokağı hayat diye yaşayanlar...

Pek farklı değil bu ikisi...

Onların jilet tadında keskin, ama bir o kadar gerçek dünyalarında yaşanmamış bir hayattan söz açılıyor.

Oksijen çadırlarına kaçılmıyor.

Dünyanın genizler yakan kirli havası eski zamanlara özgü bir gözü peklikle çekiliyor ciğerlerden içeri.

Dibine kadar yaşıyor.

Sıkıntı, atmosferden yürütölmüş nefeslerin haracı oluyor.

Neyin sıkıntısı?

Kurgulanmış bir hayatın hiç kuşkusuz!

Her fırsatta önümüze biri kötü, diğeri ondan da kötü seçenekler çıkardığını düşündükleri ezbere yaşanan bir hayatın sıkıntısı...

Burnunu oksijen çadırından çıkarma cesaretini göstere-meyenler, böyle sert bir tercih zorunluluğunu hiç taşıyor ya da birkaç kitap karıştırıp cevabı rahatlıkla bulacaklarını sanıyorlar.

Onlara tüylerini diken diken edecek bir şey söyleyeyim:

“Bakın beyler, bir süredir kurgulara teslim ettiğimiz bu hayat, artık iyi ve kötü seçenekler üretme yeterliliğini gösteremiyor her zaman. Bütün seçenekler kötü oluyor bazen, anlıyor musunuz?”

Anlamadığınızdan eminim!

Bir de Edinburgh’da yaşayan mutsuz bir İskoç fırlamasının dilinden anlatmayı deneyeyim derseniz; şöyle diyor:

“Bir hayat seç. Bir kariyer seç. Bir aile seç. Kahrolası büyük bir televizyon seç. Çamaşır makineleri, arabalar, compact disc player’lar ve elektrikli konserve açacakları... Her şeyin sonunda çürüyüp gitmeyi seç, berbat bir evde sonunu beklemeyi; bencillikten, rahatsızlık duymaktan başka bir şey değil, yerini alsınlar diye yaptığın mahvolmuş çocuklar. Geleceğini seç.”

Yönetmen Danny Boyle ve senarist John Hodge’un pembe-gri bir duyarlılıkla uyuşturucuya dikkat çektikleri Trainspotting’de, Edinburghlu fırlama Mark Renton’a söyledikleri sözler bunlar.

Hepsini toplasanız tek bir seçenek bile etmiyor aslında; bizim hayatlarımıza da benzeyen saçma sapan bir boşluk nereden baksan.

Edinburgh’un bıçkın delikanlıları için bir başka seçenek daha var, o da uyuşturucunun pembe uçuşları.

Kendi damarlarından balıklama atladıkları bu pembe okyanus, zamanı ve mekânı silerek beyinlerindeki zonklamayı bir doz miktarı durduruyor.

Yeni bir dozla yeniden başlamak üzere...

Şunu sormak lazım sözün burasında: "Dünyayı böylesine içsiz bırakanlar gidip bu filmi görme cesaretini gösterebiliyor mu?"

Meğerki gösterdiler; olacak belli az çok; bunun Edinburghlu fırlamalara özgü istisnai bir problem olduğunu düşünerek kendilerini rahatlatacaklar.

Onlar aynı hayat seçeneksizliğinin dünyanın hemen her şehrinde delikanlı kalpleri kıyasıya sıktığını, onları gerçeklerden kaçır hâle getirdiğini ve böyle kaçışlarda dozu kaçırmış genç insanların soğuk cesetlerinin sokaklardan toplandığını hiç akıllarına getirmeyecekler elbette.

Ve Edinburghlu delikanlıların hayatlarıyla oynadıkları bu oyunu asla ciddiye almayacaklar.

Oysa en çok, bu konuyla hiç ilgisi olmadığını düşünenleri tehdit ediyor bu dehşetengiz gidişat.

En çok onları tedirgin etmeli bu çöküş...

Yani kimleri?

Kazandığını zannedenleri...

Yani kaybedecek bir şeyi olanları...

“ÖNCE HAYALLER ÖLÜR”

Her gün, içimden dünyaya bakıyorum.

Önce, trafiğe kapalı bir alan buluyorum.

Sonra, karşımdaki görüntüyü flulaştırıyorum.

Hazır olunca, gözlerimi boşluğa dikey ve dut yemiş bül-bül makamında serserilikler geçiriyorum kafamdan.

Tarih, panoramik bir göz aldanması, kronolojik bir yanılsamaymış gibi geliyor bana.

Bizler, kendi miladında doğan, kendi kıyametinde ölen aciz ve bir o kadar da garip yaratılmışlarız.

Çaresiz çöpleri gibiyiz suyun üstünde.

İçimizden geçirdiklerimiz dışındaki her şey, bir bir kapılıp gidiyor akıntıya.

Yine de kendimize sırça köşkler kurmaktan geri durmuyoruz.

Kuyruğumuzu kovalamaktan usanmıyoruz.

Sayılarla ördüğümüz boğucu bir realitenin peşinde koşmaktan yorulmuyoruz.

İhmallerin hayatın seyrini aksatan birer kasıtsız fikir suçu sayılmasına itirazımız yok.

Vatandaşlık bilgisine olduğu kadar, istatistiklere de uygun düşmeye dikkat ediyoruz.

Yeri önceden saptanamayan bir ölümden korkuyoruz elbet ama kapımıza kadar gelen hayatı da adamakıllı yaşamıyoruz pek.

İnşa etmekle işimiz yok, günleri birbirine çatıyoruz sadece. Kumdan kaleler inşa ediyoruz bir başka deyişle, sağı solu belli olmayan bir denizin kıyısına.

Dünya denizlerinin en küçük dalgası bile yetiyor bizim iğreti kumdan kalelerimizi yıkmaya.

Plansız programsız kıpırdayan bir yaprak bütün düzenimizi tarumar ediveriyor aniden.

Her şeyin ritmini bozabiliyor zamanında gelmeyen bir otobüs mesela...

Yine de vazgeçmiyoruz, pamuk ipliğine bağlı yaşamının gergin sularından.

Ağzımızdan köpükler çıkararak döndürmeye devam ediyoruz bu öğüten tekerleği.

Kendimizi tutuşturduğumuz fitillerle güya havai fişekler patlatıyoruz.

Kol saatlerimizden bir çözülmenin dipsiz kuyularına doğru şuursuzca sarkıp duruyoruz.

Her gün, içimden dünyaya bakıyorum. Her gün, beklemediğim bir cümleyle kırılıp dökülüyor içimin berkemal sandığım asayışı. Her gün, artık yeter, tanıdım diyorum bu asılsız rivayeti. Her gün, gözden uzak bir yerde yine bu oyunu oynarken yakaladığım kendime şaşırp kalıyorum.

Korkarım, çoktan seçmeli değil bu durakta sorular... Cevaplar da gül yetiştirmeye müsait değil... Ya bu zehirli sözleşmeyi imzalayıp fokurdayan bir efekt olacağız... Ya

keşfedeceğiz yeniden baldıranın acı lezzetini damağımızda...

...

Bizler, sonsuz kere çağıldayan şelaleler değiliz. Açacak tek çiçeğimiz var, yediveren değiliz. Bir gün rüzgâr durur, soluklaşır renkleri rüzgârgüllerimizin. İşte o zaman, o zaman gerçeğe değeri elimiz: Zamanın trilyon kere uzayan mezurasında bir nokta bile değiliz.

...

Hayat öpücükleri yazık ki bu sinir harbinin ömrünü uzatıyor. Köpükten payandalar, bu habis körlüğü genişletiyor. Acil servislerde, iskeletlere dik oturmanın yolları öğretiyor. Böyle enine boyuna hesaplanırken bütün yalanlar, hayaller bir köşede unutuluyor.

...

Her gün, içimden dünyayı dinliyorum. Bir kalemde geçiyorum kötü niyetli bandoları. Bir kalemde geçiyorum isterik kahkahaları. Uzakta bir yerlerden kalp atışları duyuyorum. Dükkânımı tam oraya açıyorum. Kendimi kapatıyorum.

Günlerin diğerk günlere benzemediğı zamanlar vardır.

Elimize aldığımız her şey pörsüyüp söner.

Biriktirdiğimizi sandığımız geçmiş ufalanıp gider avuçlarımızda.

‘Sonra’ da kaybeder anlamını, ‘önce’nin ardından.

Bir mum ışığından yansıyan titrek bir gölgeye dönüşürüz.

Böyle günler uygun değildir aslında yaşamaya.

Ama yaşarız.

...

Günlerin sona ermediğı zamanlar vardır.

Kelebeğın ateşe yakalandığı gibi yakalanırız.

Hiçbir şey anlayamadan... Akreple yelkovanın bu nedensiz duruşundan hiçbir anlam çıkaramadan... İpi yeniden bağlayamadan ve çözemededen...

Böyle günler uygun değildir aslında ölmeye.

Ama ölürüz.

FOTOĞRAFLARIN GİZLİ TARİHİ

Fotoğraflar gizli kalan bir tarihin tanıklarındır.

Onlarla konuşmayı denediniz mi hiç?

Anlattıklarına kulak verdiniz mi?

Zaman aşımalarını ve tedavüllerini aşarak zamanın ötesini berisini kurcaladınız mı?

Cansız hayallerin ürpertisiyle dondu mu kanınız hiç?

Çocuk neşeleriyle donanıp rüyalar âleminde dolaştınız mı?

Fotoğrafların peşine takıldınız mı?

...

Her fotoğraf tek bir anda durdurulmuş uzun bir hikâyedir.

Bir bebek, çinko bir tekne de yıkanmaktadır. Bir kadın en güzel elbisesiyle oturmuştur kadife bir koltuğa. Bir adam; kolalı gömleği, briyantınli saçları ve Clark bıyığıyla tavra satmaktadır dünyaya. Gemiler sıralanmaktadır kara dumanlarıyla Eminönü İskelesi'nin güvenli akşamına. Bir hamal, bakışlarını kaçırmaktadır hayatın sırtına yüklenen ağırlığından. Bir çocuk, bir kedi ve bir koltuk, aynı cansız görüntünün parçaları olmaktan tedirgindir. Acıyla haykıran bir annenin umurunda değildir zamana belge olmak. Köy meydanını dolduran genç kızlar farkında değildir zamanı eskittiklerinin. Kunduracı ustası, çırağların gözlerindeki yılgınlıktan haberdar değildir. Palyaçonun biri dünyayı maskelediğinin ayırdına varamamıştır. Denize açılan bir yelkenli, kıyısız bir yalnızlığa doğru yol aldığını bilmemektedir.

Her fotoğraf zamana açılmış bir parantezdir aynı zamanda. Ebatlar, renkler, kaliteler, kılık ve kıyafetler değişse de görüntünün dili, söylediği, anlattığı değişmez. Gözlerdeki korkular ve sevinçler, yüzlerdeki ifade, duruşlardaki asalet değişmez.

Her fotoğraf çözülmüş bir mahremiyet ve büyütölmüş bir kapanmadır.

Her fotoğraf bir tespittir.

Her fotoğraf zaman ötesi bir penceredir.

...

Bir bebeğin gözlerinde şaşkınlık, bir kadının ellerinde hüznün, bir erkeğin duruşunda pervasızlık, bir sokağın tenhaliğinde huzur, bir çiçeğin renklerinde canlılık, bir uçurtmanın süzölüşünde özgürlük, bir mezar taşının yalnızlığında teslimiyet, gülümseyen topluluğu durmadan eksikten ölüm, bir sokağın kıpırtılarında hayat, bir hanende terennümünde ses, bir grup vaktinin karanlığında ışık, bir albümün sararmışlığında zaman...

Her fotoğraf bir ayrıntılar külliyyatıdır.

Albümlerin çağlar kadar ağır sayfalarında zamana ihanet etmeyen yaşanmışlıklar barınır.

Beyoğlu'nda bir Beyaz Rus, uzak bir Anadolu köyü, gaz lambasında çoğalan is, zilleri kulaklarımızda çınlayan bir tramvay, tezgâhta zıplayan canlı balıklar, maçtan bir instantane, Eyfel Kulesi'nin önünde turistik bir eda, cephede savaşılan askerler, çocuk bahçesinde çocuklar, derede çamaşır yıkayan kızlar, maden ocağında kararan hayatlar, bir sosyete düğününden çarpıcı görüntüler, tabiatın eşsiz bir manzarası, kendi hâlinde bir düşkün, Selçuklular'dan kalma bir han, bir ihtiyarın yüzünde çizgiler, ışıklarla çizilmiş bir kent silüeti, James Dean'in ölmeden önceki son

gölümseyişi objektiflere, saziyla dertleşen bir âşık, doruklara tırmanan bir dağcı, Ernest Hemingway'in çalışma odası, Ganj Nehri'nden bir seda...

Her fotoğraf baki kalan bu kubbede bir seda...

Her fotoğraf yürekte kanayan eski bir sevda...

...

Ben sık sık konuşuyorum fotoğraflarla. Kulak veriyorum bana fısıltıyla anlattıklarına.

Zaman aşımalarını ve tedavülleri aşıyor ve merakla kurcalıyorum zamanın ötesini berisini.

Cansız hayallerin ürpertisiyle donuyor kanım.

Çocuksu sevinçlerle coşarak dolaşıyorum rüyalar âleminde.

Takılıyorum kendini bana gösteren bütün fotoğrafların peşine.

...

Fotoğraflar gizli kalan bir tarihin tanıklarındır.

Ve fotoğrafçılar, hep altından kalkamadığımız o ağır görevi yüklerler omuzlarımıza:

Gölümseyin!

CANIMI SIKAN BİR ŞEY VAR

Canımı sıkan küçük bir şey var.

Ne olduğunu bulamıyorum.

Hayati bir şey olmadığı belli.

Ancak ne yaparsam yapayım ondan kurtulamıyorum.

Her şeyi denedim.

Bulvarda yürüyüş yaptım. Kaldırım taşlarını üçer üçer atlayarak yürüdüm. Çizgileri ihmal etmedim. Bulvarda kaç kaldırım taşı olduğunu, kaç hâlden memnun olmayan ağaç olduğunu ve kaç adamın yeşilin tonlarında giyindiğini saydım.

Sonra gazoz içmekte aradım çareyi. Cam şişe buluncaya kadar aradım. Bir kebabçıda buldum. Soğuktu. Aşağıdan yukarıya doğru ilkokul çocuğu coşkusuyla seyirten baloncukları uzun uzun ve hayranlıkla izledim. Bir şişenin içine onyüzbinmilyon baloncuk sığmayacağına ilişkin kanaatimi gözden geçirdim. Sığabileceği fikrinde karar kıldım.

Yeniden bulvara çıktım. Bütün dilencilerin, tartıcı kızların ve akortsuz keman çalıcılarının önünde birkaç saniye konakladım. Onlarla Fenerbahçe'yi ve akademisyenleri çekiştirdim. Etimolojinin ne demek olduğunu bilmedikleri için komplekse girmemeleri gerektiğinden söz açtım. Fikirlerini aldım. Akademisyenlerden fazla kazandıklarını söyleyerek sırtlarını sıvazladım. Etimolojinin para etmediği şeklindeki imalarına hak verdim. İyi şanslar diledim.

Onların yanından uzaklaşarak iyi giyimli vitrin gözlemcilerinin arasına katıldım. Vitrindeki giysilerin zevksizliğine dair yüksek sesli nutuklar îrad ettim. Kimsede alışveriş yapacak heves bırakmadım. Onları kendimle aynı sosyal konuma indirdim. Gereksiz para harcamalarına engel oldum.

Heveslerini kursaklarına sabitledim.

Bunların hiçbirisi içimdeki küçük ve tarifsiz sıkıntıyı gidermedi.

Yola devam ettim.

Artık sahafliklarından pek eser kalmayan ikinci el kitap satıcılarına uğradım. Henüz yazılmamış onlarca kitap ismi uydurarak kendilerinde olup olmadığını sordum. Ararmış gibi yapıp bulamadılar. Sonucu bana da iletiler. Nasıl olup da bu kadar çok satan kitapların bir nüshasının dahi kendilerinde bulunmadığını söyleyerek kınama mesajlarını adil bir biçimde hepsine bölüştürdüm. Kafalarını karıştırdım. Onları depolarına bu çok satan kitapları aramaya gönderdim.

Sonra bir avuç jeton aldım. Gazeteleri aradım. Değişik yazar isimleri vererek bugünkü yazılarını çok beğendiğimi ama yine de iki gün üst üste aynı yazıyı yayımlamalarının hoş olmadığını ifade ettim. Yaklaşık on dakika panikten titremelerine neden oldum. Arşivlerini birbirine kattım. İğrenç şakalar yapmanın doyumsuz tadının kapımı çalmasını bekledim.

Ama kapımı çalan olmadı.

Dışındaki koca dünya ve canımı sıkın küçük ve tarifsiz şey varlıklarını sürdürdüler.

Yine de mücadeleden vazgeçmedim.

Gökdelenin altındaki dev mağazaya girdim. Erkek giyim reyonuna çıktım. Oradaki bütün ceket, pantolon, mont, tişört, gömlek ve burada söz etmeyi uygun bulmadığım bilumum giyim eşyasını tek tek denemeye başladım.

Tezgâhtar oğlanları ve kasiyer kızları sinirden çatlattım. Çok sıkıştığımda beni tanıyıp tanımadıklarını sordum. Mağaza müdürünün şizofren oğlu olduğum üçkâğıdını yutmalarını bekledim. Beni karga tulumba dışarı atmadan önce aralarında on beş dakikalık bir tereddüt seansı gerçekleştirmelerini sabırla bekledim. Dışarıya atılırken, hareketlerini dikkatimden kaçırmamaya özen gösterdim. Karga ve tulumba figürlerini bu hareket zincirlemeleri içinde bir yere oturtmaya çabaladım.

Canımı sıkan küçük şey hepsinden baskın çıktı.

Bunun böyle olmayacağını anladım.

Kendime daha büyük ve ne olduğunu bildiğim bir sıkıntı aramaya başladım.

BU KÖŞE YAZ KÖŞESİ

Havalar iyiden iyiye ısındı.

Hatta ben işi abartarak yine peşin peşin terlemeye başladım.

Yazın geldiğini iliklerimde hissettim.

Bu yıl da aynı şey oldu.

Yaz başını idrak ettiğimiz şu günlerde içimizde bir bahar görmemişlik duygusu sızıldanıp duruyor.

Olsun.

Yine de yaz geldi ve ben olağan mevsim yazılarından birini daha yazıyorum, mevsimsiz beyaz kâğıtlar üstüne.

...

Canımın iyi tarafı su, kötü tarafı meşrubat isteyip duruyor.

Ben iyi tarafa daha çok yüz vermeye gayret ediyorum.

Ancak kışın hemen hemen hiç meşrubat içmediğim hâlde yazın ruhumu gıdıklayan bu talepten kurtulamıyorum.

Pastaneler, kafeler ve dahi kıraathaneler sandalyelerini, koltuklarını, taburelerini yollara serpiştirerek içinde nice meşrubat ikilemeleriyle dolaşan biz gafil dünyalıları yoldan çıkarıyorlar. Rengarenk yaş pastalarla nefsimize elense çekmekten bir nebze dahi utanmıyorlar.

Biz gafil dünyalılar, adımız üstümüzde, bu cazip ve münasebetsiz davetlere karşı koyacak kudrette değiliz.

Kapılıp gidiyoruz.

Frambuazdan kremaya, kremadan vişneye, muza ve nihayet kakaoya uzanan gaflet yolculuklarına dalıp kendimizi kaybediyoruz.

Allah'tan yazar kasa denen şeytani zimbırtı, bol sıfırlı müdahaleleriyle aklımızı başımıza getirip, dünyaya geri döndürüyor bizi.

Yüksek hararetteki gerçeklere toslamak, beyin aktivitelerimizde kısmi bir dangalaklık husule getiriyor yine de.

Güneş tepeden vurdukça, insanlar yürüyen güneş gözlüklerine dönüşüyor adeta.

Yüz ölçümleri ve ağırlıkları ne olursa olsun, güneş gözlüklerinin arkasında kaybolup gidiyorlar.

Orada ne yaptıkları hakkında bir fikir sahibi olmak mümkün olmuyor.

Ağlasalar görünmüyor, gülseler görünmüyor.

Samimiyetleri görünmüyor, sahtelikleri görünmüyor.

İnsanlar güneşi bahane edip bu kara gözlüklerin ardına gizleniyorlar belki de.

Tıpkı cenaze töreni protokollerinde ağladığını ya da ağlamadığını gizlemek için güneş gözlüklerinin ardına kaçan şaibeli kalabalıklar gibi...

...

Fırıncılar ve dönerci ustaları arasında ne kadar sinir hastası var, doğrusu merak ediyorum.

Çünkü malum, sıcak, insanları daha sinirli yapıyor.

Yüksek harareten bunalan insanlar, 'anlam' filtresinden geçirmeksizin her şeye sinirlenmeye başlıyor.

Küçük bir su birikintisiyle, bir kibrit kutusuyla, pazar artığı bir lahana yaprağıyla ya da boş bir pet şişeyle kavga eden insanlara rastlamak hiç de şaşırtıcı olmuyor böyle havalarda.

Tepesine sıcak vuran ve köpürme noktasını çoktan geride bırakan böyle talihsiz kişilere söylenebilecek hiçbir sözün teskin edici bir etkisi olmuyor.

Böyle iyi niyetli girişimler, genellikle ağza alınmayacak kimi galiz tekerlemelerin atmosferi kirletmesiyle nihayetleniyor.

...

Neyse ki yaz günlerinin bir de akşamları var.

Akşam olunca bu ruh gurbetliğı bitiyor, akşam rehaveti olanca hafifliğıyle dolduruyor insanı.

Yazın saltanatı başlıyor.

Peki daha mayısın ortasına bile varmamışken bunları söylemek doğru mu?

Evet doğru, neden olmasın!

Hem artık kar yağsa da fark etmez.

Meteorolojinin asla saptayamayacağı biçimde gizlice geldi ve bütün sıcaklığıyla içimize yerleşti çünkü yaz.

AVUNTULAR

Bazen oturup kendi kendimle söyleşiyorum.

Gelecekte bugünkünden daha anlamlı günler yaşayacağımızı düşünüp gönlümü avutuyorum.

Avuntuları, bendine sığmaz bir coşkuyla dolduruyorum zihnime.

Sonradan hep bir kekrelik bıraksa da, damağımdaki bu esaslı tada sahip çıkıyorum.

Avuntularımdan vazgeçemiyorum.

...

Sevdaların, insanı 'sonrasız' bırakan tortularını görmezden geliyorum.

Yaşama alanının her gün daralan bir çembere dönüştüğü gerçeğine metelik vermiyorum.

Sıkıntıların büyüyüp içimizi boydan boya kaplayacağı rivayetine paçamı kaptırmıyorum.

Kalabalıkların içindeki herhangi biri olma mecburiyetine sesimi çıkarmıyorum.

Zaman zaman da olsa, serseri ruhumu bütün bu telkinlerle bir köşeye sıkıştırıyorum.

Zaman zaman da olsa, bütün heyecanımı avuntularıma ayırıyorum.

...

Ama avuntularım hiç orali olmuyor.

Karşımda avuntu avuntu durmaktan öte hiçbir şey yapmıyorlar.

Sevimli ve inandırıcı olmak konusunda hiç gayret göstermiyorlar.

Her zaman kollarından tutup gözümün önünde bir yerlere çekıştirmem gerekiyor onları.

Görev bilinçleri sıfır...

Arkamı dönsem bırakıp gidecekler.

Beni avuntusuz bırakacaklar.

Gerçek şu ki, diğer bütün insanlar kadar bağımlıyım ben de irili ufaklı bütün avuntularıma.

Onlar olmadan nasıl yaşayacağımı bilmiyorum.

Bir kıvılcımın dahi kemirmediği bir karanlıkta nasıl yürünür, doğrusu hiçbir fikrim yok.

Bu yüzden içimdeki bütün ümitleri söndürmemeye, bütün sesleri bastırmamaya özen gösteriyorum.

Avuntularımın bütün şımarıklıklarına, bütün kural tanımazlıklarına göğüs geriyorum.

Kaprislerinden yılmıyorum.

...

Fazla seçeneğim yok.

Eğer anlamlı bir 'yarın'a ulaşmak istiyorsam, kendimi 'bugün'den alıkoymalıyım.

'Bugün'ün dikenli dehlizlerinde yara almadan yürümeliyim.

Paçalarımı bugünün gönül inciten çamurlarından korumalıyım.

Anlamlı bir 'yarın'a hazır olmalıyım.

Beni 'bugün'den alıkoyacak avuntularımı sımsıkı tutmalı, devamlı parlatıp yaşatmalıyım.

...

Bazen oturup kendi kendimle s yle iyorum.

Avuntuların neden avuntu olarak kaldıklarını ve neden gerçeğe d n  mediklerini anlamaya çalışıyorum.

Gerçeklerin insanları neden böyle kolayca avuntuların kollarına bıraktıklarını bulmaya u ra ıyorum.

 i esinden çıkmış binbir türlü soruya muhatap oluyorum.

Avuntusuz gerçeklerin yenmez yutulmaz acılarını hayatın neresine koyaca ımı bilemiyorum.

Ger eksiz avuntuların elinde oyuncak olmaktan kurtulamıyorum.

Gerçekten avuntulara kaçıyor, avuntularda gerçeği arıyorum.

Ben ya iyi kötü bir hayat yaşıyorum ya da yaşıyorum diye bugünden geleceğe avuntularımı ta ıyorum.

BALKON KAPISI

Balkonun kapısı açık ve yıldızlı semalarıyla bir yaz gecesi giriyor oradan içeriye.

Yıldızlar odayı doldurup ısıldıyor.

Gözlerim kamaşıyor.

Gecenin lacivertiyle yüzümü bir güzel serinleterek gideriyorum bu dayanılmaz kamaşmayı.

Balkonun kapısı açık ve uzun sarı saçlarıyla tatlı bir esinti giriyor içeriye.

Kapalı göz kapaklarımı okşayarak yayılıyor esinti odaya. Zamanın içinde birikip tembelleşmiş bütün cümleleri havaya savuruyor. Her yer tembel cümlelerle doluyor. Bazıları kırılıp yeni cümleler oluyor. Bazıları eksik kelimelerini tamamlıyor, diğer cümlelerin fazla kelimeleri arasından.

Balkonun kapısı açık ve manolya desenli genç kız elbiseleri giriyor içeriye.

Bir rüzgâra kapılmış gibi birlikte dans ediyor elbiseler ve çok eski bir manolya kokusu yayılıyor bu devinimden. Bu dans ve bu eski manolya kokusu siniyor bütün köşelere.

Balkonun kapısı açık ve gıcırtılı bilyeli arabalar giriyor içeriye.

Sel gibi akıp parkelerin üzerine imzalarını atıyorlar. Islıklar ve çocuk naraları geliyor arkalarından. Bilyeler yağlanıp parlatılıyor, yaralı dizler tentürdiyotla dağlanıyor.

Balkonun kapısı açık ve billur bardaklarda gül şurupları giriyor içeriye.

O kekremsi lezzet, damakları şenlendiriyor. O buzlu pembe-
beliğin aksisedası çarpıyor dudaklara. Yanaklar, bakışlar
ve yarınlr pembeleşiyor.

Balkonun kapısı açık ve pervasız savruluşlarıyla şen kah-
kahalar giriyor içeriye.

Bir merak, bir neş'e, bir sıcaklık, bir korku ve bir başkalık
dolduruyor düşünceleri. Bir efkâr peydahlanıyor semave-
rin demlediği gecede.

Balkonun kapısı açık ve alaturka aşklar giriyor içeriye.

Karanlık gizliyor udları, tamburları, kanunları. Karanlık
gizliyor ayrılık ateşlerini söndüren gözyaşlarını:

"Yine bir sızı var içimde akşam oldu diye

Gözüm acıyor ağlarım hâlâ bilmem niye"

Balkonun kapısı açık ve ağlayan şarkılarıyla hüzne bulan-
mış bir palyaço giriyor içeriye.

Acı bir tebessüm yayılıyor yüzümüze o kılıktan kılığa
girerken. Öfkeli şarkılarını söylüyor. Neşeli şarkılarını
söylüyor. Ve ölümlü şarkılarını söylüyor. Kırık bir hatıra
olarak sönüp gidiyor sonra.

Balkonun kapısı açık ve yeşil yosunlu bahçe havuzları
giriyor içeriye.

Dünya yansıyor çocuksu çırpıntısından bu havuzların. Şim-
şir gölgelerinden, salyangoz kabuklarından çerçeveler
biçiliyor karanlık sularına.

Balkonun kapısı açık ve neşeli leblebi şekerleri giriyor
içeriye.

Akın ediyor küçük adamlar, minik avuçlarını kar beyazı bir
eğlenceyle doldurmak için. Birbirlerine atıyorlar yiyeme-
diklerini haylazca.

Balkonun kapısı açık ve korkusuz ip cambazları giriyor
içeriye.

Bir ipin üstünde yürütüyorlar köhne hayatlarını. Bir ökü-
zün boynuzlarında taşıdığı gibi dünyayı. Hiç düşürmeden
ve hiç düşmeden. Dönerek hiç durmadan... Dünya gibi...

Balkonun kapısı açık ve kaybedilmiş dünler, yitik yarınlar
giriyor içeriye.

Uzun bir ipe diziyoruz sırasıyla hepsini.

Bir ondan, bir ötekinden...

Bir dünden, bir yarından...

ZAMAN GERÇEKTEN KOŞUYOR MU?

Her geçen günün ardından, zamanın ikide bir elimden kayıp yere düşen küçük bir sabun parçasına benzemediğini fark ediyorum.

Sanırım bu nedenle, seksen yaşında bir kadının torununa yazdığı, "Sana zaman yitirmenin hiç de kötü bir şey olmadığını hatırlattığımda müthiş irkiliyordun." cümlesini kavrayabiliyor ve irkiliyorum. İrkiliyorum; çünkü artık uzun da denebilecek bir süredir, hayatın engelli bir koşu olduğuna inananlardan değilim.

Yaşadıklarımın, gördüklerimin, okuduklarımın ve anladıklarımın bir araya gelerek kulağıma zamanın tek bir tanımının yapılamayacağı gerçeğini fısıldadıkları o eski günden bu yana temkini elden bırakmıyorum.

Zamanın 'kaçan' bir şey olabileceği gibi, 'kaçmayan' ve hatta 'geçmeyen' bir şey olabileceğini de hesaba katıyorum.

Yaşadıkça; zamanın peşinde koşan az yaşamış insanlar olduğu kadar, yürüyen tedirgin zamanlı insanların ve hatta zamanı iterek ilerletmeye çalışan çok yaşamış insanların da var olduğunu fark ediyorum. Ve dünyanın bütün bu insanlar için aynı dönüş hızında dönmeye devam ettiğini görüyorum.

Bu kargaşa görüntüsünde bir çelişki arama toyluğuna düşmeden hem de...

İşin sırrı, kafamın içindeki kum saatinde!

Aslında benim kum saatim de diğer bütün kum saatleriyle aynı özellikleri taşıyor.

Birbirine bağlı iki küçük fanusçuğu var ve bazen anları, bazen dakikaları, bazen günleri, bazen ayları, bazen yılları temsil eden kum taneleri, zaman rolü oynayarak üst fanusçuktan alt fanusçuğa dökülüyor.

Kum taneleri alttaki fanusçukta biriktikçe, üst fanusçukta azalmış oluyor.

Geçmiş çoğaldıkça, geleceğin azaldığı gibi...

Bütün sanatların kafayı taktığı bu erozyon hepimizi bir parça korkutuyor.

Korktukça, zamanın hızla geçtiğini, yani koştüğünü düşünmekten kendimizi alamıyor ve bu panikle biz de koşmaya başlıyoruz.

Boşa geçirilecek anlardan oluştuğu sürece üst fanusçuktaki kum tanelerinin hiçbir anlam taşıyamayacağını; bunun aksine, dopdolu bir akışla alttaki fanusçukta biriken kum tanelerinin de anlamsız sayılamayacağını hesaba katmıyoruz.

Burada hayatın nasıl 'dolu' yaşanacağı ve nasıl 'boş'a geçirilebileceği sorularına cevap aramak kaçınılmaz bir mesele hâline geliyor.

Kuşkusuz, 'dolu' hayat, en çok enerjinin tüketildiği, en hareketli olan hayat anlamına gelmiyor.

Tıpkı 'boş' hayatın en az fiille yaşamak anlamına gelmediği gibi...

Yaşadığımız dünya; dışarıdan pek bir şey yapmıyormuş gibi görünen insanların 'dolu', çok meşgul görünen insanların da 'boş' yaşadıklarına dair milyonlarca örnek taşıyor üstünde.

Demek ki, devinimin bir anlamı, meşguliyetin de meşruiyeti olması gerekiyor.

Meşruiyeti olmayan meşguliyetlerle geçirilmiş hayatlar, alt fanuşukta koskoca bir hiç dağı biriktirirken, anlamlı devinimsizliklerle akan kum taneleri için üst fanuşukta daha kaç kum tanesi kaldığı sorusu hiç önem taşıyor.

Bunların hepsi aynı kum saatinin derinliklerinde yaşanabiliyor.

Yani zaman, hayatın içindeki duruşumuza bağlı olarak hem koşabiliyor hem yürüyebiliyor hem hiç kıpırdamadan yerinde durabiliyor hem de her kum tanesinde ayrı ayrı yaşanabiliyor.

Kaygan bir sabun parçası olabildiği gibi, kurumuş bir gül goncası da olabiliyor.

Şimdi, Edip Cansever'in çok şeyi özetleyen dizeleriyle bitirelim bu yazıyı ve zamandan kazanalım:

"Her şeydir bir insan, her şeydir

Yalandır kısalığı yaşamın

Ve özellikle insan dediğimiz şey

İnançlı bir insan soyunun parçasıysa."

GÖZ KAÇAMAĞI

Dünyanın bir yerinde bir limandayım.

Ilık bir güneş vuruyor denizden yankılanıp balıkçı ellerime.

Islak balık gövdelerinin kayganlığı ve tuz, dokunulabilecek şeylerin hepsinde hissettiriyor kendini.

Geçen deniz savaşından kalma yırtıklarını onarıyorum ağların.

Yanımdan bir postacı geçiyor bisikletinin zilini denize duyurarak.

Kıyıda genç ve güzel bir kadın, Pablo Neruda'yı hatırlatan bir koku alıyor havadan.

Deniz tam bir deniz oluyor sonra, kabarıp vuruyor kıyıya.

Ne deniz kalıyor ne kıyı ne de dünyanın herhangi bir yerindeki o ıssız liman.

Dünyanın bir yerinde bir odadayım.

Beyaz pirinç tanelerini ayırıyor dünyanın karasından bir kadın.

Gözleri odanın çok dışında bir noktaya kilitli.

Odanın içine sığdırılamayan ne varsa, onlardan bir şeyler sinmiş eşyaların arasına.

Keder, sobanın üstündeki bir parça buhur gibi tütsülüyor odayı.

Ne eşya kalıyor ortalıkta ne kadın ne de dünyanın herhangi bir yerindeki o hazin oda.

...

Dünyanın bir yerinde bir tepedeyim.

Elimdeki teleskoptan milyon yıl mesafedeki kıpırtılarını izliyorum parlak yıldızların.

Hafif bir rüzgâr esiyor aşağılardan.

Bir adıma kadar düşüyor teleskopun helezonunda mesafeler.

Bir yıldız kayıyor uzakta.

Işığın yakıyor gözlerimi.

Ne yıldız kalıyor ne teleskop ne de dünyanın herhangi bir yerindeki o garip tepe.

...

Dünyanın bir yerinde bir dehlizdeyim.

Karanlığa kavisler çizen meşalemle gökyüzünün mavisini arıyorum.

Yarasalardan başka belirti yok hayata dair.

Meşale zayıfladıkça korkum büyüyor.

Birbirine geçen yollardan ürküntüyle yürüyerek bu boğucu labirenti bütünlüyorum sadece.

Kalbim göğüs kafesimi zorluyor.

Ümidin bittiği anda meşale de sönüyor.

Ne yarasalar kalıyor ne ışık ne de dünyanın herhangi bir yerindeki o korkunç dehliz.

...

Dünyanın bir yerinde bir balondayım.

Dağların, nehirlerin ve aşkların üzerinde.

Hayatın dağdağasına bakıyorum uzaktan gülümseyerek.

İnsanların koca bir tekerleği çevirir gibi çevirdikleri kısır döngülerine bakıyorum.

Derin nefesler alıyorum.

Her şeye üstten bakmanın doyumsuz rahatlığı ile dolduruyorum zihnimi, hafifliyorum.

Ben hafifledikçe balon daha yükseklerine çıkıyor gökyüzünün.

Sonunda gökyüzünün hiç bilmediğim bir girdabına kapılıyorum.

Ne dağlar kalıyor ne nehirler ne de dünyanın herhangi bir yerindeki o uçan balon.

Dünyanın bir yerinde bir yazının içindeyim ve benim elimden gelmeyen şeyler kalemimin elinden geliyor.

Deniz kıyısında bir balıkçı oluyorum.

Pirinç ayıklayan bir kadının gözlerine dalıyorum.

Bir teleskobum oluyor, rüzgârlı bir tepeden yıldızlara bakıyorum.

Bir dehlize düşüyorum sonra, karanlığın korkusunu içimde yaşıyorum.

Bir balonun hafifliğinde mavilere karışıyorum.

Ne bugün kalıyor ne gerçek ne de dünyanın herhangi bir yerindeki o katmerli yalan.

BİLMEME HÜRRİYETİ

Çok bilen insanlara hayret ediyorum.

Ne de çok şey biliyorlar gerçekten!

Bana uzaktan gayet gereksiz görünen bu bilgi yığınlarını kafalarının neresine ne amaçla sığdırdıklarını anlamam sanırım pek mümkün değil.

Onların da beni anlamakta güçlük çektiklerini ve bana bir tür cehalet yüzüsüzü tanısı koyduklarını biliyorum. Kendilerini ciddiye almakla beraber, sözlerini kale almıyorum.

İnat edip bazı şeyleri bilmemekte ısrar ediyorum.

Az şey bilmenin, insan için çok şey bilmeye açık tek konum olduğunun farkındayım.

Çok şey bilmemenin, beynin düşünmeye yarayan kısımlarının beyhude meşguliyetler edinmesini engelleyebilecek yegâne durum olduğundan kuşku yok.

Dolayısıyla Sanskritçe öğrenmenin dayanılmaz cazibesi benim kapımdan geçmiyor.

Mesela bana bir öğretim mecburiyeti olarak öğrenmeye zorlandığım stenografi tekniğini hemen unutabilme yeteneği verdiği için şükürler ediyorum.

Akıllı telefonların dijital marifetlerinin ekserisini kullanmıyor olmanın zevkine ilaveten, henüz onlardan bir tane edinmemiş olmanın az rastlanır keyfini yaşıyorum.

Belki inanmayacaksınız ama şu satırları yazdığım anda ben doların kaç Türk lirası olduğunu bilmiyorum. Dahası bugün borsada ne gibi gelişmeler yaşandığından da haberim

yok. Mevcut vaziyetimle asla bir homo economicus değilim ve g r n     g r e olamam da.

  te yandan bir yabancı dili iyi derecede bilmemenin dezavantajlarıyla birlikte, bütün avantajlarını da sonuna kadar yaşıyorum. Beni çevreleyen k reselle mi  kavramların en az yarısını bu yüzden hiç anlamıyorum. Bir kısmını da sanırım anlamazlıktan geliyorum.

Doğrusu kafa emniyetimden taviz vermeye hiç mi hiç niyetim yok.

Fuzuliyattan saydığım şeylerin tamamına, birini diğerinden ayırt etmeden ve adalet çizgisinden ayrılmadan tümüyle kapanıyorum.

Kuzey Avrupa  lkelerinde en çok okunan yazarları merak etmemeyi ne kadar ba arıyorsam, Nikaragua halkının yemek k lt r n i incelememeyi de aynı oranda becerebiliyorum.

 nsan bedenine yarayışlı besin maddelerinin vitamin dağılımları cetveline ne kadar duyarsızsam, iki araba arasındaki marka, model ve cazibe farklarına da aynı derecede ilgisizim.

Bilmediğim şeylere ayırmayarak tasarruf ettiğim vakti, bildiğim şeylere alabildiğine harcayarak acayip derinle iyorum.

Bildiğim şeyi iyi biliyorum.

Bilmediğim şeyi de iyi bilmiyorum.

Sizlere daha önce bilgisayarla, cep telefonuyla ve asansörle ba ımı nasıl belaya sokabildiğimi anlatmıştım. Beni iyi anlayanların sayısı, bekleneceği üzere ba ını bilgisayarla, cep telefonuyla ve asansörle belaya sokabilenlerle sınırlı kaldı. İyi anlamayanların teşkil ettiği grupsa, teknoloji uyumlu devasa kalabalığa tekabül ediyor.

Yani benim gibiler her zaman olduğu gibi yine azınlıkta kalıyor.

Azınlıkta olmak, az bilenler için zevkine doyum olmaz bir nicelik vaziyeti... Ayrıca bu durum bizim kendimize olan güvenimizi de fena hâlde arttırıyor.

Kendime bir çay ısmarlayıp şöyle diyorum sık sık: "Az şey biliyorum ve kendimi az şey bilmekle sınırlayabildiğim için çok gururluyum."

Dünyada işe yarayacağı şüpheli ne kadar bilgi varsa tutup tutup kafalarının içine sokuşturmaya çalışanları kendi hâllerine bırakıyorum.

Onlar birini beşini öğrenmeye çalışırken, onyüzbinmilyon yeni ve gereksiz bilgi üretmekte olan ve duracağı yeri bilmeyen bu yeni hayatta kendilerine başarılar diliyorum.

Onlara hayret ediyorum.

Başka bir şey etmiyorum.

Köşeme çekilip gecenin sesini dinliyorum.

Gecenin bana söylediklerini tabiatıyla yalnız ben biliyorum.

PAMUK İPLİKLERİ

Geride bıraktığım günlerin sayısı arttıkça, hayatın pamuk iplikleriyle örülü kırılgan görüntüsü biraz daha netleşiyor gözümde.

Bugün sahip olduklarımın bir an sonra, zamanı yerinden kıpırdatacak bir esintiyle tümünden yok olabileceğinin bilincine vararak atıyorum adımlarımı.

Bundan önce elimden kayıp gidenler, bundan sonra havaya karışabileceklerin işareti oluyor.

Dünyayı dolduran görüntülerin, zamanın elinde suya çizilmiş resimler gibi hızla silinen küçük yanılsamalara dönüştüğünü görüyorum.

Kendi küçük tarihimden sarsıcı dersler çıkarıyorum.

Hiç tükenmeyecek gibi görünen gelecek zamanın, kısacık geçmişimizden daha uzun sürmeyeceğini biliyorum.

Yarına yatırım yapmanın, sonrayı hedeflemenin anlamsızlığını görmezden gelmiyor, vadeli hayatlar peşinde koşmuyorum.

Hayatın anlardan oluşan bir albüm olduğunu ve tek gerçek zamanın içinde bulunduğumuz o an tarafından temsil edildiğini kavriyor ve bunları düşünmeye ayırdığım anların sayısını artırıyorum.

Pamuk ipliklerini hayatın kopartıcı sallantılarından korumaya çalışıyorum.

Yoruluyorum.

Ama atlıkarınca durmuyor.

İçine düştüğüm bu tuhaf devriâlem; her gün yeni bir baş dönmesinin startını veriyor, her gün gönülsüz yeni bir maceraya zorluyor beni.

Her gün yeni bir etabını koşmaya başlıyorum bu amansız koşunun.

Her an, yeni bir anın eşiğinde olmanın gerilimiyle bir ümit-endişe gelgitinin ortasına düşüyorum.

Her adımda bir yere gitmenin telaşıyla bir yerden uzaklaşıyorum.

Kendi çevremde dönerek eskiyor, yıpranıyorum.

Her saniye kendi önemsiz tarihime bir sayfa ekliyor, te-kerrür denen parodinin başrolünü oynuyorum.

Dikenli bir yoldan korkuyla geçiyorum.

Bu yolu yürümek, bu anı yaşamamak ya da bu oyunu oynamamak gibi bir şansım yok.

Hayatın her şeyi karanlıklara gömecek bir şalteri de olmadı hiç.

Alnıma yazılmış bir kader yolunun her gün yeni baştan sınanan yolcusuyum.

Yaşadığım her an, bu çoktan seçmeli testin çileli bir sorusuna tekabül ediyor.

Verdiğim her doğru cevap, bir önceki anın meşruiyetine zemin oluyor.

İçimdeki her yanlış, dışımdaki doğruların birkaçını havaya savuruyor.

Bu sınavı kazanmak için tetikte olmalıyım.

Dışımın günlük yenilgilerinden öğütler çıkarıp, gönül ülkemi muzaffer tutmalıyım. Erdemin hayat damarlarına dönüşen pamuk ipliklerine dört elle sarılmalıyım.

Doğru bir hayat yaşamalıyım.

Açık vermemeliyim.

Korktuğumu hissettirmemeliyim.

Gerekirse bütün mevzilerden çekilmeli, gönül kapısına kadar gerilemeli, ama orada vademi dolduruncaya kadar direnmeliyim.

Bunun için tedbirli ve uyanık olmalıyım.

Günlük karmaşalardan, sabun köpüğü gibi gelip geçen laf kalabalıklarından korumalıyım kendimi.

Koparılan büyük gürültülerin çoğu zaman ürkek fısıltılardan daha önemli olmadığını unutmamak üzere hafızama kazımalıyım.

Kendi vazgeçilmez limanlarımı başkalarının yanıltıcı dalgalarından korumalı, içimden dışıma uzanan dalgakıranlarla kendi öz emniyetimi sağlamalıyım.

Bastığım yerin sağlamlığına dikkat etmeli, kaygan zeminlerden ve kaygan cümlelerden ısrarla kaçınmalıyım.

Pamuk ipliği ile bağlı olduğum her şeyi çok sevmeli ve onlarla bağımı güçlendirmeliyim.

Çöllere alışmalı, seraplara hazırlıklı olmalıyım.

Başkalarının gündemini gerektiğinde bir yana bırakıp, kendi iç gündemimi öne çıkarmalıyım.

Kendime bakmayı unutmamalıyım.

İçine düştüğüm bu tuhaf devriâlem; her gün yeni bir baş dönmesinin startını veriyor, her gün gönülsüz yeni bir maceraya zorluyor beni.

Her gün yeni bir etabını koşmaya başlıyorum bu amansız koşunun.

Her an, yeni bir anın eşiğinde olmanın gerilimiyle bir ümit-endişe gelgitinin ortasına düşüyorum.

Her adımda bir yere gitmenin telaşıyla bir yerden uzaklaşıyorum.

Kendi çevremde dönerek eskiyor, yıpranıyorum.

Her saniye kendi önemsiz tarihime bir sayfa ekliyor, tekerrür denen parodinin başrolünü oynuyorum.

Dikenli bir yoldan korkuyla geçiyorum.

Bu yolu yürümek, bu anı yaşamamak ya da bu oyunu oynamamak gibi bir şansım yok.

Hayatın her şeyi karanlıklara gömecek bir şalteri de olmadı hiç.

Alnıma yazılmış bir kader yolunun her gün yeni baştan sınanan yolcusuyum.

Yaşadığım her an, bu çoktan seçmeli testin çileli bir sorusuna tekabül ediyor.

Verdiğim her doğru cevap, bir önceki anın meşruiyetine zemin oluyor.

İçimdeki her yanlış, dışımdaki doğruların birkaçını havaya savuruyor.

Bu sınavı kazanmak için tetikte olmalıyım.

Dışımın günlük yenilgilerinden öğütler çıkarıp, gönül ülkemi muzaffer tutmalıyım. Erdemin hayat damarlarına dönüşen pamuk ipliklerine dört elle sarılmalıyım.

Doğru bir hayat yaşamalıyım.

Açık vermemeliyim.

Korktuğumu hissettirmemeliyim.

Gerekirse bütün mevzilerden çekilmeli, gönül kapısına kadar gerilemeli, ama orada vademi dolduruncaya kadar direnmeliyim.

Bunun için tedbirli ve uyanık olmalıyım.

Günlük karmaşalardan, sabun köpüğü gibi gelip geçen laf kalabalıklarından korumalıyım kendimi.

Koparılan büyük gürültülerin çoğu zaman ürkek fısıltılardan daha önemli olmadığını unutmamak üzere hafızama kazımalıyım.

Kendi vazgeçilmez limanlarımı başkalarının yanıltıcı dalgalarından korumalı, içimden dışıma uzanan dalgakıranlarla kendi öz emniyetimi sağlamalıyım.

Bastığım yerin sağlamlığına dikkat etmeli, kaygan zeminlerden ve kaygan cümlelerden ısrarla kaçınmalıyım.

Pamuk ipliği ile bağlı olduğum her şeyi çok sevmeli ve onlarla bağımı güçlendirmeliyim.

Çöllere alışmalı, seraplara hazırlıklı olmalıyım.

Başkalarının gündemini gerektiğinde bir yana bırakıp, kendi iç gündemimi öne çıkarmalıyım.

Kendime bakmayı unutmamalıyım.

SIKINTI

Bunaltıcı sıcaklara raġmen belli ki yazın sonu geliyor.

Geçen kış kafamda kurguladığım yaza hiç benzemeyen bir koca sıkıntı geldi ve geçiyor.

Bir ucundan yakalamak, yolundan çevirmek, geri döndürmek içimden gelmiyor.

Bu sadece bu yılın yaz mevsimi ile ilgili bir şey deġil. Bu daha genel, daha boyutlu ve daha her yanı kaplayan bir sıkıntı. Bir bezginlik...Bir anlam boşalması...

Beni yakından tanıyan insanlar, neden bunu yeni bir şeymiş gibi anlattığımı merak ediyor olmalı. Böyle düşünmekte haklılar. Bugüne kadar ortaya koyduğum görüntü, standart bir tembel olduğum kanısına haklılık kazandıran bir görüntüydü çünkü. Hareket benim için kendi başına bir sıkıntı sebebiydi.

Buna karşılık ben, beni kilometrelerce yürütebilecek zevkleri de her zaman yedeğimde tuttum.

Mesela, sokağı sevdim. Bodoslama içine dalmayı deġil belki, ama sokağın hareketini seyretmeyi sevdim. Bütün gün sokağın ve insanların içinde olmayı sevdim. Nehrin kıyısında oturmayı sevdim. Suya elimi uzatmayı sevdim. Yüzmeyi beceremesem de insanların kıyılarıma vuran dalgalarını sevdim.

Onlar için hareketlendim. Evden çıktım. Yürüdüm. Koca bir günü, ısıltılı yıldızların gökyüzünün lacivertinde sabitleştiği saatlere kadar küçük bir taburenin üstünde oturarak geçirmeyi kabullendim.

İçimde sürekli bir dünya döndü durdu.

Yine de kabul etmeliyim; dışarıdan görünümü itibarıyla bu tipik bir tembellik manzarasıdır.

Dikkat edildiyse, sıkıntı ve tembellik kelimeleri arasında bir akrabalık var cümlelerimde. Bunun farkındayım.

Sıkıntı bazı insanlarda önü alınmaz bir hareket zincirlemesine neden olurken, bazı insanlarda da tam aksine bir isteksizlik ve bezginlik krizi meydana getiriyor.

Sanırım ben bu ikinci gruptanım.

Yani isteksiz ve bezgin...

Dostlarıma hak veriyor ve bunun benim için yeni bir durum olmadığını kabul ediyorum.

Ancak yeni olan bir tarafı var.

Artık sokağı da insanları da onların kıyıma vuran dalgalarını da seyre değer bulmuyorum.

Sanki içimdeki dünya durdu.

Hayatın beni de diğer insanlar gibi izlemeye zorladığı kurgu dışında parmağımı bile kıpırdatmak istemiyorum.

İşin kötüsü, parmağım da aynı fikirde...

Hiçbir hedef onu ya da beni kendine doğru çekmeyi başaramıyor.

Sıkıntı büyüdükçe, dünyaya yansıyan gölgem küçülüyor.

Çay demlemek ya da Edip Cansever'den birkaç mısra okumak gibi minimum fiziksel maliyetler dışında hiçbir bedel ödemeyi göze alamıyorum.

Düşünsel pusulam, enerjimi artırmak yerine zevklerimi azaltmanın daha mantıklı olduğunu söylüyor.

Ona hak veriyorum.

Çünkü her tembel gibi zorunlu bir televizyon seyircisiyim.

Her televizyon seyreden gibi dünyada ne olup bittiğinden maalesef haberdar oluyorum.

Sokağın binlerce ölçek daha büyük bir kopyasından insanları seyrediyorum.

Hareketin her dakika meşruiyetini kaybettiğini görüyorum. Hiçbir kıpırtının harcanan enerjiyi hak edecek bir muhtevası olmadığını fark ediyorum.

Dünyanın dönüş yönüne bakıyor ve dinamik olmamayı tercih ediyorum.

Zamanın şu hâliyle lehimize dönen bir değirmen olmadığı aşikâr...

Şu sıra, tembellik hakkımı dünyadaki pek çok idealden daha savunulabilir buluyorum açıkçası.

Kimin ne dediği pek de umurumda değil!

Ben kendime eskil hikmetli sözlerden bugüne uyarladığım şu özlü cümleyi söylüyorum:

– Ya haklı yaşa ya yerinden kıpırdama!

PENCERE

Gazetede oturduğum odada bir pencere var.

Masamın tam karşısına düşüyor. Eni 2 metre civarında... Boyu da 1.30'dan fazla değil...

Duvarları kahverengi ölü mobilya kasvetiyle kaplanan bu Kafkaesk odanın dünyanın ışığına açık tek yeri işte bu pencere. Yani vizyonu... Yani nefes borusu...

Tam karşıda, Tarım Bakanlığının kurşuni hizmet binasının arka yüzü, görüntü coğrafyasının koca bir parçasını tümüyle götürüyor.

Bu kurşuni ağırlığın tam ortasında, üç dikey camdan oluşan ve yukarıya doğru bütün katlar boyunca sıralanan şeffaf bir bölme var. Bölme, merdiven trafiğinin de bir kesitini veriyor. Benim oturduğum yerden bir süre seyredince, devasa bir karınca yuvasının şematik çalışma planı ile karşı karşıya olduğunuz fikrine kapılıyorsunuz. Yukarıya ve aşağıya doğru gidip gelen çapraz akıntı, bilinçsiz bir koşunun görsel efektlerini veriyor.

Zaman zaman dışarıyı seyreden bir memurun bakışlarında monotonluğun hiç olmadığı varsayılan depremlerini yakalamanız zor olmuyor. Mesai saatlerinin dünyanın en serapsız çöl yolculukları olduğunu kavramanız için bir çift göz gerekli her şeyi söylüyor.

Pencerelerin görüntü geçirmeyenlerinin çoğunda aspiratör var. Bu durum, dünyanın bütün kurşuni binalarında gözlenen nefes alma güçlüğü'nün bir tezahürü olarak yorumlanabilir rahatlıkla.

Binanın çatısında tek oda genişliğinde yarım kat bir çıkıntı var. Yanında da bir anten... Yakınlarında bir yerde bir baca ve bacanın üstünde bir leylek yuvası hayal etmek isterseniz, bu sizin iflah olmazlığınızın bir delili olarak kullanılabilir.

Tarım Bakanlığının kurşuni binasının üstünde, binayı ortalayacak biçimde Büyük Ankara Oteli'nin son dört katı, çatısı ve ne oldukları kestirilemeyecek çoklukta çıkıntıları yükseliyor. Anlamsız, ruhsuz bir kütle, bir yumru... Onlarca odada, kendi hikâyesini yaşayan onlarca insanı gizleyen, gözden uzak tutan, görüntülerin dilinde hiçleştiren bu mimari kamburun, Tarım Bakanlığının kurşuni binasından ya da onun duvarındaki beyaz rutubet lekelerinden daha güzel olmadığını söylemek, bunu her gün tekrarlamak, yazık ki içinizi pek rahatlatmıyor.

Pencerenin sol tarafından Tarım Bakanlığının kurşuni binasına dik bir biçimde uzanan iki ek bina var. Birinin üzerinde İş Bankası'nın lacivert üzerine beyaz harflerle yazılmış dev reklam panosu boy gösteriyor. Panonun bir kısmı arkadaki bir başka bina tarafından kapatıldığından, tam bir okuma için hafızanızdaki görüntü bankasına başvurmanız gerekiyor.

Tarım Bakanlığının kurşuni binasının sağ yanında çok küçük bir boşluk var. Bu boşluktan daha arkadaki açık mavi iki telefon kulübesi ve telaş içinde bekleyen insanlar görülüyor. Hemen önündeki caddeden geçen araçlar, bu manzarayı aralıklarla kesintiye uğratıyor.

Pencereden görünen dünyanın insani renklerini ise gökyüzünün mavisi ve binaların arasından o maviye doğru uzanan iki kavak ağacı veriyor. Bütün iddialarına rağmen, pencereden görünen dünyanın kasvetini dağıtamadıklarını bilmek can sıkıcı hiç kuşkusuz.

Günde ortalama 8-10 saatimi geçirdiğim odanın dünyaya açılan penceresinden gördüklerim bundan ibaret... Pek

çok insanın yaptığı gibi ömrümün 20-25 yılını bu odada, bu pencereden bu manzaraya bakarak geçirdiğimi düşünün. İşte modernliğin bütün unsurlarıyla olumladığı yaşam biçiminin iki önemli tablosundan birini çizdim sizlere. Eminim ki Tarım Bakanlığının kurşuni binasının bir odasından benim içinde bulunduğum binaya bakan bir memur, bende farklı bir şey görmüyor. Tıpkı insanlara bakarken gördüğüm sıradanlıkların bir yanılla hep bana ait görüntülere benzemesi gibi...

OTUZ YILINCI GÜN

Bugün dünyadaki otuz yılınıcđ günüm.

Biliyorum ki bugünün diğerk günlerden hiçbir farkı yok.

Dünyanın her şeyi kilitleyen gelgiti sürüp gidiyor. Seslerde aynı ateş, yüzlerde aynı hırs, içlerimizde hep aynı erozyon... Sanki el ele verip zamanın hiçleştiren kurgusunu keskinleştiriyorlar.

Bugün yalnızca benim otuz yılınıcđ günüm...

Hem Dante'den önce vardım ömrümün ortasına, hem Münir Nurettin'in içimi burkan sedası yankılanıyor erkenden kulaklarımda:

"Dönölmez akşamın ufkundayım, vakit çok geç..."

Renklerin çiçeğed durduğı vakitler geçirdim.

Uzun, duvarsız ve mantıklı olması gerekmeyen kırlarda koştum.

Dizlerim yaralandı, dirseklerim kanadı ve fakat ruhum da kanatlandı.

Her mesafeyi ulaşılır, her yükü taşınır kılacak denli güçlüydü çocuk kalbim.

Bedenimi eskiterek söküp getirdim o günlerden bu günlere...

Ama aklım bir eski zaman saklambacında takılıp kaldı.

Gönlümün takviminde duraksayan bir milat yazılı kaldı.

Başımı döndüren laf dinlemez bir atlıkarıncayla büyüdüm durdum.

Yeryüzü neredeyse hiç yerinde durmadı.

Bir gemiye binmiştim. Bir yolu yürümüştüm. Bir dağdan yuvarlanmışım. Artık sözlerimin çarpacağı engeller vardı bütün yönlerde.

Kıskıvrak tanımlanmışım.

Dünya bir çamur topu kadar ağırlaşmıştı.

Büyümüştüm.

Ve dünya herkese kendine sadakat yemini ettirip duruyordu her köşede.

...

Belki bir şaşkınlıktan başkası değildi önceleri acılar...

Beklenmedik şeylerdi.

Elin havada kalması gibi...

Her nehir biraz yıkar geçerdi genişletirken yatağını.

Her ipek böceği yırtarak çıkardı aydınlığa, ipeğin ilahi kozasını.

Ama her insan kendini çoğaltarak çıkamıyordu bu duraksız savaştan, bu kanlı badireden.

Acılar mesafeleri uzaklaştırıyor, yükleri ağırlaştırıyordu.

Acılar buz dağları ekliyordu yüreklerimizin haritasına.

Bugün dünyadaki otuz yılınıcı günüm...

Biliyorum ki kalan zaman kaç yıl sürerse sürsün, asla geçen zamandan daha uzun olmayacak.

Sonranın saatleri ellerime hep ihaneti fısıldayan bir kayganlıkta tıkırdayacak.

...

Yaşananlar, yaşanacaklara düşülmüş yangın şerhleri gibi.

Kül kokusu hâkim olan, bütün gül kokularına.

Demek tarih yazılmış, kalem kırılmış...

Yalnızca beklemek kalmış o 'sessiz gemi'yi ıssız bir limanda.

Yalnızca vadeyi doldurmak kalmış bir kum saati hızında.

...

Hayat, söylendiği gibi bir bekleme odasından ibaretse eğer; ufukta gördüğümüz, gerçeğin kapısıdır.

İnsan, söylendiği gibi yalnız bir yolcuysa eğer; yaşamak denen esrarlı pırıltı, her nebze artan bir göz kamaşmasıdır.

...

Bugün dünyadaki otuz yılını günüm...

Her sözümün biraz daha havaya savrulduğunu, her hareketimin biraz daha kırılıp döküldüğünü biliyorum.

Hazırım, her gün biraz daha kendimle bir başıma kalmaya.

...

Ömür bir pişmanlıktan fazlası değil belki de...

Alınmış hiçbir soluk vazgeçirmemeli insanı yaşamaktan.

Her şey görünüyor sanki bütün çıplaklığıyla bu tepeden.

Ömür, iki nokta arasında dengede durmayı gerektiren bir ip cambazlığı olsa gerek... Bittiği yerde yeniden başlayan ve devam eden...

Bugün dünyadaki otuz yılını günüm...

Hayatımın bütün görünmeyen kalemlerini saygıyla, hürmetle, minnetle anıyorum.

Hayatımın bütün çetelelerini acıyla tutuyorum.

Ardıma dönüp gülümsüyor, önüme düşüp gülümsüyorum.

Çıkınımda hem gülünecek gerçekler hem de ağlanacak yalanlar buluyorum.

Bu tedirgin edici kavşakta bir on dakika soluklanıyorum.

Bugün dünyadaki otuz yılınıcđ günüm...
Hayatın tam ortasındağım biliyorum.
Ve biliyorum topraġa doġru y r d ġ m .
Bir ah çekip yıkıyorum kar ıki daġları.
Bir ıslık  alıyorum,  rk t yorum kurbaġaları.
“İyi ki doġdun” diyorum, “iyi ki doġdun be kardeşim!”
Doġduġun gibi iyi ki de  leceksin...

Sis genişliyor.

Figürler netliğini kaybediyor.

İdealler pırıltılarını yitirerek anlamsızlaşıyor.

Bilgiler yaşadıklarımızı anlatmaya yetmiyor.

Dünyanın ortasında hayatın bilinmezlikleri ile baş başa yaşamaktan başka bir seçenek yok belli ki önümüzde.

Öğrenme çabamız günü kurtarmaktan ötesine yetmiyor çünkü.

Yaşamanın binlerce imbiğinden insaniyet namına süzülen bilgiler, küçük ve ısıldayan noktalar olarak devasa karanlıklarla sonu başından belli savaflara tutuşuyor.

Bizler durmadan küçük ısıltılar yakalayarak karanlığın direncini kırmaya çalışırken, hayat kendi acımasız hançeresinden durmadan yeniden üretiyor karanlığı.

Sürekli kaybederek sürdürmeyi başardığımız bir mücadeleye dönüşüyor, bilgi ile karanlığın zihnimizdeki karşılaşması.

Çünkü dünya her gün yeniden kuruyor düzenini ve bildiklerimiz her yeni günde biraz daha küçülüp etkisizleşiyor.

...

Sis genişliyor.

Figürler netliğini kaybediyor.

İdealler pırıltılarını yitirerek anlamsızlaşıyor.

Düşünceler yaşadıklarımızı anlatmaya yetmiyor.

Kafamızda dolaşan onlarca düşünce sürgününü ciddiye alıp zihnî serinliklere ulaşacağımıza kanaat getiriyoruz.

Oysa kafalarımızdaki teorik genişliği dünyanın üç beş metrekairelik arsalarında gerçeğe dönüştürmek pek kolay olmuyor.

Hayatın engebeleri düşüncenin mümbit düzlüklerine geçit vermiyor.

Yaşadığımız gibi düşünmek ile düşündüğümüz gibi yaşamak ikilemi karşısında kaybeden taraf hep biz oluyoruz.

Kafamızdakilerden vazgeçme zorunluluğu adımbaşı karşımıza çıkarak, içimize müebbet sızılar yerleştiriyor.

Düşündükçe, yaşadıklarımızdan ve yaşadıkça da düşündüklerimizden uzaklaşıyoruz.

...

Sis genişliyor.

Figürler netliğini kaybediyor.

İdealler pırıltılarını yitirerek anlamsızlaşıyor.

Coşkular yaşadıklarımızı anlatmaya yetmiyor.

Kabaran duygularımız beklenmedik rüzgârlarla darmadağın oluyor.

Heyecanlarımızın titreyen kandiller gibi güvensiz ışıklar yaymasına engel olamıyoruz.

Hiçbir noktada tam olarak birikemiyor, hiçbir menzilde uzun soluklu konaklayamıyoruz.

Güneşli havalar sürekli kara bulutların tehdidi altında bulunuyor.

Yenilgiler, yanılgılar ve düş kırıklıkları en kolay ulaştığımız varış noktaları oluyor daima.

...

Yaşamaya dair ne öğrenirsek öğrenelim; hangi sır taşlarının üstünde sekersek sekelim; hayatın acımasız gerçekleri daima galip gelmenin bir yolunu buluyor.

Mütevazı kazançlarımız, hüznün dumanlı dağlarında yolunu kaybediyor.

Sis genişliyor.

Figürler netliğini kaybediyor.

İdealler pırıltılarını yitirerek anlamsızlaşıyor.

Kelimeler yaşadıklarımızı anlatmaya yetmiyor.

ZAMAN İLERLİYOR

Zaman ilerliyor.

Köhne kutulara hapsedilen asırlık yalanlar ortaya dökülüyor.

Gözler şaşkınlıklarını gizleyemiyor.

Bağırtılar aradıkları anlamları hiçbir yerde bulamıyor.

Çatılarda, irileşen kara kediler dolaşiyor cayırtılı sesleriyle.

Katran akıyor, kir akıyor, karanlık akıyor sanki meydanlara, delik deşik olmuş yağmur oluklarından.

Zaman ilerliyor.

Herkesi kendisiyle baş başa bırakan bir sis bastırıyor.

Dünya bu boğucu griliğin, bu optik çaresizliğin ardında kalarak görünmez hâle geliyor.

Yalnızca kendine bakabiliyor insan.

Yalnızca şımartıldıkça hırçınlaşan günahlarını görüyor.

Zaman ilerliyor.

Hayat, örselenmiş kumaşlar gibi bir köşede durmadan yığılıp birikiyor.

Kandıgımız, kapıldığımız yalanlar çıkıyor önümüze her köşebaşında, çıkmayan inatçı lekeler gibi berbat ediyorlar her şeyi.

Mazinin irili ufaklı ışıkları birer birer sönüyor uzaklarda.
Çoğalan bir toz perdesi her şeyin üstünü unutulmuşlukla örtüyor.

En dokunaklı anıların bile...

...

Zaman ilerliyor.

İnsanlığın bildiği en büyük ihaneti döndürüp duruyor avuçlarında akrep ile yelkovan.

Gücümüz azalıyor.

Tahammülümüz tükeniyor.

Umutlarımız parçalanıyor.

...

Zaman ilerliyor.

Hiçbir çuvala sığdırılamayacak yalanlar, dedikodular, iftiralar üretiliyor hakkımızda.

Bedenimize uymayacak kılıklar diktiriliyor zamane diki-mevlerinde.

Bize ait olmayan gülücükler, tanımakta güçlük çektiğimiz ifadeler konduruluyor kara kalemle yüzlerimize.

Konuşma metinlerimiz elden geçiriliyor.

Eski resimlerimiz çerçevelerden çıkarılıyor.

Mecalimiz yok hiçbir itirazı dillendirmeye.

Zaten sesimiz de gür değil hiç, kurulu düzeni yoldan çevirmeye yetecek kadar.

...

Zaman ilerliyor.

Bize biçilen kalıbı dolduruyoruz yavaş yavaş.

Her geçen gün rolümüze biraz daha alışıyoruz.

Belki bıraksalar, kendimizi bile onların istediği şekilde eğitebilir, kalıplara dökebiliriz artık.

O kadar gayretliyiz. Ve bir o kadar çalışkan...

Yırtıyoruz kendimizi hatta, örümcek ağlarında takılacak iyi kötü bir yer bulabilmek için.

...

Zaman ilerliyor.

Boyun eğmenin, kaybetmeye dünden razı olmanın ağır ve rutubetli kokusu, kokular içindeki yerini alıyor.

Pişmanlığın kötü bir espriden başka bir şey sayılamayacağı o karanlık gün geliyor.

Soruların kafalara dank ettiği o kahırlı mevsim karşımıza dikiliyor.

Gerçeğin ezici saltanatı başlıyor.

Film en olmayacak yerinden kopuyor.

UZAK

Ne kadar imkânsız yeniden bir çocuk olmak Allah'ım!

Ne çok büyüdük farkında olmadan biz böyle!

...

İki işaret parmağı ağza sokulur; ıslık niyetine küçük fırtınalar üfürülürdü, yağmurun yıkadığı, güneşin parlattığı taş sokaklara.

Taş sokaklar silkinir, yol verirdi ıslığa.

Su birikintilerine düşerdi sokağın bütün yüzleri.

Gizlinin ve saklının yeri yoktu hayatımızda, yüreklerimizin minik çarpıntılarından başka.

Tel arabalarımız ortadaydı.

Menzil tanımaz seyahatlerin bini bir paraydı.

Artist resimleri çıkardı yatay-kare sakız ceplerinden, heybelerinden.

Gökyüzüne uzak kandiller gibi yıldızlar asılırdı kısa yaz gecelerinde.

Perdelere filmler düşerdi.

Sesler yankılanırdı.

Yüreğimizin telgraf telleri çın çın çınlardı.

Çaya katık edilirdi asma dallarının gölgelediği teras söylenceleri.

İyiler iyiydi.

Kötüler iyinin kötüsü...

Plastikti tabancalarımız; vurmaz, öldürmez, kıymaz, kıyamazdı yoksul ve kısa hikâyelerimize.

Yağmur doldururduk ellerimize.

Ve başka zamanlarda patlamış mısır...

Ve ayak kıpırtılarını duyardık, geceler boyu sarı tahtalara fısıltıyla ele avuca gelmez şarkılar söyleyen.

Yüzlerimizde heyecanın renkleri, avuçlarımızda insanlık haritaları, dolaşırdık gülümseyen sıcak suretlerimizle sokaklarda.

Söğüt dallarının serinliğini arayarak kabukların altında...

Kömürlüklerde... Boş arsalarda... Her yanımızı kapkara eden hınzır lastikçi artıklarında...

Dolaşırdık.

Dolaşırdık sarmaşıklara. Yüzümüzü pembeleştiren kalp çırpınışlarına, mahcup yalnızlıklara... Patlayan naylon toplara...

Dolaşırdık.

Bir radyonun hışırtılı frekanslarında, çocuk saatlerinin coşkulu seslerinde, tehlikeli oyunlarında...

Her şey toplanıp birden bir rüzgârgülü ya da bir atlıkarınca oluverinceye kadar kapılır giderdik.

Neşeli kahkahalarımızla gökkuşağı renklerinde balonlar şişirmeye gelirdi sıra.

Abartırdık biraz, rekabete girmeye kalkardık bulutlarla.

Kuşlarla... Toprağın buğusuyla... Çılgınca! Çocukça!

Leblebi tozunu havaya üfler gibi, erden şekerlerini yalayıp yutar gibi, pralinli üçgen çikolataların yaldızlarında kaybolup gider gibi...

Yaşardık.

Kandil iplerini gererek köşe başlarına...

Akşamı bekleyerek pencerelerde ve tümseklerde ve merdiven başlarında ve kapı diplerinde...

Nereden geldiği bilinmez derin bir hâletiruhiyeyle.
Bir medeniyetle...
Her şeyin bir parçası olarak...
Yaşardık bekleyerek.
Mum aydınlıklarında büyüyüp zenginleşerek...
Yutkunarak...
Bir damla gözyaşının ardı sıra toprağa düşerek...
Filizlenerek...
Çiçek tozlarının yeryüzüne yayıldığı gibi her yana yayılarak.
Bedenlerimizi bir küçük esintinin kollarına bırakarak...
Yaşardık.
...
Çocukluk ne kadar uzak bir ülke şimdi Allah'ım!
Ne çok yol yürüdük bilmeden biz böyle!

ŞAİRANE

Şiir yazmayı her zaman ve herkes kadar istedim.

Beceremedim.

Yazı denen heyecanı parmaklarımızın ucuna getiren 'şey' her neyse, bana şiiri bağışlamadı.

Çok sevdiğim başka yazınsal ülkelere sürdüm atımı ben de.

Öyküler yazdım.

Denemeler denkleştirdim.

Gereğinden fazla gürültü çıkaran daktilo vuruşlarıyla beyaz kâğıtlara kendi içimden bulup çıkardığım dünyalar serpiştirdim.

Yetmedi.

Dünyanın bütün şiirlerini kendimin bildim.

Ve yazdığım her şeyi, dünyanın bütün şiirleri kadar çok sevdim.

...

Var olan her şeyin bir şiiri olduğunu düşünüyorum.

Suya doğru sabırsız bir koşu tutturan martının, yün eğiren yaşlı kadınların, misket oynayan çocukların, apartman boşluğuna bırakılmış bir çığlığın, yeni doğmuş bir bebeğin pervasızca bağirtisinin, elektrik direğine çarpan otomobilin, kendi ağırlığındaki yükün altında inildleyen hamalın, taksiden inen süslü ve yaşlı kadınların, dünyaya meydan okuyan sokak köpeğinin, geceye karışan içli keman

sesinin, gazetede ki bir nümâyîş görüntüsünün, öylece orada duran bir kapı tokmağının ya da herhangi bir başka şeyin...

Bütün kımıldıkların ve bütün kıpırtısızlıkların...

Var olan, yaşayan ve yaşanan her şeyin bir şiiri var içine gizlediği.

İçimizdeki ve dışımızdaki her şeyin...

Şiirle kelimeler arasında bir akış ve ritim tutturuluyor.

Sözlerden, imgelerden bir melodi kuruluyor.

Nefes alıyor şiir, konuşuyor.

Ve bazen kanayan bir yara gibi derinleşiyor, zehirli bir sarmaşık gibi her yanımızı sarıyor ve kezzap gibi, tenimizde dokunduğu her yeri yakıyor, parçalıyor şiir.

En parlak doruklarda da en karanlık dehlizlerde de aynı başarıyla yaşıyor. Sevecen ve saldırgan... Hoş ve tehlikeli...

...

Birçok şair tanıyorum. Biri bankların üstüne çıkar, şiirlerini sokak çocuklarına okurdu bağırarak. Bir başkası sessiz köşelere çekilip sarraf zarafetiyle ince ince örerdi ipekten şiirlerini. Kanını damıttırdı kâğıtlara bir diğeri, şiir diye.

Kiminin sonu oldu şiir, kiminin başlangıcı.

Kimi içinse her şeyin tam ortası...

...

Bir soru var beynimde tıkırdayan: Neden içimizdeki sıkıntı durmadan büyürken, hayatımızdaki şiir gittikçe küçülüyor?

Neden?

Sessiz bir gemi kalkmıyor mu artık bizim limanlarımızdan?

Teslim mi olduk tamamen, evleri balkonlu yapan mimarlara?

Gitti mi gerçekten bütün iyi adamlar atlarına binip?
Yok mu bir gün olsun karşısına çıkıp Ruhi Bey'in hatırını
soran?

Kifayet ediyor mu her şeyi anlatmaya bu kılıksız kelimeler?
Kapladı mı her yeri bu dur duraksız çınlama: "Şehrin
insanı... şehrin insanı... Şehrin..."

...
Havaya karıştırdığımız şiir kadar genişletiyoruz hayatları-
mızı.

Ne kadar şiirsiz kalıyorsak, o kadar çıplağız.
Gelin bu sığ sularda yüzmeyi reddedelim. Çoğaltalım
hayatlarımızla şiiri. Sokaklara yayalım, evlere, odalara...
Yaşasın şiir coşkuyla aramızda, çağıldasın.

...
Biliyorum, hiç şiir yazmadım bugüne kadar. Sadece din-
ledim mısraların nefes alışlarını. Kuşların kanat çırpışla-
rını... Dalgaların çırpınışlarını...

Siz de benim gibi yapın ey şiir yazamayangiller!
Hiç şiir yazamasanız da yürüyün bütün adımlarınızla şiirin
yıldızlı geceler gibi geniş ülkesine.
Tedirgin ve şairane...

SERVİLERİN ALTINDA

Giderek hayatımızda görüntüsü olmayan bir ahir zaman rivayetine dönüşüyor ölüm.

Ara sıra, bizimle birlikte bu sokaklarda yaşayan, bu havayı ciğerlerine çeken birilerini alıp toprağa veriyor oluşumuz, hayatın bu körleşen dokusunu değiştirmeye yetmiyor.

Mümkün olduğunca kısa kesiyoruz cenaze törenlerini. Mümkün olduğunca az kalıyoruz mezarlıklarda. Ölümün üzerimize bulaşmasından, sağımıza solumuza yapışıp kalmasından korkuyoruz.

Bir konuşmasında bir dostum, belki pek çok başka dilin de değişik biçimlerde ortaya koyduğu şu acı cümleyi bırakmıştı kalabalığın önüne:

“Mezarlıkları şehirden kovuyoruz.”

Giderek doğruluğu perçinleniyor bu cümlelerin. Oysa hayatla baş başa kalmak için tezgâhladığımız bu içgüdüsel operasyon, ölüme karşı her gün biraz daha tanımsız, her gün biraz daha korunaksız bırakıyor bizi.

Hayat, zamanın elinde hızla güdükleşirken, ölüm arkasını göremediğimiz bir karanlıkla büyüyüp önümüzü kesmeye başlıyor.

Çocukluğumun Bursa'sına, Emir Sultan'ın o tarihi bile eskiten mezarlığına, rüzgârla küçük toprak tepeliklere merhamet fısıldayan asırlık servilerin altına gittiğimde, ölümle kucak kucağa bir koşu tutturduğumu hatırlıyor ve şimdi o uzak ülkenin nerede kaldığını merak etmekten kendimi alamıyorum.

Mezarlıkları bir oyun bahçesine dönüştüren şeyi, servilerin altına alabildiğine özgürlükle yayılan çocuklara özgü haylazlık cesaretine mi, yoksa o vakitlerde zamanın acılara daha bilge yaklaşabilen bir dokuya sahip oluşuna mı bağlamalıyım, bilemiyorum.

Ancak ölüme karşı bugün hissettiğim tedirginliğin o günlerden işaret taşımadığı ortada.

Bunu en çok, uykusu kaçmış bir çift çocuk gözüyle ay ışığı altında parıldayan beyaz mezar taşlarına bakabildiğim zamanlar fark ediyorum.

Böyle zamanlarda, çocukken ölümden bu denli tedirgin olmadığım, bu denli korkmadığım kanaati, itiraf etmekten kaçınamayacağım bir gerçek olarak ortaya çıkıyor.

Yine böyle zamanlarda, ay ışığında parıldayan mezar taşlarıyla ve gölgesine hayatla ölümün yan yana uzanabildiği servileriyle bir ölüm manzarası yerleştiren mezarlıkları arıyorum. Çocukluğumun mezarlıklarını... Ölüm, bugüne ait görüntülerin hiçbirine uymuyor, yakışmıyor. Mezarlıksız şehirler, dışladıklarını sandıkları ölümü sonumuzu hazırlayan bir karabasan olarak her duvarın arkasına, her görünmezine içine saklıyor. Yanımızdan yöremizden itelediğimiz ölüm, yaşadığımız her anın arkasına eklenebilen potansiyel bir canavar olarak içimize korkusunu salıyor.

Ürkek ve tedirginiz ölüm karşısında hep.

Konuşmaya bile korkuyoruz ölümü. Sanki adı dilimizde fütursuzca dolaşırsa dokunduğu her şeyi kurutabilecek, çürütüp eritebilecek bir kudrete erişir zannediyoruz. Hayatın çılgın dönüşünü ne kadar sağır bir gürültüyle yaşarsak, ölüme izimizi o kadar kaybettireceğimizi sanıyoruz.

Bu bizim en büyük yanılgımız.

Dakikalar, ipleri bizim elimizde olmayan çılgın atlar gibi koşturup götürüyor arabamızı. Nereye gidersek gidelim, aslında kendi kaderimize doğru tükenircesine yol alıyoruz.

Ölümün gelmediği bir randevu olmadı bugüne kadar hiç. Ölümü bekletebilen bir insanoğlu da çıkmadı. Alın yazısı bir insanın hiçbir vakit ertelenmedi.

Bu sebeptedir ki, mezarlıklardan arındırılan şehirler insanlıklarını kaybediyor yavaş yavaş. Ve ölünebilir olmaktan uzaklaştırılan her mekân, yaşanabilir olmaktan da uzaklaşıyor.

Geçmişe dair görüntüler, bugünün sığ yaşantılarını esastan teşhis etmeye yetse de, korkularla daralan göğüslerimizi genişletmeye yetmiyor yine de.

Çünkü bugün uykusu kaçan bütün gözler, bir mecburi istikamet olarak kasvetli ve soğuk duvarlara bakıyor pencerelerden.

Çocuklar mahallelerin göbeğindeki yemyeşil mezarlıklarda gönüllerince oynayamıyor, mermer oymalarından buz kalıpları çıkaramıyorlar mezar taşlarının ve kendilerini toprağın dışına vurmuş kemik parçalarından silahlar yapamıyorlar muhtemel ki artık.

Çocuklar servilerin altına ve ölümün gölgesine uzanamıyorlar gönüllerince yaz günlerinde.

Çünkü servilerle tahammülü genişleyen o eski şehirler ve ölümü içine sindirebilen o eski hayat dolu çocuklar artık yaşamıyor.

HİÇ ŞAŞIRMIYORUM!

Bulutlar yan yana durup dünyanın nefesini daraltıyorlar. Sıcaklığın sıkıntısı nem olup her bir yana sınıyor. Havada görüntü oynaşmalarına, ışık kırılmalarına rastlanıyor.

İklimdeki bu kuşatıcı bunalıma şaşırmıyorum.

Yıldızlar kendi küçük ısıltılarıyla gökyüzünün mağrur karanlığını delik deşik ediyor. İşveli göz kırpmalarıyla geceyi baştan çıkarıyorlar. Bozkırın üstünde kıpırdayan bu dev ateş böceklerinden garip bir serinlik yayılıyor aşağılara.

Üstümdeki bu oynak fener alaylarına şaşırmıyorum.

Bunca kimyasal badireyi atlatıp pazarları renklendiren envaiçeşit meyveler iştah açıyor. Kirazlar, çilekler, erikler, dutlar ve topraktan filizlenen nice karşı konulmaz lezzet... Sadece damağıma değil, hayatıma küçük renkler katıyor meyveler.

Onların bu sevimli gayretkeşliğine şaşırmıyorum.

Hüma kuşunun hâlâ yükseklerden seslenişine, zülüflerin hâlâ yârin yüzüne dökülüşüne, sabahın seherinde hâlâ kuşların ötüşüne, odaların hâlâ kireç tutmayışına, gemilerin direklerinin hâlâ uzun oluşuna tanıklık ediyorum.

Türkülerin bu zamanlar üstü güzelliğine şaşırmıyorum.

Bazen bir su birikintisinden kana kana içen bir serçe görüyorum. Bazen eski evlerin saçaklarından bir kırlangıç çıktığını ve havada hızla figürünü çizerek kayıplara karıştığını zannediyorum. Bazen ortalıkta bir keklik dolaşıyor-muş hissine kapılıyorum. Bazen boynu bükük güvercinler geçiyor önümden, yaralı...

Bu havai serserilerin mavi gökyüzünü desenlemelerine şaşırmıyorum.

Karşımdaki etamin gül motiflerine bakıyorum. Eski ep-
rimiş bir kumaş kokusu geliyor burnumun direğine. Sim
işlemeli peşkirler buluyorum sandıkların ewel zamandan
kalan derinliklerinde. Kaçıp bir pembe incili kaftana sığın-
mak geliyor içimden.

Hafızamın sükûnetle kıvrımlanan dokumalarına şaşırmı-
yorum.

Bir gelin geçiyor hemen önümden, duvağı yüzünde. Bir
damat geçiyor sinekkaydı tıraşıyla. Yapışkan bir sıcakla
vuruyor klarnetin sesi insanların yüzlerine. Darbukanın
ritmik dokunuşlarıyla birlikte...

El ele çektilirilmiş mürüvvet fotoğraflarına şaşırmıyorum.

Etrafta yüzlerce çocuk sesi var. Hangi dipsiz kuyudan
bulup çıkardıklarını bilmediğim sorularıyla bilincimi
çimdikliyorlar. Onlarla birlikte bir tepeden aşağıya doğru
koşuyor, kendimi rüzgârın serin kollarına bırakıyorum.

Bir çocuk şarkısı gibi ayaklarıma dolanan geçmişe şaşıır-
mıyorum.

Perdeye mavi içli bir senfoni düşüyor. New York'un göğü
delen sokaklarında bir kiralık katilin elini sevgiyle tutan
kız çocuğu, bir gökkuşağından renk çalıyor. Bir ağaç,
tazelenen yapraklarıyla koruyor bilge bir yalnızlığı...

Filmlerin içime dokunuşuna şaşırmıyorum.

Bir deniz taşını sıçratıyorum dalgaların üstünde. Bir şiir
okuyorum karşı kıyıya. Açıklara uzanıp kıpırtısızlığın tari-
hine açıyorum gözlerimi. Bir balığın hava kabarcığından
denizin içine bakıyorum.

Suyun hayata kattığı anlama şaşırmıyorum.

İçime bakıyorum.

Hayatın ürkek bir ceylan gibi dolanışını seyrediyorum
uzaktan.

Çıkardığım küçük küçük gürültülerle kaçırıyorum hayatın bu kırılğan imgesini içimden.

Bu kanatsız çırpınışa şaşırmıyorum.

Harflerin kelimeleştğini, kelimelerin cümleleştğini, cümlelerin yazılaştığını, yazıların acılaştığını seziyorum.

Yazının kâğıt üstündeki iniltisini işitiyorum. İşitmekle kalmıyor, kendimi sağırlaştırıyorum.

Yazının çevremi kuşatan tel örgülerine şaşırmıyorum.

BİR GÜNÜN NOTLARI

Bugün günlerden hangisi acaba, merak ediyorum.

Ankara'nın boz tepelerinden birine çıkıp, iri bir cıva damlası gibi bozkıra düşen ve dağılan homurtulu şehre bakıyorum.

Şehrin kokmaz bulaşmaz ıssızlığı ile sıkıp daraltan cenderesini aynı fotoğrafta birlikte yakalıyorum.

Sanki gözlerimin önünde ayaklarını topluyor, kalkıp oturuyor ve sersemliğinden ayılamayarak yeniden bozkıra uzanıyor şehir.

Sanki hafızasını kaybetmiş de bir türlü bulamıyor.

...

Bugün günlerden hangisi acaba, merak ediyorum.

Yüzüme vurup gözlerimi tozla toprakla dolduran haşarı lodosların şaşkınlığını üzerimden atmaya çalışıyorum.

Saçlarım, kaldırım taşlarında şimdiden unutulup gitmiş kuru çınar yapraklarının hatırasını yâd etmek üzere uçup savruluyor.

Güneş, yolunu kaybetmiş bir yolcu gibi kendini çatılarda unutuyor.

Son aydınlık gezintilerin hüznüyle yürüyor insanlar caddelerde.

...

Bugün günlerden hangisi acaba, merak ediyorum.

Bir ekmek parası uğruna çileli kuyruklara giren mahmur ve umutsuz insan yüzlerini seyrediyorum uzaktan.

Bir şey yapamıyor olmak canımı sıkıyor.

İnsanların gözlerine bakmaktan çok daha önemli işleri olduğunu düşünen insanlarla aramdaki mesafe daha da açılıyor.

Hayatın gerçekleri içimi burkuyor, bu insanca çaresizlik kırıyor umut ağacımın dallarını.

...

Bugün günlerden hangisi acaba, merak ediyorum.

Ayaklarım bastığı yeri yadırgıyor; her an bir çöküntü yaşanacak ve her şeyle birlikte koca bir enkazın altında kalacağım kuşkusuyla yaşıyorum.

Kirli gerçekler ve süslü yalanlar arasında sallanıp duran bu baş döndürücü salıncaktan korkuyorum.

Ne yöne koşarsam koşayım, bu felaket çemberinden kurtulamayacağımı görmek arttırıyor ürküntümü.

Kendimi bir çığ gibi büyüyen bu gürültüden, habis bir ırgın gibi üreyen bu kalabalıktan söküp alamıyorum.

Bunu sadece ben değil, hiç kimse yapamıyor.

...

Bugün günlerden hangisi acaba, merak ediyorum.

İnsanların uçurumların yanı başında attığı nutuklara bu kadar meraklı olması şaşırtıyor beni.

Çiçeklerin çiçek gibi açtığını, yağmurların yağmur gibi yağdığını, derelerin dere gibi aktığını, kuşların kuş gibi uçtuğunu, rüzgârların rüzgâr gibi estiğini ve balıkların balık gibi yüzdüğünü fark ediyorum derinlerde.

Yeryüzündeki başka hiçbir şeyin, insanın bu kayboluşuna eşlik etmediğini görüyorum.

Bu karanlık geceden, sonsuz merhamet sahibine sığınıyorum.

...

Aslında bugünün günlerden hangisi olduğuna pek de takılmıyorum.

Takvimlerin önüme uzattığı tarihe dönüp göz ucuyla bile bakma ihtiyacı hissetmiyorum.

Zamana bir isim koymaya çalışmıyorum.

Ben kendini zamanın içinde kaybeden insanı arıyorum aslında.

Eriyen zamanın içinde kendimi arıyorum.

KUTLU OLSUN!

Her 29 Ekim günü eski 29 Ekimleri hatırlarım ve zihnim 'hazır ol'a geçer.

...

Hayatın plastik kamyonlardan ve saksı topraklarından ibaret olmadığını fark edecek her Türk veledi, ortalama beş-altı yaşlarında millî törenleri eğlenceli bulmaya başlar. Evden çıkmanın, babanın elinden tutmanın, kâğıt helva yemenin, kâğıt bayrak sallamanın, kasımpatı (neden ekimpatı değilse) toplamanın, mehteran seyretmenin ve en büyük davulu görmenin dayanılmaz cazibesi, çocuk aklında bir 'bayram olsa da gitsek' sapmasına dönüşür.

Sonuç ekseriyetle tam bir hayal kırıklığıdır.

Hava yağmurlu, yerler çamurlu olur 29 Ekimlerde. Bayrak sallama işi kısa sürer. Kalitesiz üretim kâğıt bayrakların ince çıta sapları hemen kırılır, zımk yerleri açılır ve sallamak bir eylem olarak küçük bir çocuğun gözünde cazibesini yitirir. Kasımpatılar elden ele dolaşarak doğal ömürlerini tamamlayamadan tarumar olur. Çocuk olmakla kısa boylu olmak istisnalar dışında aynı fiziksel anlama geldiğinden, mehteran seyretmenin ya da boyuna zürafamsı birtakım ivmeler kazandırarak seyretmeye çalışmanın sonu da hüsrandır. En büyük davulu göremeyen, ancak talihsiz bir aralıktan bıyıkların takma olduğunu fark eden temiz kalpli bir veledin ruhunda açılan millî göçüğü siz tahmin edin!

Böyle bir törenden elinizde kalan olsa olsa bir kâğıt helvadır ki, üstünüze üstünüze gelen millî kalabalıktan korunmak için onu da ağız tadıyla yiyemezsiniz.

Okul çağına gelmiş, siyah önlüğü sırtına geçirmiş ve 29 Ekimlere bu defa seyirci olarak değil, 'seremonik unsur' olarak iştirak eden orta boy Türk çocukları içinse derslerden yırtmakla kurtarılmış zamanı kullanamamak arasındaki yaman çelişkiye denk düşer 29 Ekimler.

İkide bir "Hiza mesafe al!" komutlarıyla neşeleri kaçırılıp şamataları kesilen yarının büyükleri, bu zoraki ve bitmek bilmez bekleyiş sırasında "resmî tatil" lafıyla kendilerine ne gibi bir kıyağın çekildiğini kavramaya çalışır.

Bağıra bağıra okunan şiirlerin gerçekte "en güzel bağırان öğrenci", "hem güzel hem anlamlı bağırان öğrenci" ya da "sadece bağırان öğrenci" kategorileri dışında bir değerlendirme alanının olmadığı kısa zamanda anlaşılır. Çünkü çocukluğun bu disipline edilmiş döneminde bile kâğıt helva, ajitasyondan daha kayda değer bir yiyecek türüdür.

Resmî ideolojinin, 29 Ekim törenlerinde içimizin neden heyecanla dolması gerektiğini izahta zorlanması, o yaşlarda daha kolay anlaşılabilir. Çünkü o yaşlar, iki dakika uygun adım yürümek için saatlerce büyük adamların can-hıraş konuşmalarının bitmesini beklemenin dolduruştan uzak bir beyinde karşılığını tek kelimeyle özetleyebilecek cesarete sahiptir:

- Saçmalık!

Hayatımızın daha sonraki dönemlerinde 29 Ekimleri yaşamak noktasında pek bir değişiklik ortaya çıkmaz. Belirleyici olan daha çok pratik durumlardır.

Kimi insanlar araba kullanacak çağlarına gelmişlerdir ve geçit merasimlerinin trafik düzeni üstünde millî ya da gayrı millî tikanıklıklar meydana getirmesinden rahatsız olmaktadır.

Kimi insanlar televizyon bağımlısıdır ve 24 saatlik bu millî duygu sağanağına rağmen uzayıp giden dizilerini,

tekrarına doyulamayan şamatalı filmlerini, gergin futbol müsabakalarını ya da gevşek tabiatlı şov prodüksiyonlarını izlemekte ısrar etmektedir.

Kimi insanlar millî hassasiyetler taşımakla, 'törensel ve geometrik vatanseverlik' arasında bağ kurmakta zorlanmaktadır.

Kimi insanlar itfaiyecidir ve fener alaylarının akşam mesaisini uzatacak yangınlar çıkartmasından envaiçeşit evhamlar, paranoyalar üretmektedir.

Kimi insanlar "deliye her gün bayram" teranesine bağlılıklarından taviz vermemek için bazı günleri diğer bazı günlerden "daha bayram" ilan etmekte sakınca görmektedir.

...

Şimdi kimse söylediklerime bakıp 29 Ekimlere saygıda kusur ettiğimi düşünmesin rica ederim.

Aksine çok saygılıyım.

Ne zaman aklıma bir 29 Ekim gelse zihnim hazır ola geçer.

SON BAHAR

Hiç şiir okumuyorum bugünlerde.

Hiç şarkı dinlemiyorum.

Hiç kimseye âşık falan da olmuyorum.

Peki ne yapıyorum?

Köşe bucak kaçıyorum.

Yine de yeterince uzağa kaçamıyorum. Sonbaharın derin hüznüne yakalanmaktan yakamı kurtaramıyorum.

Sonbahardan bir türlü kendimi alamıyorum.

Direnemiyorum.

Çaresizce vazgeçiyor ve teslim bayrağını göndere çekiyorum.

Köşedeki kestaneceğinin şarkılarına, düşen yaprakların şiirlerine kulak kabartıyorum.

Aşkı yine de es geçiyorum.

Sonbahara odaklanıyorum.

Taşlara vuran soğuk güneşten kara kış için ibretli dersler çıkarıyorum. Yollara düşen yapraklardan takvimler ürettiriyorum. Ve sonunda her zaman olduğu gibi sonbaharın baştan çıkarıcı cazibesinde kayboluyorum.

Garip bir durum bu...

Hem ayaklarım yere basmıyor hem bırakmıyor yakamı hüznü.

Hem bütün sözlerden uzaklaşıyorum hem zapt edemiyorum gönlümden geçenleri.

Hem uzaklaşan yeşilliklerde kalıyor aklım hem güzelleşen turuncu ve sarılarla şenleniyorum.

Hem etrafı sarıp sarmalayan bir bayram gibi geliyor sonbahar hem 'sonun başlangıcı' adıyla sahnelenen trajik bir temsil gibi.

Hem sonsuz bir aşkla seviyorum sonbaharı hem büyüyen bir tedirginlikle.

...

Ve sonra gözlerimi sonuna kadar açıp dosdoğru bakıyorum sonbaharın bakır rengi yüzüne.

Bütün pencerelerden ayrı ayrı seyrediyorum onu. Bütün kapılarımı ardına kadar açıyorum.

Hazan mevsiminin neredeyse bütün hanlarında birer gece konaklıyorum. Bütün muhasebelerinden bir bir geçiyorum. Bütün bağ bozumlarına vaziyet ediyorum. Bütün yangınlarda bulunuyorum.

Sonbaharı bir güzel içime çekiyorum.

...

Ve sonra bütün hayalleri küçük parçalara ayırıyorum.

Bir deniz fenerinin altında oturuyorum. Kıyılara çarpan hırçın dalgalarla atışıyorum. Yosun tutmuş kurşuni havuzlara kâğıttan kayıklar bırakıyorum. Evimin balkonuna bir düzine rüzgârgülü bağlıyorum. Bir eski zaman bakkalından beş okka lodos alıyorum. Yaprakları öbekliyor, tükenmez bir ateşle tutuşturuyorum. Küllerini dünyanın bütün köşelerine ulaştırıyorum.

Yaramaz bir çocuk oluyorum.

Ve sanki sonbaharın uçurtmasına binip uzaklara gidiyorum.

...

Ve sonra dünyanın çekim gücüne yakalanıyorum. Ayaklarımı mecburen yere basıyorum. Hüznün solgunlaşmış

alb  mlerinde tan  dık y  zler arıyorum. Sonbaharla arama girmek isteyen kalabalıklarla esaslı kavgalara tutu  uyorum.

Eski sevdalardan medet umuyorum.

Elimle havaya notlar d    yorum.

...

Ve sonra b  t  n k    tlar   k    k par  alara ayırıyorum.

Etten ve kemikten insanlara dair s  zler damıtıyorum.

B  t  n yang  nların dumanlarını sır  a bir fanusta birle  tiriyor, islerini kristal bir     eye damıtıyorum.

Hepsini zamanın hafif k  f kokan kazanında toplayarak kısık ate  te saatler boyu sabırla kaynatıyorum.

  slerden sonbahara uygun, bakır rengi kelimeler t  retiyorum.

B  t  n k    k k    tlara b  l    t  r  yorum bu h  z  nl   kelimeleri:

Bazen sonbahar, son bahardır!

BİR MASANIN HARİTASI

Tül perdede kırılarak gelen kış güneşi bir ucundan diğer ucuna doğru yavaş yavaş aydınlatıyor çalışma masamı.

Bu sıcaklıktan pay almak, azıcık ısınmak istiyorum.

Bunun için masanın güneşle aydınlanan her köşesine dokunmak, orada biraz nefeslenmek gerek...

Her şey daktilonun etrafında bir yer bulmuş kendine ve küçük gölgesine.

Tuşlarla, yazıyı bir alt satıra taşımaya yarayan kol arasında gidip gelen sol elimin hemen yanında hikâye parçaları var.

Sadece biri dörde katlanmış durumda...

Tamamlanmayı, bitirilmeyi ya da yaşanmayı bekliyorlar.

Sessiz ve dağınıklar; başlarına gelecek şeylere dair bir endişe hissedilmiyor duruşlarında.

Sadece güneşlenip gölgeleniyorlar.

Onların hemen yanında masanın en ağırbaşlı ve en disiplinli unsuru olan sözlük var.

Karşıdan baktığınızda konuştuğunuz ve yazdığınız dilin bütün kelimelerinin bu iki siyah cilt kapağı arasında toplanabileceğine nedense ihtimal vermiyorsunuz.

Ama gerçek bu!

Kelimeler sadece bu iki siyah cilt kapağı arasında güvende hissediyor olmalı artık kendilerini.

Cümlelerden ürüyorlar muhtemel ki.

Cümleleri kuran insanlardan çekiniyorlar.

Kendilerine dayatılan şişkin ya da yarım yamalak anlamlardan tedirgin oluyorlar.

Varlıklarını sürdürebilmek için bu iki siyah cilt kapağı arasındaki kayıtlar ülkesine sığınıyorlar.

Ve masamda, hikâyelerimin yanında durup bekliyorlar.

Başka kitaplarla birlikte...

Mesela Dan Franck'in "Ayrılmak" isimli romanıyla çok yakınlar.

Kapağında benimkine benzeyen durgun bir daktilonun sadece bir kesiti resimlenmiş.

Yazmayla ayrılmanın bir ilgisi varmış gibi...

Bir kadınla bir erkeğin ayrılığından söz ediliyor kitap boyunca.

Fonda da her zamanki gibi çocuklar var.

"Günlük yaşamın ağırlığını, iki çocuklu bir ailenin ağırlığını düşündüğünde adamın içinde bir isyan duygusu uyanır. Adamın bir aile imgesine ihtiyacı vardır ama paradoksal olarak bu imge, kadın kendini bir kurban hâline getiren aile çerçevesinden kopmaya can attığından, adamı korkutur. Acı, ama henüz hesaplaşma zamanının gelmediğini düşünür. Daha önemlisi çocukları ve karısı hikâyeyi terk etmeye hazırlanan kişiler gibidir."

Ama bu adam, hikâyesinde yalnız kalacak tek adam değil...

En azından bu masanın genel duygu kompozisyonunda durum hiç öyle görünmüyor.

Kırmızı kaplı bir ajanda başka bir adamın notlarını, coşku-larını ve hayal kırıklıklarını bekliyor, 'Ayrılmak' kitabının yanı başında.

Kieslowski'nin unutulmaz filmi 'Mavi'nin küçük afişinde Juliette Binoche'un dalgın gözlerle kaybolup gittiği yerde kaybolup gitmiş belki de.

Belki de hepsi sadece burada; bu masanın üstünde, şu yorgun dolma kalem kadar, şu alelade kalemlik kadar,

yarısı tüketilmiş şu ağrı kesici kutusu kadar, şu kalın dipli cam bardak ve içindeki su kadar gerçek oluyor, kendilerine bir gerçeklik buluyorlar.

Bu düşünceye kapılmak için çıkarılıp bırakılmış kol saatine, içindeki aşına döngüye bir parça geri dönmek yeterli...

Aslında bu geri dönmek fiili her zaman çok yakışıyor bu masaya.

365'LİK TESPIH

365'lik tespihlerde devriâlem sürüyor.

Tarih defterlerimizin sayfaları bir bir çevriliyor.

İçli geri dönüşlerin menzili uzadıkça uzuyor.

Sabırsız ileri bakışların mesafesi, geleceğin tekinsiz ihtimallerinin çağrışımlarıyla azalıp küçülüyor.

Nabızların bozulmaz zannedilen ahengi bozulmaya başlıyor.

Pırıltılar uzaklaşıyor.

Yapraklar dökülüyor.

Saçlara, çok yaşamışlığın engin beyazlığı düşüyor.

Bakışlar yoruluyor.

365'lik tespihlerde devriâlem sürüyor.

Şen şakrak kahkahaların terk ettiği bütün muhitleri inleyen nağmeler dolduruyor yavaş yavaş.

Düşünceler engin ve karanlık sularda yitip gidiyor.

Canlara sıkıntının buğusu düşüyor.

Hayatla muhabbetin derin izleri, sararmış eski fotoğraflara, cansız hayallere sığınıyor.

Hatıralar kekreleşerek hafızaların kıyı köşelerine yerleşiyor.

Sesler zayıflıyor.

Akisler gittikleri gurbetlerden dönmüyor.

İzler eskiyor, kararıyor.

...

365'lik tespihlerde devriâlem sürüyor.

Gönül yaraları büyüüp kökleşiyor hikâyelerde.

Acımasız fırtınalar, insanın mecali tükenmiş kıyılarını
dövüyor, örseliyor gönderdiği hoyrat dalgalarla.

Masumiyetler, açmayı başaramamış goncalar gibi ses-
sizce kuruyup dökülüyor dallarından.

Kötü niyetler durmadan açığa vuruyor kendilerini.

Saatler kin kusuyor adeta.

Akıllar susuyor.

Zihinler bulanıyor.

Hayaller kırıışıyor.

...

365'lik tespihlerde devriâlem sürüyor.

Göz alabildiğine uzanan kırlar sessizliğe boğuluyor.

Bulutlar yağmurlarını esirgiyor.

Eşya, terk edilmiş bir şehir gibi ölü ve soğuk uykusuna
çekiliyor.

Heyecan donuklaşıyor.

Adımlar çıkmazlaşıyor.

...

365'lik tespihlerde devriâlem sürüyor.

Akıl, içimize asitten yakıcı bir şarkı fısıldıyor.

Her şey o anda anlaşılıyor.

Belki de iş işten geçiyor.

Son pişmanlıklar dolduruyor içimizi.

Diller suskunlaşıyor.

...

365'lik tespihlerde devriâlemimiz sürüyor.

Takvim yapraklarında sözü edilen kötü zamanlar yaklaşıyor.

Nabızlar yükseliyor.

Ve ışıklar titrekleşiyor uzaklarda.

BAKMIYOR ÇEŞM-İ SİYAH

Önce taş plaklar başladı dönmeye.

O içli kadın sesi neredeyse bülbüller gibi şakıyarak bir iğnenin ucunda inletti dünyayı:

“Bakmıyor çeşm-i siyah feryâde
Yetiş ey gamze yetiş imdâde”

Plaklar döndükçe o içli kadın sesi her yeri sardı.

Bütün yaralı gönüllerde kanadı.

Plaklarını Safiye Hanımefendi’nin, Müzeyyen Hanımefendi’nin ve Münir Nurettin Beyefendi’nin plaklarının yanına koyup sergilediler.

Onunkilerde ‘Hamiyet Hanım’ yazıyordu.

...

Radyo antenleriyle Anadolu’ya yayıldıkça sesi, ünü de dinleyeni de tiryakisi de çoğaldı.

Taş konaklardan, ahşap köşklere yükselen seda, gri apartmanlarda, loş kiraathanelerde ve köy odalarında yankılandı.

Tiryakileri herkesi susturuyordu Hamiyet Hanımefendi’nin ismi radyoda anons edilince.

Çünkü onun sesi başka seslerle yan yana getirilebilecek bir ses değildi.

Tek başına çağıldamalıydı.

Susmak, sessizce kulak vermek gerekliydi.

Ancak o zaman ümitsiz şarkıları bir uçtan bir uca efkârla doldururdu içinizi.

...

Televizyonla birlikte insanlar görüntüsü ile de tanıştılar Hamiyet Hanımefendi'nin.

Gerçekten hanımefendiydi.

Eğlence dünyasının kıyısında oturuyor, işin dedikodusuna bulaşmadan yaşıyordu.

Çağırılınca gidiyor, içli şarkılarını okuyor, sanki kaldığı yerden devam ediyordu.

Sonra yeniden köşesine çekiliyordu.

Seyredenlerin ortak fikri, Hamiyet Hanımefendi'nin plaklara ve radyoya ait olduğu, televizyonda misafir gibi durduğu şeklindeydi.

Popüler olmak uğruna, pek çoğunun yaptığı gibi tarzını, yorumunu ve repertuarını değiştirmemişti.

İlk taş plağında neyi nasıl söylüyorsa, yine aynı öyle söylüyordu şarkılarını.

Bugüne değil de sanki düne ait bir sesle...

...

Her zaman Hamiyet Hanımefendi'yi dinleyecek birileri bulundu.

Tiryakileri de oldu daima.

Müziğe onunla kulak verenlerin çoğu aramızdan ayrılrsa da, o yine şarkılarını dinletecek birilerini buldu.

Babalar, sesini duymak için sükûnete davet ettikleri çocuklarını farkında olmadan alıştırdılar Hamiyet Hanımefendi'ye.

Tıpkı rahmetli babamın bana yaptığı gibi...

İçinden sarsılırdı sanki rahmetli babam; çocuk aklımla kestiremediğim hayat acıları burnunun direğini sızlatırdı sanki onun sesi radyodan her yükseldiğinde:

“Bakmıyor çeşm-i siyah feryâde

Yetiş ey gamze yetiş imdâde.”

Şimdi aynı sarsılışla dinliyorum Hamiyet Hanımefendi’nin
efkârli şarkılarını.

Zaman pek bir şeyi değıştirmiyor insanlarda galiba.

...

Hamiyet Hanımefendi, yani Hamiyet Yüceses nice zaman
önce kalbine yenik düşerek ayrıldı aramızdan.

Bir grup insan, onu musalla taşından alarak ‘makber’ine
götürüp bıraktılar.

O içli ses taş plaklarda, radyo kayıtlarında kaldı.

Bir de hafızalarımızın loş ve kederli köşelerinde:

“Her yer karanlık,
Makber mi Ya Rab!”

Hava karardı.

Gökyüzünü kaplayan kara bulutlar, saatleri zaman dışı kaygılara sevk etti.

Gök gürültüleri, yüreklerde gizli gizli filizlenen ahir zaman korkularını büyüttü.

Parlayıp sönen şimşeklerin sesi, yüreklerinde korkular büyüten insanları daha da ürküttü.

Camlar buğulandı.

Bağırtılar, duvarlar arası bir gelgiti enine boyuna yaşadılar.

Beyaz örtüler üstüne düşen gölgeler, oynak ışık oyunlarının altında yabancılık çektiler.

Semaver, demlenmeye bıraktığı çayı koynunda unuttu.

Közler, üstlerinde çizgi-dumanlar bırakarak söndüler.

Dolaba kaldırılmış bir sigara tabakası, uzun soğuk gecelerin rutubetiyle pas tuttu.

Nargile, iç geçirdi geçen mutlu günlere.

Pullar eskidi.

Resimler sarardı.

Eşya başkalaştı.

Gürültü kapladı her yanı.

Kulaklar çınladı.

Sarı şevrolelerin sesleri unutuldu.

Üstü yıldızlı yaz seyirlikleri rafa kaldırıldı.

Yıldızlı çikolatalar, yeni yetmelerin burun kıvrımlarıyla karşılandı.

Sokak lambaları karardı.

Bekçilerin gece düdükləri, tarih kitaplarının son sayfalarında ziyarete açıldı gün boyu.

Çifteler sessiz sedasız duvardan indirildi.

Geyikli duvar halıları, tozlu sandıkların bilinmezliğe açılan dipsiz kuyularına gönderildi.

Zıplayan plastik kurbağalar demode muamelesi gördü.

Arap kızı kepenkleri indirdi.

Kaynana dilleri cam kavanozlarda eridi.

Ev gezmeleri, diplomatik kılıklara zorlanarak gölgelendi.

Kapı önü muhabbetleri muhtemel ki bir daha dönmek üzere sürgüne gönderildi.

Haylaz çocukların cıvıltıları kesildi.

Kısa pantolonlu kovboylar, F klavyeli mahkemeler tarafından yargılanıp soğuk sehpalardan sallandırıldı.

İğne oyalı yemenileriyle masal söylemeye yeltenen gün görmüş ninelerin masalları daha ağızlarından çıkmadan mühürlendi.

Keloğlan iteklendi, yedi cüceler köteklendi.

İyi dilekler dipçiklendi.

Bozacılar, gece simitçileri ile birlikte yakalanarak yeni düzen kurulmuş mahallelerden sepetlendi.

Zıpçıktılar kenetlendi.

Ada vapurları, düdüklerinde kendilerini aradılar.

Balıkçılar denizin böğründe onulmaz yaralar açtılar elleriyle.

Martılar hastalandılar.

Tramvaylar kıymet bilmez veetlere eğlence oldular.

Ritim tökezledi.

Sirenler acı acı inledi.

Kelimeler, sonu gelmez ağıtlara döndürdüler ürkerek dolaşan şiirleri.

Ayaklar, kara lastiklerinin içinde asırlık bir soğukla söylediler.

Hava karardı.

Radyo, çiçeğe durmuş ağacın dalından düştü.

Plak kırıldı.

Ses sustu.

Kâğıt külahlara doldurduğum çocukluk günleri yele savruldu.

Devir değişti.

Ses sustu.

Şarkılar hayal oldu.

Yaşadık.

Düne ait bir zamandı.

Evlerin içine bulutlar sığıyordu. Gaz lambaları, mütevazı ışıklarıyla duvarlarda gölge-temaşalar tutuşturuyor, esrarla kendine çeken gizli dehlizler uzatıyordu karanlığa. Sofalar dört duvarı genişleten ferahlıklarla taşıyordu çocuk bağırıltılarını. Kanaviçenin oynak kıpırtılarıyla renklenen beyazlıklar odaları serinletiyordu. Uzak bir köşede pinekleyen radyo, kocaman düğmeleri ve ceviz kaplamasıyla lüksün tarifi zor yalnızlığını sergiliyordu. Eşyaya sinen yoksullukla sadelik etrafa yayılıyor, kendi estetiğini yaşıtıyordu. Evler kapıda karşılayan bir samimiyetin dingin limanlarıydı.

Yaşadık.

Düne ait bir zamandı.

Bahçeler yeşil bir mahremiyetle evlere kol kanat geren derinlikleriydi sokakların. Erik ağaçlarına rüzgârla paslaşan salıncaklar kurulurdu. Her derde deva sütler sağılırdı incir dallarının kırılğanlığından. Bütün ağaçlar çekince yeşillerini, altın sarısı ayvalarla süslenirdi avlularda güz grileri. Bahçeler, çamaşır kazanlarında kaynayan sakız beyazlıkları, bakır sinilerde koyulaşan domates-biber kırmızılıkları, tahta teknelerde yoğrulan tarhana alacalıklarıyla çevrelenen bir şenliğin orta yeriydi. Saklambaçların, evciliklerin, Tarzanlıkların ve nice küçük adamlıkların boy gösterdiği bir küçük dünyanın neşeli sesleriyle yankılanan parantezleriydi sokakların. Doyasıya yaşanan ve kıyasıya ölünen resimleriydi hayatın, hayatların.

Yaşadık.

Düne ait bir zamandı.

Sokaklar, yan yana yaşamayı kolaylaştıran örgüsüydü şehrin. Güneşin ışığıyla cilaladığı taşlar, envaiçeşit yabani yeşille çerçevelenirdi. Yağmurlar küçük dereler hâline gelip akardı sokak aralarından. Herkese bir köşe ayrılabilcek kadar genişti çocukların sokaktan ülkeleri. Her tümseğini, her kıvrımını ezbere bilirlerdi. Her kıpırtının bir ayrıcalığı, her yürüyüşün bir hikâyesi vardı. İnsanlar, aldıkları bütün nefesler ve bıraktıkları bütün izlerle nakşolunurdu sokakların hafızasına. Hıçkırıklar, şen kahkahalar, kadın yaygaraları, kapı önü fiskosları, satıcı nidaları, sarhoş naraları, seslerin haritasında yerlerini alır, asılırdı duvarlara. Sokaklar, hayatın dingin bir akışkanlıkla yatağını doldurduğu nehirlerdi.

Yaşadık.

Düne ait bir zamandı.

Şehirler, yaşantılarını bütünleyen bir ortak paragraftı insanlar için. Hayatlar bir nabız atışı gibi titreşirdi içinde. Renkler, birbirleriyle sürtüşmeden yayılırdı yollara, meydanlara. Her gün genişlerdi hayat şehirlerde ve her gece çekilirdi karanlığın bakir sınırlarına. Daraltmaz, sıkıştırmaz, aksine şefkatle kucaklar, bağrına basardı yaşayanları. Şehirler yaşayan coğrafyalar, ısıyan dünyalardı.

Yaşadık.

Düne ait bir zamandı.

İnsanlar evlere tutunuyordu.

Evler bahçelere sığınuyordu.

Bahçeler sokaklara bağlanıyordu.

Sokaklar şehirlere can veriyordu.

Şehirler hayatı bütünlüyordu.

Düнде yaşadık, bugünde yaşadık.

Bize ait zamanı hiç unutmadık.

DÖNÜŞÜ OLMAYAN

Kış buğusu, kıpırdayan bütün resimlerini perdeliyor camların.

Dağlardan kopan hırçın bir soğuk, buzdan ve zümrütten kollarıyla ele geçiriyor şehrin bütün köşelerini.

Beyaz, iliklerimize işleyerek yayılıyor, bütün canlılıkları kuşatıyor, örtüyor.

O mevsim... O ıssız ve soğuk mevsim üstümüze geliyor durmadan.

Işık yalnızca gözlerimizdeki iki küçük kristal olarak yaşıyor sanki.

Hayat donup kalıyor.

Zaman kırılıyor. Biz kırılıyoruz.

Söylenmiş sözlerden geri dönemiyoruz.

...

Lambaların kibirli ışıkları odalarımızın bütün sırlarını aydınlatıyor.

Evlerin kaçılacak loş köşelerini arıyoruz.

Suçüstü sıkıntıları kaplıyor ruhumuzun bütün saklambaçlarını.

"Ne büyük bu evler!" diyoruz, "Ne büyük! Bakınca her yeri görünüyor."

Tavanda bir lamba, altında ürkekliğimiz; bir saatin kıvrımları boyunca kaçıyoruz birbirimizden.

Korku, göz bebeklerimizdeki dev karanlığa dönüşüyor.

Mekânlar kırılıyor. Biz kırılıyoruz.
Söylenmiş sözlerden geri dönemiyoruz.

...

Sadece kısır döngülere açılıyor yollarımız.
Her kaldırımda bir yılan dileniyor.
Bir çocuk ağlıyor yanı başımızda, kulak vermiyoruz.
Onlarca serçe havalanıyor bir ağaçtan, görmüyoruz.
İki araba çarpıyor birbirine, farkına varmıyoruz.
Bir ateş yanıyor şehrin ortalık yerinde, ısınamıyoruz.
Sanki yaşamıyoruz.

Sanki yokuz.

Ümit, bir serap olarak görünüyor gözlerimize.
Anlamlar kırılıyor. Biz kırılıyoruz.
Söylenmiş sözlerden geri dönemiyoruz.

...

Donmaya yüz tutan bütün nehirler, beynimizin çeperlerinde arıyor sanki kaybettikleri yataklarını.
Bütün sorular, etimize geçiriyor kancalarını.
Oysa daha fazla yorulamayacak kadar yorgunuz biz, fazlasıyla yorgun bizim bedenlerimiz.
Yakıcı bir koşunun mağlubiyeti var üstümüzde.
Silkinemiyor, kendimize gelemiyor ve ayağa kalkıp bizim için hazırlanmış kalıpları dolduramıyoruz.
Yaşamak için yapmamız gereken her şey, göz kapaklarımıza ağır bir yük olarak biniyor.
Düşünceler kırılıyor. Biz kırılıyoruz.
Söylenmiş sözlerden geri dönemiyoruz.

...

Sevdalar, beklemediğimiz konuklar gibi gelip yerleşiyor hayatımızın bir köşesine.

Çabuk alışıyoruz duyguların dünyamızı kendi rengine boyamasına.

Ayaklarımız yerden kesiliyor, yaşanacak bir şeyler olduğunu sanıyoruz.

Aldanıyoruz.

Gerçek, can yakan bir keman solosuyla düşüveriyor başımıza.

Sevgiler kırılıyor. Biz kırılıyoruz.

Söylenmiş sözlerden geri dönemiyoruz.

...

Zamanlar kırılıyor. Mekânlar kırılıyor. Anlamlar kırılıyor. Düşünceler kırılıyor. Sevgiler kırılıyor.

Biz kırılıyoruz.

Söylenmiş sözlerden geri dönemiyoruz.

Havalar soğuduğundan beri bir yerde oturup sıcak bir salep içmek geçiyordu içimden.

Nihayet yaptım.

Orta hâlli bir pastanede, camın kıyısındaki bir masayı seçerek oturdum. Üzeri tarçın kahverengisiyle kaplı sıcak bir salep istedim. Onlar salebimi getirirken etrafa bir göz gezdirdim.

Çok ilginç bir yer değildi. Gittikçe birbirine biraz daha benzeyen yüzlerce pastaneden biri. Mermer görünümlü gri masalar, kırmızı deri sandalyeler, duvarlarda aynalar ve uzaktan plastik olup olmadıkları anlaşılmayan bilumum yeşillikler... Zevksiz, soğuk ve olduğundan daha kalabalık...

İnce zevklerin yerini neden tekdüze klişelerle doldurduğumuz sorusunu artık bir alışkanlık olarak zihnimde gezdirirken, salebim geldi. Bir yudum aldım. Pastanenin dekorasyonunu yapan kişinin salebi yapanla aynı olmadığı çok belliydi.

Bu sıcak keyifle birlikte dışarıya çevirdim bakışlarımı. Yoldan geçen insanların yüzlerini okumaya başladım.

Sık sık yaptığım bir şey olduğundan, insanların yüzlerinde dolaşmanın ne büyük bir serüven olduğunu gayet iyi biliyim. Hatta bana sorarsanız, insanların yüzlerinden daha ilginç ve daha zengin bir şey yoktur dünyada. Onları yüzlerinden okuyabilirsiniz. İçlerinin haritası yüzlerine vurur çünkü.

Mesela az önce geçen ihtiya r kadın... Belli ki romatizmaları fena hâlde azm  . Aynı dertten muzdarip olduğum için, ayak topuklarından yüzüne kadar bir karınca ordusu tarafından taşınan sızıyı net olarak görüyorum. Sanırım evinde de bir problemi var, sıkıntılı görünüyor. Kendi evinde oturuyor olmalı, yalnız... Kira  dememesine rağmen maddi bir rahatlık içinde değil, umutsuz, bezgin... Muhtemelen yıllar önce teka de ayrılm  . Yakınları varsa da onunla pek ilgilenmiyor. Evde her geçen gün tembelle en bir kedinin onu bekliyor olması muhtemel.

Ne zor yalnızlık. Hele hayattaki her şeyin bir sabun köpüğünden daha uzun ömürlü olmadığının bu kadar farkındayken...

Ve i te başka bir yüz, duygusal haritası öncekinin tam tersi... Hayatı, istediği her şeyi içine sığdırabileceği kadar geniş bir oyun bahçesi zanneden pembe yanaklı bir geç kız... Ortaokulun ya bir ya ikinci sınıfında... Şimdiden yarı a sokulduğu belli. Bu mengeneye büyük gelecek bir enerjisi var, ne zaman elindekileri fırlatıp çılgınca dans etmeye ba layacak diye garip bir gerilime kapılıyorsunuz onu izlerken. O kadar dinamik, o kadar istekli ki yaşamaya...

Ne kadar birbirine uzak iki hikâyesi var birbiri ardına önümden geçen bu iki yüzün.

Ne çok çelişki dolaşıyor böyle sokaklarda.

Birkaç saniye arayla önümden geçtiler i te; ya lı bir kadın, liseli bir geç kız...

Kim kimin önünde yürüyor belli değil!

Annesini birkaç saat önce toprağa vermiş bir adam geçebilirdi önümden, yanında birkaç ay sonra doğacak çocuklarına hamile karısıyla...

 l mle hayat, el ele kol kola...

Kim kimin yanında yürüyor belli değil!

Kim kimden önce, kim kimden sonra...

Alelaide bir pastanede, cam kıyısında bir masaya oturarak dünyadaki her şeyi bir fincan salep eşliğinde seyretmek mümkün görünüyor insana.

Salebimi bitirip sokaktaki onlarca yüzün arasına karışmaya sıra gelince ben de onlar gibi hikâyemi dikkatli gözlerden gizleyemez hâle geleceğim.

Bir kıyıda bizi seyre dalan biri varsa, bütün savunmasızlığımızla içimize kadar görüyor olacak bizi.

Sıkıntılı bir yaşlı kadın...

Enerji dolu genç bir kız...

Kafayı yaşamaya takmış yorgun bir adam...

Hepimiz sokaktayız ve saklayamıyoruz dikkatli gözlerden yüzlerimizi.

Camların arkasında, saleplerini yudumlayan düşünceli adamlar belki de her an derin derin izliyor bizi.

KIŞ GÜNEŞİ

Şair, “Beni bu güzel havalar mahvetti.” demiş bir tarihte. Onun nasıl bir havayı kastettiğini bilmiyorum; ama beni kışın yakasına düşen güneşli havalar mahvediyor. Kendimi dünyadaki her şeyi yerinden oynatabilecek denli enerjik hissediyorum kış karasının kendini unutturduğu böyle günlerde. Parmaklarımda, dokunduğum her şeyi güzelleştirecek sihirli bir güç olduğumu vehmediyorum. Kuşkusuz sağlıklı bir durum değil bu. Kış güneşinin kara kışa ara vermiş olmasına rağmen dünyayı değiştirmek hiçbirimizin elinde değil çünkü. Ama o güneşli havalar yok mu! Aklımı başımdan alıyor benim. Ayaklarımı yerden kesiyor. Güneşin sinsice seraplarına kapılıveriyorum. Kara kış saklandığı delikten çıkıp yeniden her yeri kapladığında kırık hayallerimle baş başa kalıyorum. Kapalı havalara yeniden alışmakta güçlük çekiyorum. Aslında uzun zamandır hayatımdaki bütün saadet zamanlarının kış güneşi kadar güzel ve kısa yaşandığının, hayatıma ve hayatımıza fon olan asıl renginse her zaman gri olduğunun farkındayım. Bunun sindirilmesi zor bir durum olması gerçekliğini azaltmıyor.

Yaşadıkça bu dramatik gerçeğe de alışmak zorunda kalıyor insan.

Ben de alışmaya çalışıyorum.

Ama hikâye burada bitmiyor.

Tam alıştığımı düşündüğüm anda, pırıl pırıl bir kış güneşi araya girip bilincimin bütün dengelerini bozuyor.

En insani taraflarımla kuşandığım coşku, direncimin bütün kalelerini birer birer düşürüyor; en savunmasız hâlimle hayatın hoş ama tehlikeli sokaklarında gafil avlıyor beni.

Her şey en başa dönüyor ve ben bütün baştan çıkarılmışlığımla ortada kalıyorum.

Her şeyin daha farklı olabileceği kanaati, kış güneşinin gözlerimde bıraktığı bir kamaşmadan başka bir şey olamıyor.

Beni bulutlara yükselteceğini sanarak peşine takıldığım ışık, sudaki halkalar gibi dağılıp kayboluyor.

Yani illüzyon bitiyor.

Güneş aradan çekilip öylece kışın kucağına itiveriyor beni.

...

Doğrusu mevsim normallerine hiç itirazım yok.

Şairin havalarla ne derdi olduğunu da bilmiyorum.

Sadece insanları kış güneşine karşı uyarmak istiyorum.

Kış güneşlerinin sinsi kementlerine karşı dikkatlerini çekmek istiyorum.

...

Bunları yazarken bulutların geri geldiğini ve havanın yalan söylemekten vazgeçtiğini söylüyor pencerem.

Rahatlıyorum.

Uzak bir ses benimle aynı tondan bir şarkıya ses veriyor:

“Kış güneşi...

Yanlış bahar...”

YANLIŞ ZAMAN

Ampuller odalara çöken ağır karanlığı aydınlatmaya yetmiyor.

Televizyonların ses düğmeleri çalışmıyor.

Annesiz, yarinsiz, oyunsuz, sahipsiz kalmış çocukların ekran dolusu hıçkırıklarından kaçılmıyor.

Evlatsız, dünsüz, yuvasız, bugünsüz kalmış anaların içler acısı çığlıklarından kaçılmıyor.

Her şey oluyor adeta kendini acıyla çoğaltan bu sesler bir araya gelerek.

Bütün sesler buluşuyor bu çığlıklarda.

Belli ki saatler yanlış bir zamanı gösteriyor.

...

Dev bir sirk çadırı, gökyüzü ile son irtibatımızı da kesiyor.

Aslan terbiyecileri kırbaçlarını şaklatarak gam yükünden yorgun düşmüş omuzlarımızı ürkütüyor.

Çığırtnklar; ıslak, yapışkan, parlak ve kirlili bir yarından söz ediyor olanca sesleriyle.

Cambazlar ip üstünde yürümekten yolda yürümeyi unutmuş durumda.

Şaklabanlar kötülüğün protokolünü doldurmak için hep en öne oturuyor.

Gösteri hiç durmadan sürüyor.

Alkışlar bütün yalanları gizliyor.

Maymunlar seyircilerin kalplerini topluyor bağış olarak şapkalarıyla.

Yaşadıkça bu dramatik gerçeğe de alışmak zorunda kalıyor insan.

Ben de alışmaya çalışıyorum.

Ama hikâye burada bitmiyor.

Tam alıştığımı düşündüğüm anda, pırıl pırıl bir kış güneşi araya girip bilincimin bütün dengelerini bozuyor.

En insani taraflarımla kuşandığım coşku, direncimin bütün kalelerini birer birer düşürüyor; en savunmasız hâlimle hayatın hoş ama tehlikeli sokaklarında gafil avlıyor beni.

Her şey en başa dönüyor ve ben bütün baştan çıkarılmışlığımla ortada kalıyorum.

Her şeyin daha farklı olabileceği kanaati, kış güneşinin gözlerimde bıraktığı bir kamaşmadan başka bir şey olmuyor.

Beni bulutlara yükselteceğini sanarak peşine takıldığım ışık, sudaki halkalar gibi dağılıp kayboluyor.

Yani illüzyon bitiyor.

Güneş aradan çekilip öylece kışın kucağına itiveriyor beni.

...

Doğrusu mevsim normallerine hiç itirazım yok.

Şairin havalarla ne derdi olduğunu da bilmiyorum.

Sadece insanları kış güneşine karşı uyarmak istiyorum.

Kış güneşlerinin sinsi kementlerine karşı dikkatlerini çekmek istiyorum.

...

Bunları yazarken bulutların geri geldiğini ve havanın yalan söylemekten vazgeçtiğini söylüyor pencерem.

Rahatlıyorum.

Uzak bir ses benimle aynı tondan bir şarkıya ses veriyor:

"Kış güneşi...

Yanlış bahar..."

YANLIŞ ZAMAN

Ampuller odalara çöken ağır karanlığı aydınlatmaya yetmiyor.

Televizyonların ses düğmeleri çalışmıyor.

Annesiz, yarinsiz, oyunsuz, sahipsiz kalmış çocukların ekran dolusu hıçkırıklarından kaçılmıyor.

Evlatsız, dünsüz, yuvasız, bugünsüz kalmış anaların içler acısı çığlıklarından kaçılmıyor.

Her şey oluyor adeta kendini acıyla çoğaltan bu sesler bir araya gelerek.

Bütün sesler buluşuyor bu çığlıklarda.

Belli ki saatler yanlış bir zamanı gösteriyor.

Dev bir sirk çadırı, gökyüzü ile son irtibatımızı da kesiyor.

Aslan terbiyecileri kırbaçlarını şaklatarak gam yükünden yorgun düşmüş omuzlarımızı ürkütüyor.

Çığırtnalar; ıslak, yapışkan, parlak ve kirlili bir yarından söz ediyor olanca sesleriyle.

Cambazlar ip üstünde yürümekten yolda yürümeyi unutmuş durumda.

Şaklabanlar kötülüğün protokolünü doldurmak için hep en öne oturuyor.

Gösteri hiç durmadan sürüyor.

Alkışlar bütün yalanları gizliyor.

Maymunlar seyircilerin kalplerini topluyor bağış olarak şapkalarıyla.

Belli ki saatler yanlış bir zamanı gösteriyor.

...

Frenleri patlamış bir otobüs, dünyadan aşağıya doğru ölümcül bir süratle koşuyor sanki.

Yolcular buz dağları gibi oturuyor koltuklarında.

Soför kendi hâlinde, eğlencesinde.

Durmadan uyarılar yapıyor otobüsün hoparlöründen.

Aldıran yok!

Bağıran yok!

Hayatına sahip çıkan, ölümünü karşılayan yok!

Her şey sadece akıbetine akıyor.

Belli ki saatler yanlış bir zamanı gösteriyor.

Bombalanmış taş bir hastane binası var orta yerde.

Bütün yataklarında, çırpınan bebekler yatıyor bu metruk hastanenin.

Serum takılmış, bebeklerin pamuk kollarına.

Ölüm takılmış gözlerine.

Duvarlar hafızalarındaki iniltilelerle çalkalanıyor.

Herkes orada.

Ve hiç kimse yok!

Hayat en acı yüzleriyle orada.

Ve sadece ölümün ayak sesleri duyuluyor boş koridorlarda.

Bebekler çırpındıkça ıssızlık çoğalıyor.

Belli ki saatler yanlış bir zamanı gösteriyor.

...

Her yolun başında eli kanlı bir katil pusu kuruyor.

Her yürüyüş canhıraş feryatlarla kesiliyor.

Yağmurun gücü bile yetmiyor sokakları temizlemeye.

Yaşlılar yerlere kapaklanmış ağılıyorlar sarsılarak.

Cinnet yaygınlaşıyor.

Ve belli ki saatler yanlış bir zamanı gösteriyor.

UZAK ŞEHRE YOLCULUK

Peşinde takıldığımız beyaz uzun çizgiyi görünür kılıyor ara ara silecekler gıcırdayarak.

Yol ıslak...

Binbir kederli ve düşünceli yolcu var otobüste.

Bilinç lambaları açık; yalnızca kendilerinden ibaret kalmış bir şarkıyı sessiz ve derinden söylüyorlar.

Yol ıslak ve uzayan beyaz bir çizginin peşine takılmış gidiyoruz ardımıza hiç bakmadan.

...

Gecenin içinde bir mola yeri...

Metal bir ses bütün sesleri bastırıyor.

Ölmek gibi, yaşamaktan da kaçıyor sanki bütün bu gözleri yaşamaktan yorgun düşmüş yolcular.

Gecenin içinde bir mola yeri...

Nefes almak zor.

...

Bir yabancılik hissi karşılıyor otobüsün yolculuğun sonunu getirdiği bu yerde insanı.

Bir de lime lime eden bıçak gibi bir soğuk...

Önce yağmur düşüyor yukarılardan, sonra kar.

Birbirine ve bana yabancı bütün caddeler ıslanıyor.

Üşümenin de sır gibi herkesten özenle saklanan bir adı, bir tarifi, bir duygusu var bu şehirde.

Ve üşümeye benzer bir tadı var bu şehrin.

...

Bana yollardan, radyolardan, parazitlerden ve trafik lambalarından söz ediyor bindiğim taksinin şoförü.

Geceden başka hiçbir şey duymuyorum o sıra.

O da görmüyor aslında beni.

Suskun bir karaltıyla konuşuyor. Sadece konuşuyor.

O, susmaya giden yolu bulamıyor, ben kaçamıyorum içimi daraltan emniyet kemerlerinden.

Işıklara dokunamıyoruz ikimiz de.

Sadece zorunlu seslerle doldurabiliyoruz geceyi:

- Müsait bir yerde!

...

Deniz çok uzak bir yerde sanki...

Yüksek binaların, reklam panolarının ve telefon kulübe-
lerinin ardında...

Kendi kendisiyle zoraki olarak sürdürdüğü boş bir söyle-
şide tüketiyor âdeta maviliğini.

Şehrin söylemeyi âdet hâline getirdiği bir yalan gibi hem
çekiyor hem tedirgin ediyor dışarıdan gelenleri.

Saklıyor yabancı yolculardan, bütün sırlarını bilen o çığır-
tan martıları.

...

Buhur kokusu sızıyor, üstü brandalarla örtülmüş ruhani
iklimlerden.

Donuk ışıklı minareler ve geniş kubbeler gökyüzünü kap-
lamış yine de.

Yeryüzünü zehirleyen yırtıcı neonları var bir de gecenin.

Şehir lafa tutuyor, ortada durup dinliyorum öylece.

Yağmur hiç durmadan düşüyor üstüme.

Sararmış bir kartpostal gibi burada her şey...

Bütün yoksul sokaklarında eski bir kanun taksiminin yan-
kısı dolaşıyor bu eski şehrin.

Bütün dönülmez akşamlarında göçüp gitmiş bir şair ya-
şıyor.

...

Eskiden kabaran bir küheylana benziyordu bu şehir...

Şimdi ısıyor, ceplerine sığınan üşümüş elleri.

HUZURSUZUM!

Sıkılıyorum ve toprağa düşen bir yağmur damlası kadar huzursuzum.

Olduğum yerde duruyorum.

Dünyaya kapanıyorum.

Kitaplara bakıyorum insanların durduğu mesafelerden.

Adamakıllı sıkılıyorum.

Üst üste konmuş kelimelerden sıkılıyorum.

Art arda dizilmiş cümlelerden sıkılıyorum.

Kalıplara dökülmüş düşüncelerden sıkılıyorum.

Üzerime çullanan gevezeliklerden sıkılıyorum.

Sözlerin ifadesizliği sıkıyor beni.

Sıkıyor beni gururla şişirilmiş kuramlar. Sıkıyor beni ya-
tağına sığan nehirler. Sıkıyor beni göğüsleri zorlamayan
yürekler. Sıkıyor beni tekdüzeliğin ipe sapa gelmez di-
siplinleri. Sıkıyor beni kitapların hayattan nasibi olmayan
kurguları.

Her şeyi anlıyorum ve bir birikintiden yağmur suyu içen
küçük bir serçe kadar huzursuzum.

Olduğum yerde duruyorum.

Kendime kapanıyorum.

İnsanlara bakıyorum hayatın bir kenarından.

Her şeyi görüyorum.

Hırsın insanları nasıl gözü dönmüş kemirgenlere döndür-
düğünü görüyorum.

Herkesin birbirinin üstüne basmak için nasıl da hevesli olduğunu görüyorum.

Bunları görmek üzüyor beni.

Bir çıkış noktası arıyorum.

Arıyorum ve ararken yolunu kaybetmiş bir derviş kadar huzursuzum.

Körelmiş sevdalar sarsıyor beni. Sarsıyor beni uzaklığın bu denli yakınlıktan üretilmesi... Sarsıyor beni aşkların sözlüklerden çıkarılması... Sarsıyor beni sevgilerin tanım-larda yitirilmesi...

Sarsılıyorum dağları bekleyen korkulardan. Sarsılıyorum parlayıp sönen cesaretlerden. Sarsılıyorum yalanın dört yanımızı çeviren ordularından. Sarsılıyorum sahteliğin zirvelere tırmanışından. Sarsılıyorum insanların sarsıntı-sızlığından.

Bağırıyorum ve kendi sesinde boğulan bir feryat kadar huzursuzum.

Bağırıyorum bu zifiri umursamazlığın örtüsünü kaldırmak için dünyanın üzerinden.

Bütün leşçi kuşları kaçırmak için bağırıyorum.

Tozlanmış hayalleri yeniden uyandırmak için, insanca duyguları yeniden canlandırmak için bağırıyorum.

Küllenen ateşleri tutuşturmak için bağırıyorum.

Avazım çıktığı kadar bağırıyorum.

Yaşıyorum ve yarına çıkmayacak bir umut kadar huzursu-zum.

ÇİĞİRİNDAN ÇIKMIŞ KALEM

Kalemim çığırından çıktı bugün!

Önce bir papatya çizdi kâğıdın bembeyaz ülkesinin üstüne.

Sonra bir Osmanlı tuğrası...

En son da bir Mickey Mouse...

Ama bu kadarla da kalmadı.

Papatyanın yapraklarında eski bir aşkın falına baktı.

Gösterişli bir tuğranın ucundan çekip zamanlar üstü bir düz çizgiye çevirdi bütün tarihi.

Mickey Mouse'u da dürtükledi sivri ve tükenmez olduğu söylenen ucuyla.

Pişkin pişkin güldü hepsinin üstüne.

Acayip keyiflendi.

...

Kalemim çığırından çıktı bugün!

Masanın üstünden yere atladı korkusuzca.

Doğruca kitaplığa gidip raflara tırmandı.

Suç ve Ceza'nın önünde durup her cildine birer çarpı attı.

Artık okumanın zamanı geldiğine dair bir hatırlatmaydı sanırım söylemek istediği.

Başımı sallayarak rahatlattım kendisini.

O da yoluna devam etti.

Alt rafa geçip Faulkner ve Edip Cansever'in yan yana durmasındaki alakasızlığa işaret etti.

Sapına küçük bir fiske vurup "Sen bu işlerden anlamazsın!" yollu mesajımı kulağına soktum.

Omzunu silkti.

Tutunamayanlar'ın yanına boylu boyunca uzanıp içini çekmeye başladı.

...

Kalemim çığırından çıktı bugün!

Durduk yerde eski defterleri karıştırmaya başladı.

Teraziye gelmez hatıralarla canımın ipini çekti.

Sararmış ama solamamış hayallerden kanlı canlı görüntüler devşirdi.

Aklımı başımdan alıp geçmiş zaman dehlizlerinde dolaştırdı.

İçimin manivelasını çevirdi.

Ruhumu burktu.

Jilet gibi ütölediğim günü buruşturup bir kenara attı.

...

Kalemim çığırından çıktı bugün!

Halının çiçekten örölmüş labirentlerinde baş döndürücü bir koşu tutturdu.

Peşinden atladım.

Yakalamaya çalıştıkça burnumu halıya sürttü.

Hız kesip onu seyrettim.

Köşeli karanfilleri solladı.

Yeşil zambak yapraklarına tutunup kırık çizgili gül motiflerinin üstüne doğru uçtu.

Bir süre orada nefeslendi.

Sonra yeni baştan başladı çılgınca koşusuna.

Kafayı yemiş bir kalem, kafayı yemiş bir kaleme ne kadar benzeyebilirse o kadar benziyordu kafayı yemiş bir kaleme.

Kalemim ıġırından çıktı bugün!
Zıplayıp konu biraz önce indiġi masanın üstüne yeniden.
Bir hamlede vardı kġıdın bembeyaz ülkesinin orta yerine.
Bir süre bekledi dimdik ayakta.
Sonra selamladı güya, orada onu seyreden kalabalıġı.
Kulaklarını dikerek ve de havayı, yani havanın içindeki
heyecanı dinleyerek; başladı göz açıp kapayınca kadar
sona erecek dansına, nihayet!
Kk bir cümle belirdi böylece kġıdın üstünde:
"Başlamaktır önemli olan, lme yahut hayata!"

KUYRUKLU YILDIZ ALTINDA İZ DÜŞÜM

Üşenmedim, altı kat aşağıya indim.

Park edilmiş arabaların arasından bahçenin en uzak köşesine doğru yürüdüm.

Kafamı kaldırıp kuyruklu yıldızı aradım.

Durduğu rivayet edilen bölgeyi göz çemberine alarak inceledim sık dokudum.

Hayal mi gerçek mi olduğuna karar veremediğim bir küçük nokta gördüm.

Kuyruğu yoktu.

Belki de bir kuyruklu yıldız değildi.

Önemsemedim.

Bakışlarımı gökyüzünden yeryüzüne pike yapan yırtıcı bir kuş gibi aşağılara indirdim.

Baharı çağıran kenti selamladım.

Kentin ısıldayan heyecanı ile iliklerime işleyen dağ soğukunu unuttum.

Bir ısıklık sesinin çabukluğuyla karanlığın içine süzülüp kuyruklu yıldızın altındaki iz düşüme yöneldim.

Işığın, bozkırın irili ufaklı tepeleri üstüne bıraktığı kurşuni örtünün peşine düştüm.

Rüzgârda sallanan kuru bir çalı gibi sendeledim arada bir.

Kollarımı açıp kentin titreyen manzarasını içime çektim.

Bir şarkı mırıldanır gibi, bir şiirden dizeler okur gibi ya da içten bir dua dillendirir gibi dudaklarımı kıpırdattım.

Dilimle ıslattım gündüzden kalma kara kuru kelimeleri.

Ritmimi yavaşlattım.

Sonra yeniden kaldırdım bakışlarımı yukarılara.

Uçsuz bucaksız gökyüzünde hayallerimin sönmeyen kuyruklu yıldızının yerini yeniden buldum.

Bir gözümü açık tuttum, diğerini kapattım.

Sonra içimden daha önce tutulmamış orta boy bir dilek tuttum.

Onu bıraktım, başka bir dilek tuttum.

Bir sürü dilek tuttum.

Bu yüzyıla, ondan sonrakine ve ondan sonrakine yetecek kadar iyi dilek stokladım.

Derin derin nefes aldım. Sonra bıraktım, yeni bir nefes aldım.

Bu yüzyılın, ondan sonrakinin ve ondan sonrakinin bütün yürek daralmalarına yetecek kadar derin nefes stokladım.

Sonra gözlerimi kapattım.

Yıldızı yine gördüm.

Kuyruğunu yine göremedim.

Belki de aradığım yıldız bu değildi.

Önemsemedim.

Gözlerimi açıp gökyüzünün kandillerini saydım. Yeniden, yeniden saydım. Sayısından emin oluncaya kadar saydım.

Sonra bile isteye unuttum yıldızların sayısını.

Sıcak gülüşlerimle tehdit ettim dağ soğuğunu.

Etkilenmedi.

Ben de eve kaçtım.

Asansörde kuyruklu yıldızla doğru yükseldiğimi düşündüm.

Ama kuyruklu yıldızla götürecek butonu bulamadım.

Omuzlarımı silktim ve sadece altı kat yukarıya çıktım.

Bunu sık sık yaptığımı hatırladım.

Odama döndüm ve beyaz bir kâğıt taktım daktiloma.

Üzerine siyah karbon harflerle yıldızlar yaptım.

Cümlelerle takımyıldızlar kurdum.

Virgüllerle kuyruklar taktım cümlelere.

Küçük ışıltılı noktalardan ya da hayallerimin karanlık gergefine işlenmiş bir kuyruklu yıldızdan söz ettim cümlelerimde.

Sonra yattım uyudum.

Uyanıp yazıyı sizlerle paylaştım.

İşte okuduğunuz bu kuyruklu yazı, o yazı!

NAKARAT

Rüzgâr, önüne kattığı her şeyi oradan oraya sürüklemekle meşgul.

Değirmenler günlerin kara ekinini öğütüyor sabırlı dönüşleriyle.

Hayat sürüyor.

Sürüyor savurarak sıraya sekiye uydurduğumuz kirli işlerimizi.

Kanatarak direnci sınanan sancılı belleklerimizi...

Yakarak yeşermeye yüz tutan bütün dileklerimizi...

Yalanlarla sıfırlanmış kelimeler kalıyor ellerimizde.

Bir cılız isyan olsun fısıldanamıyor bu tehlikeli oyunların sarhoşluk veren devridaimine.

Bir çılgılık dahi atılamıyor.

Bekledikçe çoğalıyor suskunluğun omuzlarımıza binen ağırlığı.

İnledikçe artıyor soruların açlığı.

...

Günler adını dahi bilmediğimiz bir meçhule doğru açıyor gönülsüzce yelkenlerini.

Kimsenin gülümseyen bir resmi kalmıyor hayatın naftalin kokulu albümlerinde.

Eskimek âdet oluyor, sarıyor yaşamaktan sarsılan bedenlerimizi.

Bir tek adı konamıyor bu acı tecrübenin.

Bir tek söylenemiyor açıkça, yalanların hayatımızı zehirlediği.

Sıkıldık; sıkıyor içimizi istikametsiz yola çıkan kervanlar.
Bakışlarımızı dolduruyor pişmanlığın saldırgan kum fırtınaları.

Her geçen gün daha fazla sağırlaşıyoruz öncesine, sonrasına, şimdisine ve nasılına hayatın.

Kahırlı ağıtlar yakıyoruz geçen günlerin ardından.

Yürüyemiyoruz bir adım olsun hayatın fıtratına uygun ayak izlerinde.

Kurtulamıyoruz efkârın çın çın çınlayan dehlizlerinden.

Yıkıldık; yıkılıyorz yaşamayı her denediğimizde.

Silkeleyip yere düşürüyor hayat, üstüne astığımız bütün temiz elbiseleri.

Reddediliyoruz; reddediliyor mazeret olarak ortaya sürdüğümüz bütün gerekçeler.

Sadece şaşırmayı akıl edebiliyoruz buna karşılık.

Sadece şaşırmayı hatırlayabiliyoruz eski alışkanlıklarımız arasından.

Bizim, bize dair, bizim için söylenmiş sözlerimiz olacaktı bir yerlerde!

Zamanı an an bölmeye yarayan elleri olacaktı hafızalarımızın!

Bize benzeyen bir tarafımız olacaktı bizim!

Kafamızda durmadan dönen bu çılgın zemberekten ayrı, asude bir dönüşümüz olacaktı kendi etrafımızda!

Bu soysuz nakarattan ayrı bir sevdamız olacaktı bizim!

Yaşanmıyor böyle yoksul, böyle boş, böyle sevdasız günler
eşliğinde.
Yaşanmıyor bu soysuz nakaratın yedeğinde.
Bilinmezlerin bilinmezliğinde...
Seslerin sessizliğinde...
Kaybolmuş aşkların kafiyesinde...

Bazen her şeyi alıp götürüyor ağırlıklı bir kelebek.

Bazen bir tek kelimenin içine sığıyor bütün bir gelecek.

Nokta.

Dışarıda bir yaz gününün en güzel esintilerinden biri var. Baksam gecenin lacivertini tam yerinde göreceğim. Yıldızları elmas kütlecikleri gibi sayabileceğim tek tek. Kulak kabartıp, rüzgârla salınan otların üstünde cırcır böceklerini yakalayabileceğim. Belki bir ağacın altına oturup, aşınası olmadığım bir sıcaklık arayacağım kollarımın arasında.

Nokta.

Belki bir yağmur yağacak, başımı gökyüzüne kaldırıp yağmuru içime çekeceğim. İliklerime kadar ıslanacağım. Belki bir otobüsün gecikmesinden medet umacak, belki hayatı geciktirmekten zaman kazanacağım. Elimde benimle ıslanan küçük kırmızı bir gül olacak. Gül de çekecek yağmuru içine, gül de ıslanacak iliklerine kadar.

Nokta.

Yeterince çiçek alamadım bu yaz. Yeterince sinemaya gidemedim. En güzel meyve salatası nerede yapılır öğrene-medim. Türkü türkü dolaşamadım caddelerde yeterince. Kayganlaştı mı şiirlerin teni, onları elimde tutamadım gönlümce.

Nokta.

Kendi kendine konuşmanın güzel bir tarafı yok. Yaşamak denen bu kanlı badireyi bir sevdan olmadan atlatmanın da...

Parantezler hep içi boş kalıyor bir yerlerde... İstanbul'a ilk defa birlikte gidilecekti. Denize karşı oturulacaktı ıssız kıyıda. Sezen'in yeni kasetinden bir şarkı çalınacaktı aç karnına. Küçük bir pizza söylenecekti garsona. Ve suskun kalmaları için gözdağı verilecekti dakikalara.

Nokta.

Her şeyi içimden geçirdiğime kimse inanmayacak. Bir gece uçan daire gördüğüme de... Onlar emin olduğuma ihtimal vermeyecekler, ben de inanmayacağım o güler yüzlerine. Kulaklarına eğilip şöyle fısıldasam da: "Balko-numda zamanı durduran bir düğme var!"

Nokta.

Ellerime bakıyorum; ne çok harita var üstlerinde. Ne çok gemi geçiyor avuçlarımdan. Koşuyor birileri parmak-larımın arasından uzaklara. Bir ateş yanıyor, bir savaş kaybediliyor. Ellerimde bir boşluk, bir de güvercin sesi...

Nokta.

Taksilerin arka koltuklarında karanfil kokuları kaldı sanki. Hafızamı bir bağ masasında unutmuş olabilirim bu arada. Telefonların tuşlarında bir seksek turnuvasından silik görüntüler ve belleğimde tedavülden kalkmış kurşuni derinlikler... Ha unutmadan, sana bir tiyatro borcum var.

Nokta.

Bu Aragon deli bir adam. Deli bir aşkla seviyor Elsa'yı. Deli bir şiirle konuşuyor içinden:

"...Sana büyük bir sır söyleyeceğim kapat kapıları
Ölmek daha kolaydır sevmekten
Bundandır işte benim yaşamaya katlanmam
Sevgilim."

Nokta.

Eşit uzaklıktayım şimdi bütün mesafelere.

Eşit yakınlıktayım yakıcı acılara.

Eşit mesafedeyim kırılmış hayallere.

Yani ne?

Yani hiç!

Nokta.

Şimdi bu yazının ne işi var burada?

Bunca yoksulluk varken, nedir bütün bu iç geçirmeler?

Yolgeçen hanı mıdır, yoksa kurtarılmış bölge mi bu kitap?

Affedin abilerim, yazar mazurdur bugün:

Keder bastı, karaya oturdu gemilerim.

Nokta.

“Bir kişinin yokluğu dünyayı bomboş yapıyor.”

İşte buydu benim de bütün söyleyeceğim.

Yine de içimin pencere önü saksılarında heves çiçekleri açıp
duruyor her Allah'ın günü.

Yürekleri de olsun istiyorum ben bütün sözlerin. Dokunacak elleri
ve işitecek gerçek birer muhatapları da...

Kuşlar da konsun istiyorum anlamın telgraf tellerine.

Ve kanatları kırılmamış olsun o kuşların ve umutları tükenmemiş...

Yeter ki gidecek yeri olsun bütün yola, yolculuğa niyet edenlerin.

Yeter ki ufka doğru atacak adımları olsun.

Nice yenilgiye rağmen hâlâ inanıyorum, ben ayakkabılarımı
eşiklere çivilemek için ertelenmiş olamam bunca zaman.

Aykırı güfteler için bestelenmiş olamam.

